

Informacja Prezydenta Miasta Lublin

o realizacji Programu Zapobiegania Przeszeczności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego - „Bezpieczny Lublin” oraz o działaniach podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców w 2019 roku.

Wykonując zapisy Uchwały nr 794/XXXII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 27 czerwca 2013 r., w sprawie uchwalenia Programu Zapobiegania Przeszeczności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego „Bezpieczny Lublin” składam informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za ubiegły 2019 rok, w związku z realizacją Programu oraz informację o wynikach działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin i prowadzonych przy systematycznej współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo oraz porządek publiczny w mieście. Przedmiotowa informacja została przygotowana w oparciu o dane przygotowane przez poszczególne Wydziały i Biura Urzędu Miasta Lublin, Komendę Miejską Policji w Lublinie, Straż Miejską Miasta Lublin, Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie tj. podmioty, które w ramach swoich kompetencji biorą udział w realizacji zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin”.

Celem Programu „Bezpieczny Lublin” jest poprawa poczucia bezpieczeństwa i faktycznego stanu bezpieczeństwa mieszkańców, zapewnienie społecznego poparcia oraz włączenie mieszkańców w realizację Programu. Podstawowym zadaniem Programu jest zintegrowanie kompetencji i koordynacja działań poszczególnych służb oraz instytucji odpowiedzialnych za porządek publiczny i bezpieczeństwo mieszkańców naszego miasta.

Realizacja zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin” w 2019 r. prowadzona była w niżej wymienionych obszarach i formach.

Obszar Restrykcyjno – Represyjny

Podprogram – „Bezpieczna Dzielnica”.

Podmiotami odpowiadającymi za realizację podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Przedsięwzięcie skierowane jest do mieszkańców poszczególnych dzielnic na terenie miasta Lublin. Dzielnicowi udzielają porad jak zachować się w sytuacjach zagrożenia a także ściśle współpracują z innymi organizacjami oraz służbami odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa.

W realizację programu wpisują się także działania Straży Miejskiej Miasta Lublin. W minionym roku funkcjonariusze Straży Miejskiej prowadzili konsultacje z Radami Dzielnic i Osiedli, na rzecz określenia priorytetów dla poszczególnych części miasta. Prowadzone były stałe dyżury w siedzibach Rad Dzielnic, w trakcie których mieszkańcy mogli osobiście zgłaszać strażnikom interwencje, uwagi, problemy i spostrzeżenia. Wspólne rozwiązywanie zgłaszanych spraw oraz inicjowanie działań zmierzających do poprawy stanu porządku i bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym niewątpliwie przyczyniły się do poprawy ładu i porządku w dzielnicach oraz osiedlach. Straż Miejska zwracała się do Rad Dzielnic o wskazanie miejsc niebezpiecznych, w celu objęcia ich wzmożonym nadzorem, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. Wytypowane miejsca, uznane przez nie za niebezpieczne były przez funkcjonariuszy systematycznie nadzorowane i kontrolowane. W swoich działaniach dzielnicowi wspierani byli patrolami Oddziału Patrolowo-Interwencyjnego. Funkcjonariusze OPI, szczególnie w porach wieczornych i nocnych kontrolowali tereny oraz miejsca wskazane przez dzielnicowych, tj. przede wszystkim okolice szkół, przedszkoli, placówek oświatowych, sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, tereny zielone, miejsca gromadzenia się młodzieży oraz miejsca, w których spożywanie napojów alkoholowych jest zabronione.

Ogółem w 2019 r. dzielnicowi:

- przeprowadzili 14 510 kontroli (nieruchomości, posesji, działek oraz infrastruktury miejskiej) sprawdzając, m.in. czystość, porządek i oznaczenie posesji oraz stan utrzymania chodników, ulic i stan oświetlenia terenów miejskich (w tym awarie i uszkodzenia),
- wykonali 6 551 interwencji, w tym 4 987 porządkowych,
- ujawnili 1 711 wykroczeń, w tym 666 porządkowych,
- sporządzili 655 wystąpień/notatek do innych organów, instytucji oraz podmiotów,
- zakończyli pozytywnie 827 spraw, tj. zostały usunięte zaniedbania porządkowe, potwierdzone rekontrolami Dzielnicowych,

- nałożyli na sprawców wykroczeń 1 198 mandatów karnych na kwotę 140 885 zł, w tym 526 mandatów karnych porządkowych na kwotę 68 785 zł,
- pouczyli 511 sprawców wykroczeń, w tym 138 za wykroczenia porządkowe, spowodowali odholowanie (szpecących krajobraz) 52 wraków pojazdów. Ponadto w wyniku działań dzielnicowych, w 161 przypadkach właściciele wraków sami je usunęli z terenów osiedlowych. Działania te przyczyniły się do zwiększenia liczby dostępnych miejsc parkingowych oraz poprawy estetyki miasta.

Dzięki współpracy Straży Miejskiej Miasta Lublin z Radami Dzielnic znacząco poprawił się stan sanitarno - porządkowy na terenie dzielnic, zwiększyła się świadomość społeczności lokalnej w zakresie dbałości o infrastrukturę i środowisko, nastąpiło zmniejszenie wszelkiego typu nieprawidłowości. Wspólne rozwiązywanie zgłaszanych problemów oraz inicjowanie wspólnych działań zmierzających do poprawy porządku oraz bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym niewątpliwie przyczyniło się do poprawy ładu i porządku w dzielnicach i osiedlach.

Podprogram – „Miejskie Patrole Ponadnormatywne”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W 2019 roku Komenda Miejska Policji w Lublinie, zgodnie z „Porozumieniem nr 8/BM/19 w sprawie zorganizowania w 2019 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne gminy Lublin”, skierowała 200 dwuosobowych pieszych patroli ponadnormatywnych. Policjanci łącznie wypracowali 3200 godzin służby. Wygenerowało to kwotę łączną 100 000 złotych. Zgodnie z ustaleniami podczas planowania służb ponadnormatywnych oraz prognozowanym zagrożeniem patrole kierowano w piątki i soboty w godzinach 18⁰⁰- 02⁰⁰. Funkcjonariusze pełnili służby na opracowanych trasach patrolowania rozlokowanych na terenie całego miasta. Ponadto zgodnie z ustaleniami patrole kierowane były w rejon do działań na terenie I Komisariatu Policji w rejonie Placu im. Lecha Kaczyńskiego, Placu Dzieci z Pahlutua oraz zabezpieczali różnego rodzaju imprezy i uroczystości odbywające się na terenie miasta Lublin m.in.: Noc Kultury, Jarmark Jagielloński, Lubelski Festiwal Kultury Pivnej i innych.

W roku 2019 policjanci pełniący służby w patrolach ponadnormatywnych osiągnęli następujące wyniki:

- wylegitymowano 1038 osób,
- przeprowadzono 335 interwencji,
- zatrzymano 1 osobę na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa,

- zatrzymano 5 osób poszukiwanych,
- przeprowadzono 2913 (3885 – 2017 r.) kontroli obiektów handlowych,
- ujawniono 136 wykroczeń, z czego w 50 przypadkach ukarano sprawców wykroczeń poprzez nałożenie mandatu karnego, w 81 przypadkach zastosowano pouczenie, w 5 przypadkach sporządzono wnioski o ukaranie do sądu,
- skontrolowano 34 telefonów komórkowych,
- doprowadzono do wytrzeźwienia 10 osób.

Podsumowując wyniki pieszych patroli ponadnormatywnych w 2019 roku stwierdzić należy, że przyniosły one wymierne efekty.

Podprogram – „Monitoring Wizyjny – Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Informatyki i Telekomunikacji oraz Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

W 2019 roku rozbudowano systemu monitoringu miasta Lublin o 23 kamery zlokalizowane w 19 punktach miasta

Lokalizacja wszystkich nowo zamontowanych kamer.

1. ul. Jasna 6 – 1 szt.;
2. ul. Konopnicka 7 – 1 szt.;
3. Krakowskie Przedmieście/ Wróblewskiego (słup oświetleniowy) – 3 szt.;
4. Krakowskie Przedmieście/ Przechodnia (słup oświetleniowy) – 3 szt.;
5. ul. Kaczeńcowa 7 – 1 szt.;
6. ul. Motorowa 6 – 1 szt.;
7. ul. Janowska 74 – 1 szt.;
8. ul. Droga Męczenników Majdanka 67 – 1 szt.;
9. ul. Onyksowa 10 – 1 szt.;
10. ul. Odlewnicza 5 – 1 szt.;
11. ul. Gospodarcza „przystanek „Kresowa02” – 1 szt.;
12. ul. Kunickiego 141 – 1 szt.;
13. ul. Nadbystrzycka / Gliniana – 1 szt.;
14. ul. Popiełuszki 35A – 1 szt.;
15. ul. Świętoduska 3 / Bajkowskiego – 1 szt.;
16. ul. Świętoduska 3 / Zielona – 1 szt.;
17. ul. Świętoduska 20 – 1 szt.;
18. ul. Medalionów 16 – 1 szt.;
19. ul. Zelwerowicza – pętla autobusowa Park&Ride – 1 szt.

Monitoring Miejski jest wykorzystywany również przez Straż Miejską do realizacji podstawowego zadania jakim jest ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych. Dyżurni obsługujący monitoring, prowadzili całodobowo i nieprzerwanie obserwacje miejsc publicznych w przestrzeni miejskiej. Dzięki sprawnej współpracy stanowiska monitoringu z działaniem służb dyżurnych bazy oraz patroli interwencyjnych precyzyjne dotarcie do miejsca, wskazanego przez dyżurnego monitoringu, następuje w relatywnie szybkim czasie. Ponadto, w przypadku ujawnienia przestępstwa lub wykroczenia na twardym dysku komputera zostaje zabezpieczony materiał, który może służyć w celu ustalenia sprawcy oraz okoliczności złamania prawa, a także być wykorzystany jako dowód w toku prowadzonego postępowania sądowego. W 2019 r. dyżurni monitoringu zgłosili strażnikom Straży Miejskiej ogółem 3 516 zdarzeń, dotyczących wykroczeń drogowych – 863 oraz wykroczeń porządkowych – 2 653.

Szczegółowe dane w przedmiotowym zakresie przedstawiono w poniższym zestawieniu. Zestawienie zdarzeń przekazanych przez dyżurnych monitoringu do dyżurnych Bazy w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Wyszczególnienie	Razem liczba wykroczeń
Wykroczenia drogowe	863
Wykroczenia porządkowe - w tym:	2 653
Spożywanie alkoholu	366
Zaśmiecanie	493
Handel	20
Osoby zebrzące	80
Osoby leżące (śpiące)	656
Reklamy	4
Wyłudzenie pieniędzy	14
Niszczenie mienia	12
Bójki	1
Graffiti	2
Inne porządkowe	1 005
Razem	3 516

Podprogram – „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” oraz Podprogram – „Bezpieczny Zalew Zemborzycki”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczna Ścieżka Rowerowa” jest Komenda Miejska Policji w Lublinie, natomiast podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” jest Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie. W realizacji powyższych podprogramów uczestniczą

również Straż Miejska Miasta Lublin oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarno - Epidemiologiczny w Lublinie.

Mając na uwadze prawidłowe zabezpieczenie Letniego Sezonu Turystycznego w okresie od 29 kwietnia do 30 września 2019 roku wzorem lat ubiegłych w Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie został powołany nieetatowy sezonowy Zespół policjantów ds. zwalczania przestępstw i wykroczeń na wodach i terenach przywodnych w rejonie Zalewu Zemborzyckiego oraz na terenach rekreacyjnych miasta Lublin. W skład Zespołu wchodziły dwie drużyny – sternotorzystów oraz rowerzystów. Drużyna sternotorzystów składająca się z 1 nieetatowego kierownika i 7 policjantów delegowanych z Komisariatów Policji KMP w Lublinie, podlegających funkcjonalnie Komendantowi Komisariatu Policji VII w Lublinie. Drużyna pełniła służby na terenie akwenu wodnego Zalewu Zemborzyckiego, lesie Dąbrowa oraz ośrodkach wypoczynkowych zlokalizowanych w ww. rejonie. Służby pełnione były w systemie dwuzmianowym w godz. 7⁰⁰ - 15⁰⁰ i 14⁰⁰ - 22⁰⁰. Policjanci drużyny pełnili również służby realizowane przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Drużyna rowerzystów składająca się z 4 policjantów z Wydziału Wywiadowczego KMP w Lublinie i 2 policjantów delegowanych z Komisariatów Policji KMP w Lublinie podlegających funkcjonalnie Naczelnikowi Wydziału Wywiadowczego KMP w Lublinie. Drużyna rowerzystów pełniła służbę w godz. 10⁰⁰ - 18⁰⁰ w wyznaczonych obszarach patrolowania.

W czasie trwania letniego sezonu turystycznego w 2019 r. policjanci osiągnęli następujące wyniki:

- policjanci drużyny rowerowej: wylegitymowali 861 osób, zatrzymali 12 sprawców przestępstw, zatrzymali 8 osób poszukiwanych, zastosowali postępowanie mandatowe w 69 przypadkach, w stosunku do 16 sprawców wykroczeń zastosowali pouczenie, skontrolowali 3 telefony komórkowe, przeprowadzili 192 interwencje, sporządzili 1 niebieską kartę. Ponadto funkcjonariusze wchodzący w skład drużyny rowerowej brali udział w licznych zabezpieczeniach imprez masowych o podwyższonym ryzyku, zgromadzeniach oraz uroczystościach odbywających się na terenie miasta.
- policjanci sternotorzyści: wylegitymowali 1670 osób, przeprowadzili 440 interwencji, ujawnili 151 wykroczeń, zastosowali postępowanie mandatowe w 20 przypadkach, pouczyli 117 osób, w 14 przypadkach sporządzili wnioski o ukaranie do sądu, przeprowadzili 4 akcje ratownicze, podczas których uratowali 1 osobę, skontrolowali 88 telefonów komórkowych, zatrzymali 11 osób poszukiwanych, przeprowadzili kontrole: 108 miejsc wypoczynku letniego, 215 kąpielisk, 186 dzikich kąpielisk, 98 przystani i wypożyczalni sprzętu, skontrolowali 410 wędkarzy.

W realizację programu ważną rolę spełniają również działania Straży Miejskiej Miasta Lublin.

Z nastaniem wiosny chodniki, jezdnie oraz trasy i ścieżki rowerowe zapełniają się rowerzystami, w związku z tym funkcjonariusze Straży Miejskiej od wiosny do jesieni bacznie przyglądali się zachowaniu i postępowaniu rowerzystów. Jednostka Straży Miejskiej dysponuje 8 rowerami (w tym 4 z napędem elektrycznym), co umożliwiło patrolowanie miasta również na rowerach. Patrole rowerowe dojadą wszędzie tam, gdzie nie dotrze patrol zmotoryzowany, a poruszają się szybciej, niż patrole piesze. W dniach od 5 do 20 kwietnia 2019 r. funkcjonariusze patroli rowerowych dokonali przeglądu ścieżek rowerowych, przede wszystkim pod kątem ich stanu technicznego oraz czystości i porządku. Wszystkie uwagi i spostrzeżenia przekazano do Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie oraz Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Lublin. W 2019 r. patrole rowerowe pojawiały się kilkakrotnie w ciągu dnia w określonych miejscach. Były to głównie tereny zielone, tereny gromadzenia się dzieci i młodzieży oraz miejsca, gdzie trudno dojechać radiowozem. Patrole rowerowe swoimi działaniami obejmowały, m.in.: ścieżki rowerowe wzdłuż: rzeki Bystrzyca, ulicy Osmolickiej, Krochmalnej, Al. Jana Pawła II, Zalew Zemborzycki, osiedlowe place zabaw, Bulwar Zalewski, skwer przy oś. Przyjaźni. Rowery są cichym środkiem transportu, który zapewnia funkcjonariuszom podczas patrolu, możliwość dokładnej obserwacji danego terenu. Każdy z ośmiu posiadanych przez Straż Miejską rowerów jest specjalnie oznakowany, a funkcjonariusze na jednośladach wyposażeni są we wszystko, co jest niezbędne do podejmowania interwencji - od środków łączności po środki przymusu bezpośredniego. W minionym roku patrole rowerowe sprawdzały i kontrolowały przejezdność ścieżek rowerowych oraz podejmowały działania związane z naruszeniem przepisów prawa przede wszystkim w zakresie:

- spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych,
- niezachowania należytych środków ostrożności przy trzymaniu zwierząt oraz niesprzątania po nich,
- zakłócania ładu i porządku publicznego,
- niszczenia infrastruktury miejskiej w parkach oraz skwerach,
- zaśmiecania terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Ponadto, patrole podczas objazdów porządkowych poszczególnych dzielnic i osiedli, sprawdzały miejsca narażone na powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci. Bardzo ważne było ich oddziaływanie prewencyjne oraz podejmowanie działań profilaktycznych, szczególnie wobec najmłodszych rowerzystów. W 2019 funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin wykonali 68 dwuosobowych patroli rowerowych.

W ramach realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” działania

podejmowało także Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie. Na mocy umowy zawartej z Gminą Lublin reprezentowaną przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, ratownicy WOPR zapewniali bezpieczeństwo na wodzie korzystającym z akwenu Zalewu Zemborzyckiego. W dni wolne od pracy i święta, na obszarze Zalewu ratownicy wykonywali patrole ratownicze a w przypadkach wystąpienia zagrożeń podejmowali działania ratownicze.

Kolejną instytucją biorącą udział w ramach realizacji podprogramu „Bezpieczny Zalew Zemborzycki” jest Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Lublinie. W celu zapewnienia bezpiecznego sezonu turystycznego w 2019 r. PPSSE sprawowała bieżący nadzór nad jakością wody oraz stanem sanitarno-higienicznym dwóch kąpielisk, zorganizowanych nad Zalewem Zemborzyckim, których organizatorem był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” w Lublinie. Sezon kąpielowy trwał od 20 czerwca do 1 września 2019 r. W dniu 18 czerwca 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie na podstawie wyników badań wody pobranej w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz wizualnej oceny jakości wody, dokonanej w dniu 17 czerwca 2019 r. stwierdził przydatność wody do kąpiei z kąpieliska „Marina” i „Słoneczny Wrotków”. Jakość wody w kąpieliskach spełniała wymagania przez cały sezon kąpielowy. Ponadto, w dniu 12 czerwca 2019 r. przeprowadzono dwie kontrole sanitarne kąpielisk, podczas których stwierdzono ubytki wylewki betonowej uformowanych stopni prowadzących do wody w kąpielisku „Marina”. Skutkowało to wystąpieniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie do organizatora kąpieliska, które obligowało go do podjęcia działań naprawczych. Podczas kontroli sanitarnej kąpieliska „Słoneczny Wrotków” przeprowadzonej w dniu 05 sierpnia 2019 r. stwierdzono brak podwyższonego stanowiska ratowniczego dla ratowników wodnych. W jednym i w drugim przypadku nieprawidłowości zostały usunięte. W trakcie trwania sezonu letniego przeprowadzono kontrole wszystkich obiektów wypoczynkowych, zlokalizowanych na terenie Zalewu Zemborzyckiego. Stan sanitarno - porządkowy obiektów nie budził zastrzeżeń. Teren ośrodków był uporządkowany, zapewniono kosze na odpady komunalne oraz toalety ogólnodostępne dla wypoczywających. Zagospodarowanie rekreacyjne terenów wokół Zalewu Zemborzyckiego w Lublinie w sezonie letnim 2019 nie uległo zmianie. W sezonie letnim na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Słoneczny Wrotków” funkcjonował kompleks basenów odkrytych. Obiekt został właściwie przygotowany do rozpoczęcia sezonu letniego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. Jakość wody w nieckach basenowych była kontrolowana według harmonogramu, przedłożonego przez zarządzającego kompleksem oraz w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Lublinie. Podczas trwania sezonu letniego jakość wody

z niecek basenowych kompleksu odpowiadała wymaganiom mikrobiologicznym, jednak zakwestionowano ją z powodu przekroczenia parametrów fizykochemicznych tj. chloroform i suma THM. Skutkowało to wydaniem stosownej decyzji administracyjnej.

Podprogram – „Czystość w Dzielnicy”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Straż Miejska Miasta Lublin.

Dzięki współpracy Straży Miejskiej Miasta Lublin z Radami Dzielnic znacząco poprawił się stan sanitarno – porządkowy dzielnic, zwiększyła się świadomość społeczności lokalnej w zakresie dbałości o infrastrukturę i środowisko, nastąpiło zmniejszenie wszelkiego typu nieprawidłowości. Jedną z podstawowych form pracy strażnika dzielnicowego jest stała współpraca z jednostkami samorządu mieszkańców oraz udział w realizacji inicjatyw lokalnych. Dzielnicowi ponoszą jednoosobową odpowiedzialność za realizację zadań ukierunkowanych na poprawę stanu sanitarno – porządkowego i spokoju publicznego na swoim terenie.

Do głównych zadań dzielnicowych należy:

- stały, systematyczny kontakt z Radami Dzielnic i kierownikami osiedli, oraz czynny udział w dyżurach pełnionych przez członków Rady Dzielnic,
- patrolowanie i kontrolowanie wyznaczonych rejonów, głównie pod kątem: spraw porządkowych, spokoju i ładu publicznego, przestrzegania przepisów ruchu drogowego, spożywania napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych, niszczenia zieleni, wyprowadzania psów, zwracania szczególnej uwagi na tereny i okolice, na których usytuowane są żłobki, przedszkola, szkoły, placówki oświatowe, place zabaw,
- kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego,
- zabezpieczanie imprez (np. sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych, festynów dzielnicowych itp.) odbywających się na przydzielonych rejonach,
- inicjowanie, organizowanie i czynne wspieranie inicjatyw oraz działań i przedsięwzięć społeczności lokalnych, mających na celu zapobieganie popełnianiu wykroczeń porządkowych i w ruchu drogowym.

Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2019 r. prowadzone były konsultacje z Radami Dzielnic i Osiedli, na rzecz określenia priorytetów dla poszczególnych części miasta. Prowadzone były stałe dyżury w siedzibach Rad Dzielnic, w trakcie których mieszkańcy mogli osobiście zgłaszać strażnikom interwencje, uwagi i spostrzeżenia. Straż Miejska zwracała się (poprzez dzielnicowych) do Rad Dzielnic o wskazanie miejsc niebezpiecznych na terenach ich dzielnic, w celu objęcia ich wzmożonym nadzorem, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. Wskazane

przez Rady Dzielnic miejsca (uznane przez nie za niebezpieczne) były przez funkcjonariuszy systematycznie nadzorowane i kontrolowane. W swoich działaniach, dzielnicowi wspierani byli patrolami Oddziału Patrolowo-Interwencyjnego. W 2019 r. największą liczbę zgłoszeń od mieszkańców stanowiły zgłoszenia dotyczące zdarzeń drogowych, a następnie porządkowych, wśród których dominowały zgłoszenia w zakresie parkowanie pojazdów na terenach zielonych, zaśmiecania, zakłócanie ciszy nocnej i spokoju, przetwarzania termicznego odpadów. W 2019 roku do Straży Miejskiej Miasta Lublin wpłynęło łącznie 34 773 zgłoszenia.

Wśród poniższych zgłoszonych zdarzeń, dominowały:

- 1) Zgłoszenia zdarzeń drogowych – 10 044, w tym m.in.:
  - blokowanie chodnika (brak 1,5 m przejścia dla pieszych) – 1 559,
  - blokowanie wjazdu/wyjazdu – 1 098,
  - blokowanie pasa drogowego – 371,
  - postój na kopercie przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych – 347.
- 2) Zgłoszenia zdarzeń porządkowych – 6 861, w tym m.in.:
  - parkowanie pojazdów na terenach zielonych – 1 566,
  - zaśmiecanie/nieporządek – 1015,
  - zakłócanie ciszy nocnej – 229,
  - wraki pojazdów parkujące na ulicach – 198,
  - zakłócanie spokoju – 178.
- 3) Zgłoszenia przetwarzania termicznego odpadów – 1 013, w tym m.in.:
  - spalanie w piecach – 767,
  - spalanie na zewnątrz – 214.
- 4) Zgłoszenia dotyczące zwierząt – 2 909, w tym m.in.:
  - psy/koty – 1 058,
  - ptaki – 761,
  - martwe zwierzęta – 338,
  - zwierzęta dzikie (np. lisy, dziki) – 308,
  - ranne zwierzęta – 260.
- 5) Zgłoszenia związane ze spożywaniem napojów alkoholowych – 896, w tym m.in.:
  - spożywanie w miejscu publicznym – 433,
  - osoby leżące – 351.
- 6) Zgłoszenia dotyczące osób bezdomnych – 863, w tym m.in.:
  - osoby śpiące np. na klatkach schodowych, przystankach w zsepach – 512.

Wszystkie sprawy, problemy i nieprawidłowości zgłaszane przez mieszkańców i Rady Dzielnic były traktowane priorytetowo - realizowano je systematycznie i na bieżąco, bez zbędnej zwłoki.

W zakresie różnorodności niepożądanych zjawisk prowadzono systematyczne kontrole, rejonów wskazanych przez Rady Dzielnic, zgłoszeń mieszkańców. Kontrolowano rejony miasta szczególnie zagrożone popełnianiem wykroczeń drogowych. Do takich miejsc należały, m.in.: Stare Miasto, ulice: Chmielna, Wiercieńskiego, Lipowa, Hipoteczna, Staszica, Jana Sawy, Świętoduska, Zielona, Leszczyńskiego, Fabryczna, 1 Maja, Ruska, Tysiąclecia, Jaczewskiego, Sieroca, Hipoteczna, Narutowicza, Okopowa, Balladyny, Chopina, Królewska, Karłowicza, Radziszewskiego. Nadzorowano miejsca niszczenia zieleni przez parkujące pojazdy a w szczególności przy ulicach: Balladyny, Weteranów, Wojciecha Żywnego, Unii Lubelskiej, Altanowej, Osmolickiej, Krężnickiej, Żeglarskiej oraz wielu innych. W zakresie kontroli obowiązków właścicieli psów, kontrolowano, m.in. ulice Abramowicką, Wapowskiego, Fulmana, Łabędzią, Okrzei oraz tereny osiedli Piastowskie, Kalinowszczyzna, Nałkowskich, tereny zielone pomiędzy ul. J. Sawy, ul. Juranda, wąwóz przy ul. Nowomiejskiej - Zana i inne. Pod szczególnym nadzorem były miejsca, w których obowiązuje zakaz spożywania napojów alkoholowych, a do miejsc takich należy zaliczyć m.in: Plac Kaczyńskiego, Ogród Saski, Plac Litewski, Podwale, Unii Lubelskiej, Gospodarcza (dworce PKP-Północ i PKS Główny), Królewska oraz okolice sklepów spożywczych (szczególnie nocnych), w których sprzedawano napoje alkoholowe. Nadzorowano stan porządkowy ulic, chodników, terenów miejskich, instytucjonalnych oraz prywatnych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, sporządzana była odpowiednia dokumentacja, którą przesyłano do odpowiedzialnych za utrzymanie porządku komórek i jednostek organizacyjnych UM oraz innych jednostek (spółki, zarządy, firmy). W wyniku działań Straży Miejskiej tereny miejskie były sprzątane i porządkowane m.in. przez osoby osadzone w Areszcie Śledczym w Lublinie, wykonujące na rzecz miasta prace społecznie użyteczne. Komendant Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz Dyrektor Aresztu Śledczego w Lublinie zawarli umowę (w ramach Rządowego Programu Pracy Więźniów) o nieodpłatnym zatrudnieniu przez Straż Miejską Miasta Lublin osadzonych, którzy zajmowali się przede wszystkim sprzątaniem zaśmieconych miejsc na terenie miasta oraz problemem nielegalnych wysypisk śmieci. Osadzeni wykonywali prace porządkowe w dni powszednie (od poniedziałku do piątku) w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰. Praca polegała na sprzątaniu miejsc publicznych na terenie miasta będących własnością lub w zarządzie Gminy Lublin. Prace wykonywane były pod nadzorem funkcjonariuszy Straży Miejskiej Miasta Lublin. Łącznie osadzeni w 2019 r. w ramach ww. porozumienia przepracowali 2 793 godz. przyczyniając się do usunięcia

z obszaru miasta około 262,14 m³ odpadów z 330 miejsc. Jako przykład w. działań należy wskazać m.in.:

- W miesiącu lutym 2019 r. dwóch osadzonych (każdy z nich pracował 18 dni – 126 godz.) sprzątało i porządkowało ulice Dworcową, Młyńską, Jana Pawła II, Szmaragdową, Jutrzenki, Hutniczą, Gazową, Lubelskiego Lipca 80, Metalurgiczną, Skromną, Przeskok a w wyniku ich prac z ww. ulic usunięto około 5,68 m³ odpadów stałych. Ponadto w okresie trwania targów w obiektach Targów Lublin S.A. osadzeni pomagali przy ustawianiu (oraz późniejszym demontowaniu) separatorów w pasach drogowych ulic Młyńskiej, Gazowej Dworcowej, Lubelskiego Lipca 80, Piłsudskiego.
- W miesiącu październiku 2019 r. trzech osadzonych przepracowało łącznie 392 godz. (jeden pracował 21 dni, drugi – 19 dni, trzeci – 16 dni) porządkując i sprzątając 47 ulic, m.in. ulice: Przemysłową, Farbiarską Dworcową, Łęczyńską, Nadrzeczną, Gospodarczą, Farbiarską, Młyńską, Gazową. W wyniku ich pracy z terenów miejskich usunięto około 51,26 m³ odpadów stałych.

Zabezpieczano uroczystości państwowe i kościelne imprezy sportowe i rekreacyjne, mecze, biegi uliczne, zgromadzenia publiczne, imprezy artystyczno - rozrywkowe itp. Do większych zabezpieczanych imprez należały, m.in.: Cykl imprez sportowych pn. „Dycha do Maratonu”, mecze piłki nożnej, piłki ręcznej, koszykówki, żużla i inne, Lubelskie Dni Kultury Studenckiej, Noc Kultury, Carnaval Sztukmistrzów, Święto Wojska Polskiego, Święto Niepodległości, Sylwester Miejski. Łącznie około 1945 funkcjonariuszy Straży Miejskiej (na zasadzie przemienności) zabezpieczyło około 629 imprez.

Kontrolowano ład i porządek m.in. w rejonach Giełdy na ul. Kresowej, Giełdy Staroci na Placu Zamkowym wraz z ul. Kowalską do ul. Furmańskiej, Placu Wolności oraz okolice cmentarzy przede wszystkim w okresie Wszystkich Świętych oraz Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia.

Na prośbę dyrekcji szkół funkcjonariusze Straży Miejskiej zabezpieczali liczne zabawy szkolne oraz bale gimnazjalne i studniówkowe.

W okresie jesienno - zimowym, podczas panujących niskich temperatur, strażnicy kontrolowali miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne. Systematycznie i na bieżąco monitorowano miejsca gromadzenia się takich osób, legitymując je oraz informując o możliwości skorzystania z noclegowni lub schroniska dla bezdomnych.

Prowadzone były systematyczne kontrole oraz zdecydowane działania w zakresie właściwej gospodarki odpadami i nieczystościami, m.in. poprzez sprawdzanie posiadanych przez właścicieli i zarządców nieruchomości umów i rachunków na wywóz nieczystości stałych i płynnych. Oddział Eko-Patrol Straży Miejskiej w roku 2019 prowadził

na terenie spółdzielni mieszkaniowych miasta Lublin kontrole dotyczące gospodarowania odpadami przez właścicieli lokali handlowych i usługowych. Były one spowodowane wpływającymi skargami od mieszkańców, którzy sygnalizowali, iż podmioty prowadzące działalność gospodarczą pozbywają się swoich odpadów, podrzucając je do pojemników komunalnych przeznaczonych dla mieszkańców. Do dnia 19 marca 2019 roku sprawdzono 28 obiektów handlowych i usługowych. Od 20 marca 2019 r. EKO-Patrol kontrolami objął Dzielnice Czechów i Kalinowszczyzna. Funkcjonariusze Oddziału EKO-Patrol, prowadzili także liczne działania dotyczące spalania odpadów – w piecach oraz na terenach posesji (na zewnątrz budynków). Sprawdzali, czy w piecach nie są spalane odpady, a działania kontrolne prowadzone były przez cały 2019 r. (ze szczególnym uwzględnieniem okresu jesienno - zimowego) głównie w dzielnicach domków jednorodzinnych, gdzie często mieszkańcy ogrzewają swoje domy za pomocą pieców na paliwa stałe. W trakcie przeprowadzanych interwencji strażnicy stwierdzali spalanie w piecach niedozwolonych materiałów, np. płyt wiórowych, malowanego i lakierowanego drewna (meble, ramy okienne), przepracowanego oleju, lakierowanego papieru, odpadów plastikowych, a na zewnątrz m.in. folii, plastików, starych mebli (fotele z pianki), otulin kabli elektrycznych, odpadów zielonych, czy nawet opon. W takich przypadkach wyciągane były wszelkie konsekwencje przewidziane przez prawo. W lutym 2019 roku przeprowadzone zostały dwie kontrole poziomu pyłów zawieszonych na terenie miasta Lublin, na podstawie których we współpracy z Wydziałem Informatyki UM Lublin opracowano mapę poziomu zanieczyszczeń powietrza w mieście. Celem badania było określenie, w których dzielnicach Lublina występuje największe zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza, aby następnie na tej podstawie wybierać miejsca do przeprowadzenia kontroli. Badanie jakości powietrza zostało przeprowadzone w nocy z 22 na 23 lutego 2019 r. od godz. 20⁰⁰ do 7⁰⁰. Kolejne badanie zostało przeprowadzone w dniu 25 lutego 2019 r. w godzinach od 6⁰⁰ do 21⁰⁰. Badania zostały przeprowadzone przy pomocy stacji pomiarowej do poszukiwania źródeł niskiej emisji/smogu, zamontowanej na dachu pojazdu służbowego Eko-Patrolu Straży Miejskiej. Największe przekroczenie norm zanotowano w dzielnicy Sławin, co spowodowane było między innymi ukształtowaniem terenu, który sprzyjał zatrzymywaniu się zanieczyszczeń w powietrzu. W 2019 roku przeprowadzono 1 216 kontroli dotyczących spalania, z czego 754 to EKO kontrole pieców, podczas których nałożono 29 mandatów karnych na kwotę 6 650 zł za spalanie niedozwolonych materiałów i odpadów oraz 30 mandatów karnych na kwotę 5 550 zł za spalanie niedozwolonych materiałów na zewnątrz.

Działania EKO-Patrolu, to także odławianie na terenie miasta zwierząt m.in. bezpańskich, chorych i rannych oraz dziko żyjących.

Wyniki działań przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Wyszczególnienie	Razem	w tym Eko - Patrol
Kontrole własne – spalanie, w tym:	1 216	1 131
- w piecach	754	697
- na zewnątrz	462	434
Kontrole własne – umowy na gospodarowanie odpadami	690	604
Wspólne kontrole z WOŚ, w tym:	29	27
- w zakresie spalania	1	1
- dotyczące umów	13	12
- inne	15	14
Kontrole z SANEPID	28	4
Odłowione zwierzęta, w tym:	420	405
- psy/koty (przekazane do schroniska)	77	75
- psy/koty (przekazane właścicielowi)	46	43
- dzikie zwierzęta	297	287
Kontrola warunków przebywania zwierząt	491	486

W powyższym zakresie, funkcjonariusze EKO-Patrolu prowadzili również wspólne kontrole z pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin oraz Sanepidu i dzięki współpracy Straży Miejskiej Miasta Lublin z tymi podmiotami, znacząco poprawił się stan sanitarno – porządkowy dzielnic, nastąpiło zmniejszenie wszelkiego typu nieprawidłowości. Prowadzone były stałe i systematyczne kontrole w zakresie utrzymania zieleni (od wiosny do jesieni) oraz oczyszczania ręcznego i mechanicznego miasta. Wiedza firm, z którymi miasto zawarło w tym temacie umowy, iż na bieżąco monitorowane jest przedmiotowe zagadnienie skutkowało, tym że koszenie trawników miejskich oraz sprzątanie miasta przeprowadzane były z reguły zgodnie z ustalonymi w harmonogramach terminami.

W okresie zimy, każdego dnia (w systemie dwuzmianowym oraz w godz. nocnych) funkcjonariusze Straży Miejskiej kontrolowali stan utrzymania zimowego, m.in. w zakresie nieodśnieżonych lub śliskich ulic, ciągów pieszych, przejść dla pieszych, nawisów śnieżnych i lodowych, parkingów w strefie płatnego parkowania oraz miejsc wyznaczonych do parkowania dla osób niepełnosprawnych. W 2019 r. w zakresie utrzymania zimowego, dyżurni Straży Miejskiej przyjęli łącznie 459 zgłoszeń, dotyczących przede wszystkim śliskich lub nieodśnieżonych ciągów pieszych oraz ulic, w tym:

- śliskie chodniki – 155,
- śliskie jezdnie – 103,
- nieodśnieżone chodniki, ulice, przystanki MPK, parkingi – 83,

- nawisy śnieżne – 3,
- inne – 115 (w tym m.in. odpalenie pojazdów – 99 zgłoszenia).

Strażnicy wykonując swoje codzienne obowiązki zobowiązani byli do zwracania szczególnej uwagi na miejsca zagrożone zachowaniami patologicznymi (spożywaniem napojów alkoholu, wybrykami chuligańskimi, zakłócaniem ciszy nocnej i spokoju publicznego). Miejsca takie typowano zarówno na podstawie własnych obserwacji, jak również zgłoszeń mieszkańców oraz Rad Dzielnic.

W 2019 r. funkcjonariusze Oddziału Centrum:

- na terenie Placu Lecha Kaczyńskiego przeprowadzali systematyczne kontrole (wykonali ich 398), w wyniku których na osoby nieprzestrzegające przepisów porządkowych nałożono 149 mandatów karnych, w tym m.in. za spożywanie napojów alkoholowych – 125 MK oraz pouczone 12 sprawców wykroczeń. Na ul. Karłowicza za wykroczenia drogowe nałożyli 54 mandaty karne, a 9 osób pouczyli.
- na terenie Ogrodu Saskiego prowadzili stałe i systematyczne kontrole (przeprowadzili ich 233), w wyniku których nałożono 50 mandatów karnych, za nieprzestrzeganie przepisów porządkowych oraz nierespektowanie Regulaminu Ogrodu Saskiego oraz pouczone 3 osoby.
- codziennie kontrolowali Plac Litewski i deptak na Krakowskim Przedmieściu (łącznie wykonali około 572 kontrole), przede wszystkim pod kątem ładu, porządku i spokoju publicznego oraz przestrzegania przepisów ruchu drogowego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na wjazd pojazdów. W wyniku działań prowadzonych na Placu Litewskim i deptaku, funkcjonariusze na sprawców wykroczeń porządkowych nałożyli 117 mandatów karnych i 29 za wykroczenia drogowe. W 2019 r. funkcjonariusze Oddziału Centrum działając na ulicach przyległych do Placu Litewskiego i deptaka oraz w ich okolicach (m.in. ul. Wróblewskiego, Zielona, Kozia, Świętoduska, Bajkowskiego, Plac Łokietka, Plac Wolności), na kierowców nieprzestrzegających przepisów ruchu drogowego nałożyli 1 293 mandaty karne a 515 sprawców wykroczeń pouczyli.

Centrum miasta objęte jest szczególnym nadzorem przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej. Szczególny nacisk kładziony był na poprawę czystości i porządku, zapobieganie niszczeniu terenów zielonych przez parkujące pojazdy, respektowanie przez kierowców pojazdów przepisów ruchu drogowego, przeciwdziałanie spożywaniu napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych, działania w zakresie umieszczania plakatów, reklam, ogłoszeń itp. w miejscach do tego niewyznaczonych, dyscyplinowanie właścicieli psów w zakresie wyprowadzania psów bez smyczy oraz niesprzątania psich odchodów, zwalczanie procederu nielegalnego handlu, utrzymanie zimowe (ulic, chodników, posesji).

W 2019 r. funkcjonariusze Oddziału Centrum (wspierani działaniami dzielnicowego Dzielnicę Śródmieście) przeprowadzili na ulicach Starego Miasta 2 322 kontrole. W wyniku działań na Starym Mieście, strażnicy Oddziału Centrum za nieszanowanie przez kierowców przepisów ruchu drogowego oraz obowiązujących znaków drogowych:

- spowodowali odholowanie 2 pojazdów i założyli 10 urządzeń blokujących koła,
- nałożyli 84 mandaty karne, w tym 73 za nieprzestrzeganie znaku drogowego B-36 „zakaz zatrzymywania się”,
- pouczyli 40 sprawców wykroczeń drogowych, w tym 27 za nieprzestrzeganie znaku drogowego B-36 „zakaz zatrzymywania się”.

Za nieszanowanie się do przepisów porządkowych, mandatami karnymi ukarano 150 sprawców wykroczeń (w tym 115 za spożywanie napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych), a 19 osób pouczone.

Ponadto funkcjonariusze Oddziału Centrum:

- w pierwszej dekadzie marca 2019 r. sprawdzili 46 działek i posesji Starego Miasta, pod kątem stanu gromadzenia na nich odpadów komunalnych i w 13 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, o czym strażnicy poinformowali właścicieli lub zarządców tych terenów, wyznaczając im jednocześnie termin usunięcia zanieczyszczeń porządkowych. Wykazane zanieczyszczenia zostały usunięte w wyznaczonych terminach, co zostało potwierdzone przeprowadzonymi przez strażników rekontrolami przedmiotowych terenów,
- przeprowadzili w okresie od III dekady marca do I dekady maja 2019 r. kontrole w 21 restauracjach usytuowanych na Starym Mieście, w zakresie gospodarowania odpadami i nie stwierdzili nieprawidłowości, co zostało udokumentowane w sporządzonych na tę okoliczność protokołach z kontroli,
- w drugiej połowie kwietnia 2019 r. poinformowali/przypomnieli 15 właścicielom restauracji Starego Miasta o obowiązku przeprowadzenia deratyzacji lokali,
- na przełomie listopada i grudnia 2019 r. funkcjonariusze Oddziałów Centrum oraz Dzielnicowych brali czynny udział w kontrolach przeprowadzonych przez Sanepid w zakresie deratyzacji w lokalach usytuowanych na Starym Mieście. Ogółem przeprowadzono w 86 kontroli, w tym: 60 kontroli w: kawiarniach, restauracjach, pubach, garmazerniach, piekarniach, sklepach ogólnospożywczych, zakładach produkcji olejów tłoczonych, zakładach produkcji i sprzedaży lodów (brak uwag) oraz 26 lokalach mieszkalnych – kontrolowano piwnice pod względem bytności myszy i szczurów. W sześciu przypadkach wykazano nieprawidłowości i zobowiązano właścicieli lokali lub administratorów budynków do ich usunięcia.

W 2019 r. Straż Miejska kontynuowała akcję „Pozwól mi przejść – nie blokuj chodnika”, której celem było porządkowanie zasad poprawnego parkowania pojazdów,

poprawa bezpieczeństwa i komfortu pieszych poruszających się ciągami pieszymi oraz zahamowanie zjawiska niszczenia przestrzeni publicznej. W ramach posiadanych uprawnień, strażnicy prowadząc działania związane z kontrolą ruchu drogowego sprawdzali przede wszystkim miejsca, gdzie najczęściej dochodzi do łamania przepisów, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku. Oprócz działań typowo restrykcyjnych podejmowali również działania prewencyjne mające na celu informowanie kierowców o obowiązujących przepisach ruchu drogowego.

Kontynuowane były systematyczne kontrole przystanków i zatok przystankowych MPK oraz ich otoczenia. Od września 2017 r. ruszyła wspólna akcja Straży Miejskiej i Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Autobusy oraz przystanki i ich otoczenie znajdują się pod specjalną opieką strażników miejskich. Wspólne działania Straży Miejskiej i Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego mają na celu przede wszystkim poprawę bezpieczeństwa pasażerów. Dzięki specjalnej linii telefonicznej, w przypadku wystąpienia potencjalnie niebezpiecznej sytuacji kierowca autobusu lub trolejbusu może niezwłocznie połączyć się z dyżurnym Straży Miejskiej, który ma obowiązek natychmiast skierować patrol w miejsce zdarzenia. Do zadań funkcjonariuszy realizujących przedmiotowe zadanie należało, m.in.:

- podejmowanie działań wobec osób nieprzestrzegających prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego (np. spożywania napojów alkoholowych oraz palenia wyrobów tytoniowych na przystankach komunikacji miejskiej lub w ich pobliżu, zaśmiecania przystanków),
- kontrolowanie czystości i porządku oraz częstotliwości opróżniania koszy na śmieci oraz dbanie o estetyczny wygląd wiat przystankowych, przeciwdziałanie zjawiskom wandalizmu, graffiti, naklejania reklam, ogłoszeń, informacji itp.,
- niedopuszczanie do parkowania pojazdów w miejscach niedozwolonych – utrudniających pasażerom dostęp do pojazdów komunikacji miejskiej oraz dojazd autobusów i trolejbusów na przystanek lub wjazd na zatokę przystankową,
- przeciwdziałanie zachowaniom niezgodnych z prawem oraz uciążliwych dla pasażerów, takich jak np. zakłócanie porządku publicznego, spożywanie napojów alkoholowych w pojazdach i na przystankach komunikacji miejskiej czy wybryki chuligańskie,
- kontrolowanie właściwego wyposażenia (miejsc przystankowych i ich okolic) w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywania tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. kierowcy komunikacji miejskiej zgłosili do dyżurnych łącznie 286 zdarzeń, dotyczących m.in. parkowania w zatoce

przystankowej, blokowania pasa ruchu itp. – 180, osób śpiących, nietrzeźwych – 56, czystości i porządku – 3, niszczenia mienia – 2, zakłócania porządku – 2, inne – 43.

Przed rozpoczęciem roku szkolnego 2019/2020, w miesiącu sierpniu 2019 r. funkcjonariusze Oddziału Dzielnicowych przeprowadzili kontrole szkół podstawowych, oraz ich okolic pod kątem bezpiecznego dotarcia do nich i bezpiecznego przebywania na tych terenach, porządku, bezpieczeństwa oraz stanu infrastruktury technicznej. Skontrolowano łącznie 44 szkoły i stwierdzono nieliczne przypadki uchybień, które zgłoszono Dyrekcjom danych szkół. Natomiast uwagi spostrzeżenia dotyczące niedociągnięć lub usprawnień przekazane zostały właściwym Wydziałom Urzędu Miasta Lublin oraz jednostkom organizacyjnym Gminy.

Strażnicy Straży Miejskiej wspierali w dniach od 26 października do 3 listopada 2019 r. działania Policji w ramach Akcji „ZNICZ”. W rejonach cmentarzy wykonywali zadania w zakresie ruchu drogowego, tj. dyscyplinowali kierowców nieprzestrzegających przedmiotowych przepisów, zwracając szczególną uwagę na kierowców tamujących i utrudniających ruch, nieprzestrzegających obowiązujących znaków drogowych, parkujących pojazdy w miejscach niedozwolonych, niszczących zieleń parkującymi pojazdami oraz nadzorowali przejścia dla pieszych i kontrolowali działalność handlową. Łącznie w ww. dniach w akcji „ZNICZ” udział wzięło 109 strażników (na zasadzie przemienności).

Ogółem w 2019 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin przeprowadzili 66 572 kontrole, w tym:

- nieruchomości miejskich i prywatnych, m.in. w zakresie czystości, porządku i oznaczenia posesji - 11 905, tj. 17,9% ogólnej liczby kontroli,
- infrastruktury na terenie miasta, m.in. stan ulic i chodników, oświetlenia, awarie, uszkodzenia, itp. - 54 667, tj. 82,1 % ogólnej liczby kontroli.

W wyniku codziennych kontroli oraz realizacji powierzonych zadań ujawniono 21 775 wykroczeń, wykonano łącznie 37 484 interwencje, w tym: porządkowe – 21 616, co stanowiło 57,7 % wszystkich interwencji oraz drogowe – 15 868. W wyniku interwencji na sprawców wykroczeń nałożono łącznie 16 077 mandatów karnych na kwotę 1 938 755 zł, w tym:

- za wykroczenia porządkowe – 4 374 na kwotę 626 445 zł,
- za wykroczenia drogowe – 11 703 na kwotę 1 312 310 zł,
- ogółem pouczone 5 398 sprawców wykroczeń, w tym za wykroczenia porządkowe 858 osób, tj. 15,9 % wszystkich pouczeń. Pozostałe pouczenia, w liczbie 4 540 dotyczyły wykroczeń drogowych,
- sporządzono 304 wnioski do Sądu Rejonowego w Lublinie o ukaranie sprawców

wykroczeń,

- odholowano 487 pojazdów oraz 54 wraki,
- doprowadzono do Ośrodka Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin (CIK) 275 nietrzeźwych osób, a do miejsca zamieszkania doprowadzono 48 nietrzeźwych osób.

Obszar Prewencyjno – Pedagogiczny

Podprogram – „Razem Przeciwko Przemocy – Niebieskie Karty”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Jest to program prewencyjny ukierunkowany na podejmowanie wszelkiego rodzaju działań skierowanych bezpośrednio do środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie. Jego celem jest kształtowanie świadomości i wrażliwości społecznej na przemoc w rodzinie, szkole, środowisku, wzmacnianie potrzeby przeciwdziałania zjawiskom przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie i w środowisku młodzieży szkolnej. W ramach działań zmierzających do zapobiegania zjawiskom przemocy w 2019 roku przeprowadzono 25 spotkań z 222 mieszkańcami Lublina. Działanie ukierunkowane były na zapewnienie prawidłowej realizacji zadań z obszaru ochrony praw osób doznających przemocy w rodzinie. Jednocześnie w ramach podejmowanych działań w omawianym zakresie w „Przyjaznym Pokoju Przesłuchań dzieci” w KMP w Lublinie w 2019 roku przeprowadzono 7 czynności procesowych z udziałem 4 osób małoletnich.

W realizację podprogramu „Razem Przeciwko Przemocy - Niebieskie karty” włącza się również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Realizacja programu odbywała się w roku 2019 głównie na poziomie Sekcji przeciwdziałania przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. W ramach ww. programu podejmowano działania o charakterze prewencyjnym, skierowane do środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie, kształtowano świadomość i wrażliwość społeczną na przemoc w rodzinie, szkole i środowisku, uświadamiano potrzebę przeciwdziałania zjawiskom przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie i w środowisku młodzieży szkolnej, a przede wszystkim podejmowano działania interwencyjne z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty”. W 2019 roku koordynowano procedurę 1 315 „Niebieskich Kart”, z czego 551 stanowiło kontynuację działań rozpoczętych w latach wcześniejszych. Wszczęto 764 nowe procedury i odnotowano wpływ 1 001 formularzy „Niebieskich Kart - A”. W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2019 r. powołano 760 nowych grup roboczych, w ramach których odbyło się 3 413 spotkań. Podejmowane czynności, mające na celu wsparcie oraz poprawę funkcjonowania osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy, świadków tego zjawiska, a także ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i niwelowanie negatywnych skutków, miały charakter interdyscyplinarny. Koordynacja działań wspierających oraz współpracy służb pozostawała w gestii przedstawicieli Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pracownicy Sekcji w ramach koordynacji grup roboczych skierowali 16 wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec osób

podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie. W 23 przypadkach wnioskowali do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny oraz złożyli 12 zawiadomień do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto, pracownicy Sekcji wzięli udział w 62 przesłuchaniach w charakterze świadka, prowadzonych przez Sądy i organy ścigania. Złożyli 5 wniosków do Aresztów Śledczych i Zakładów Karnych, w których osadzeni byli sprawcy przemocy, o objęcie systemem terapii penitencjarnej, w szczególności leczeniem odwykowym i programami korekcyjno - edukacyjnymi w warunkach izolacji. W ramach projektu „Przyjazne patrole” skierowano 58 wniosków o wizytację środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie, w których przebywały małoletnie dzieci. W ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielano poradnictwa socjalnego i rodzinnego, w tym skierowano:

- 1 175 osoby na terapię i poradnictwo psychologiczne,
- 948 osób na bezpłatne poradnictwo prawne,
- 296 osób na warsztaty korekcyjno- edukacyjne,
- 131 osób na zajęcia „Szkoły dla rodziców”,
- 614 osób na dobrowolne leczenie uzależnienia od alkoholu,
- 226 osób do grup wsparcia dla współuzależnionych, DDA i ofiar przemocy,
- 189 rodzin na terapię rodzinną,
- 36 osób do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Kolportowano ulotki, plakaty i materiały informacyjne o tematyce prewencyjnej, odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie oraz o formach wsparcia dla osób doświadczających, bądź stosujących przemoc w rodzinie. Opracowano projekt i zlecono wykonanie 1 000 sztuk ulotek mających na celu podniesienie świadomości społecznej nt. zjawiska przemocy w rodzinie i oferty specjalistycznego wsparcia dla osób, których powyższy problem dotyczy. Ulotki przekazane zostały instytucjom realizującym działania w zakresie zapobiegania zjawisku przemocy domowej, a także do placówek oświatowych, celem eksponowania w siedzibach i na terenie działalności. W ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz w celu podniesienia skuteczności świadczonej pomocy, przedstawiciele służb społecznych podejmowali współpracę z Policją, Prokuraturą, Aresztem Śledczym, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, sądownictwem, ośrodkami leczenia uzależnień, Centrum Interwencji Kryzysowej, Lubelskim Centrum Aktywności Obywatelskiej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, Pogotowiem Opiekuńczym, Zespołami Interdyscyplinarnymi w innych gminach, a także podmiotami III sektora (Stowarzyszeniami: STOP, AGAPE, BONA FIDES, SOPRA, MONAR, RYSA, Fundacją SOS Ziemi Lubelskiej). Pracownicy Sekcji reprezentują Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, którego celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Biorą udział we wszystkich

spotkaniach Zespołu, sporządzają protokoły, koordynują obsługę organizacyjno - techniczną i finansową Zespołu, prowadzą sprawozdawczość, inicjują liczne działania mające na celu poprawę jakości usług oferowanych mieszkańcom Lublina, których dotyczy zjawisko przemocy w rodzinie. W 2019 r. pracownicy Sekcji zaangażowani byli w organizację kampanii społecznej dotyczącej przeciwdziałania przemocy w rodzinie, brali czynny udział w prelekcjach szkoleniowych z tematyki profilaktyki i działań w ramach przeciwdziałania przemocy dla przedstawicieli oświaty, studentów Wydziału Politologii UMCS kierunku Bezpieczeństwo Narodowe oraz środowiska prawników zrzeszonych w Okręgowej Radzie Adwokackiej. Przedstawiciel Sekcji od 2016 r. pełni funkcję Sekretarza Zespołu.

W ramach działalności profilaktyczno - edukacyjnej pracownicy ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wzięli udział w „XIV Ekopikniku Rodzinnym” oraz w Festynie Profilaktycznym organizowanych przez Urząd Miasta Lublin, podczas którego reprezentowali Zespół Interdyscyplinarny i Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR realizując zadania z zakresu zapobiegania zjawisku przemocy w rodzinie i promowania prawidłowych wzorców rodzinnych oraz kolportowali ulotki i materiały edukacyjne o wskazanej tematyce. Osobom zainteresowanym przekazywano informacje nt. funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji realizujących wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie. W dniu 9 maja 2019 r. przedstawicielka Sekcji wygłosiła prelekcję pt. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jako formy dyskryminacji ze względu na płeć i wiek” podczas Ogólnopolskiej Konferencji Praw Człowieka „Tezy Równości” organizowanej przez Stowarzyszenie ELSA. Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR we współpracy w Centrum Interwencji Kryzysowej i Zespołem Interdyscyplinarnym w 2019 r. zrealizowała projekt „Dzięki pomocy - rodzina bez przemocy” w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W ramach ww. projektu pracownicy Sekcji utworzyli grupę samopomocową dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w ramach której odbywały się spotkania ze specjalistami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspólna organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań i pasji, integracja osób z podobnymi problemami w rodzinie. Powyższe działanie kontynuowane jest w roku 2020. Zrealizowano również dyżury specjalistów, będących członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, którzy w siedzibie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie udzielali bezpłatnego poradnictwa osobom doświadczającym przemocy. Osoby potrzebujące wsparcia skorzystały z poradnictwa psychologa, kuratorów sądowych, prokuratora, terapeuty uzależnień, prawnika oraz wychowawcy Aresztu Śledczego. Dodatkowo w siedzibie Sekcji na potrzeby osób doświadczających przemocy w rodzinie

dyżury pełnili psychologowie i prawnik Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie.

W ramach działalności profilaktyczno - edukacyjnej pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie co roku biorą czynny udział w Tygodniu Pomocy Ofiarom Przestępstw, pełniąc dyżury w siedzibach Prokuratury Rejonowej Lublin - Północ i Lublin - Południe oraz Stowarzyszenia AGAPE, udzielając zgłaszającym się osobom informacji dotyczących aspektów prawnych systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedury „Niebieskie Karty”, jak również możliwości uzyskania bezpłatnego wsparcia oraz zapobiegania wskazanemu zjawisku. Ponadto pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR od 2019 r. aktywnie włączyli się w Kampanię „16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć”. W ramach powyższej inicjatywy w siedzibie Sekcji odbyły się dyżury specjalistów, którzy udzielili bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, prawnego, terapeutycznego i pedagogicznego osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. W tym czasie prowadzono również kampanię informacyjną na temat funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji udzielających specjalistycznego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy. Osobom zainteresowanym oraz współpracującym podmiotom rozdawane były ulotki z treściami edukacyjnymi nt. zjawiska przemocy w rodzinie, jak też wykazem miejsc, gdzie osoby doznające przemocy w rodzinie uzyskać mogą bezpłatną pomoc. W siedzibie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy rodzinie w 2019 r. dwukrotnie odbyły się bezpłatne porady prawne adwokatów zrzeszonych w Okręgowej Radzie Adwokackiej.

W ramach doskonalenia umiejętności zawodowych kadr realizujących zadania związane z diagnozowaniem przemocy i pomocą osobom pokrzywdzonym, pracownicy socjalni uczestniczyli w licznych seminariach i szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Seminarium nt. współczesnego niewolnictwa - handlu ludźmi, zorganizowane przez Lubelski Urząd Wojewódzki - 1 osoba,
- Warsztaty dla profesjonalistów pracujących z dziećmi „Szkola dla Rodziców i Wychowawców - Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały; jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły” - 1 osoba,
- „Szkolenie dla profesjonalistów pracujących z pacjentami z podwójną diagnozą (osobami z zaburzeniami psychicznymi i uzależnieniem)” - 3 osoby,
- „Szkolenie na temat problematyki zdrowia psychicznego” organizowane przez Urząd Miasta Lublin - 4 osoby,
- „XXIII Ogólnopolska Konferencja PARPA Przeciw Przemocy w Rodzinie” - 2 osoby,

- Ogólnopolska Konferencja Praw Człowieka „Tezy Równości” - 1 osoba,
- „Zaburzenia psychiczne a używanie środków psychoaktywnych” - 4 osoby,
- „Praca z dziećmi krzywdzonymi z uwzględnieniem przemocy seksualnej” - 4 osoby,
- „Aspekty prawne przeciwdziałania przemocy w rodzinie” - 7 osób,
- „Zaawansowany kurs 120 godzin z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - certyfikat MEN” - 8 osób,

W realizację podprogramu wpisują się również działania podejmowane przez Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie. W okresie 2019 roku placówka udzieliła pomocy 1 012 klientom (osobom posiadającym aktywne karty klienta), w tym 95 dzieciom, 808 osobom w wieku 19 – 59 lat oraz 109 osobom w wieku powyżej 60 roku życia. Pracownicy socjalni CIK założyli 16 „Niebieskich kart” i brali udział w 10 grupach roboczych, w związku z powyższym przeprowadzono 1509 spotkań psychologiczno – terapeutycznych.

Ogółem w CIK w 2019 odbyło się ogółem 19 353 konsultacji, w tym:

- 4 416 konsultacji w kontakcie indywidualnym, w tym 953 konsultacji prawnych,
- 7 745 połączeń w Całodobowym Telefonie Zaufania,
- 6547 konsultacji telefonicznych i mailowych.

Należy dodać, że uwzględniając potrzeby klientów, w Centrum Interwencji Kryzysowej w 2019 roku prowadzone były następujące zajęcia grupowe:

1. Grupa dla DDA z programem edukacyjno – interwencyjnym. Odbyło się 27 spotkań - łącznie 54 godziny. W zajęciach uczestniczyło 15 osób.
2. Szkolenie warsztatowe w zakresie umiejętności wychowawczych pn. Szkoła dla Rodziców obejmuje 10 spotkań, łącznie 40 godzin. W 2019 roku przeprowadzono 3 edycje Szkoły dla Rodziców, w których łącznie uczestniczyło 39 osób.
3. Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie obejmujący 60 godzin zajęć. Przeprowadzono 2 edycje programu. Łącznie w obu edycjach uczestniczyło 33 osoby z tego 20 ukończyło program.

W Podprogram „Razem Przeciwno Przemocy – Niebieskie Karty” wpisuje się także projekt pn. „Przyjazne patrole”. W ramach zintegrowanych działań prewencyjnych Komendy Miejskiej Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz Centrum Interwencji Kryzysowej „Przyjazne patrole” organizowane były co tydzień, w piątki, soboty i niedziele w godzinach 16⁰⁰ – 00⁰⁰ na terenie miasta Lublin. „Przyjazny patrol” pojawia

się wszędzie tam, gdzie zagrożone jest dobro dziecka, w szczególności gdy dziecko pozostawione jest bez opieki w domu lub poza nim, gdy jest świadkiem czy też uczestnikiem sytuacji przemocy - w tym przemocy w rodzinie, również gdy dziecko jest uczestnikiem wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego pozostało bez opieki oraz w innych sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu fizycznemu i psychicznemu dziecka. Projekt finansowany jest w całości ze środków Gminy Lublin.

Dane za 2019 rok:

- Liczba wystawionych patroli – 86 patroli w trakcie których przeprowadzono 645 rozmów z dziećmi, rodzicami i opiekunami.
- Zrealizowano 329 kontroli rodzin pod kątem zaniedbania. W czasie trwania programu 12 razy wszczęto procedurę Niebieskiej Karty oraz odebrano 17 dzieci na podstawie art. 12a ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Sporządzono 9 wniosków do sądu o odebranie dziecka opiekunom.

Podprogram „Bezpieczny uczeń – Poli Radzi” oraz Podprogram „Policyjna Maskotka Przyjacielem Dziecka”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie. Program współfinansowany jest przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

W 2019 roku została zorganizowana kolejna edycja konkursu „Jestem bezpieczny”. Jego celem jest upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach z jakimi młodzi ludzie mogą spotkać się w swym codziennym życiu, rozwijanie postaw umożliwiających unikanie, zapobieganie i pokonywanie niebezpieczeństw, a także zapoznanie dzieci i młodzieży z systemem działania służb oraz instytucji niosących pomoc w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. W 2019 roku I etap szkolny przedmiotowego konkursu zrealizowano w terminie do 22 marca 2019 r. Eliminacje szkolne realizowali nauczyciele przy współpracy z dzielnicowymi Komisariatów Policji podległych KMP w Lublinie na terenie 11 szkół podstawowych z miasta Lublina i powiatu lubelskiego. Policjanci przygotowując dzieci do udziału w konkursie zrealizowali 25 spotkań dla 387 uczniów z 11 szkół biorących udział w konkursie. Drugi etap - gminny odbył się w dniu 8 maja 2019 r. Zrealizowano go w formie testu składającego się z 20 pytań. Został przeprowadzony przez dzielnicowych, w których rejonie służbowym znajdują się placówki oświatowe biorące udział w konkursie. W wyniku eliminacji gminnych do finału zakwalifikowano 11 szkół podstawowych. Kolejny etap - powiatowy odbył się w dniu 22 maja 2019 r. w Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie. Do udziału w XIX edycji

corocznego Konkursu Wiedzy Prewencyjnej „Jestem Bezpieczny” zgłosiły się trzyosobowe drużyny uczniów (33 uczniów) z 11 szkół podstawowych z miasta Lublin i powiatu lubelskiego wraz z opiekunami. Zgodnie z założeniami zawartymi w Regulaminie Konkursu komisja oceniająca konkurencje konkursowe wyłoniła następujących laureatów: I miejsce Szkoła Podstawowa w Łubkach, II miejsce Szkoła Podstawowa nr 2 w Lublinie, III miejsce Szkoła podstawowa w Zemborzycach Tereszyńskich.

Kolejnym programem realizowanym w ramach powyższego zadania obejmuje zjawiska dotyczące zjawiska przemocy, w tym przemocy seksualnej - „NIE ODBIERAJ MI MŁODOŚCI”. Jest to program profilaktyczny Wydziału Prewencji KWP w Lublinie dotyczący zjawiska przemocy, w tym przemocy seksualnej, którego celem jest uświadomienie młodym ludziom zagrożeń, kształtowanie postaw asertywnych, wyposażenie w wiedzę z zakresu dostępu do systemów pomocy dla ofiar przemocy, praw człowieka, odpowiedzialności prawnej nieletnich. Program skierowany jest do młodzieży szkolnej niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, patologicznych. W 2019 roku na terenie miasta Lublin przeprowadzono 5 spotkań, w których udział wzięło 70 dzieci i młodzieży.

Podprogram „STOP Kradzieżom”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

W zakresie realizacji programu „STOP Kradzieżom” podejmowano działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ilości kradzieży występujących w miejscach lub okolicznościach, w których wykluczone są skuteczne działania w formie policyjnego patrolu lub obchodu, czyli obiektach zamkniętych takich jak: biura, przychodnie lekarskie, szpitale, szkoły, lokale gastronomiczne, dyskoteki, środki komunikacji miejskiej, instytucje.

Prowadzone działania mają na celu:

- zapobieganie i ograniczanie ilości kradzieży występujących w miejscach lub okolicznościach, w których utrudnione są skuteczne działania w formie policyjnego patrolu lub obchodu,
- zachęcanie dyrektorów, kierowników lub właścicieli instytucji, przychodni, szpitali, szkół, placówek handlowych, dyskotek itp. do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa na terenie swoich placówek,
- zapewnienie systematycznego przekazywania informacji mieszkańcom o zagrożeniach kradzieżami oraz sposobach ich unikania.

W ramach działań w obszarze bezpieczeństwa w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania przeprowadzono 919 spotkań.

Jednocześnie w ramach powyższej inicjatywy zrealizowano autorski projekt pn. „STOP Wandalom”. Na potrzeby realizacji przedmiotowego projektu Zespół Szkół Plastycznych w Lublinie opracował logo, którego forma będzie wpisywać się w działania podejmowane w omawianym zakresie przez Lubelską Policję. Na potrzeby przedsięwzięcia nawiązano również współpracę z MPK Lublin, w ramach której spot promujący projekt profilaktyczny wyświetlany będzie w środkach komunikacji miejskiej. Jednocześnie w dniu 17 października 2019 r. w sali Collegium Maius Uniwersytetu Medycznego 4, przy ul. Jaczewskiego 4 zorganizowano Koncert – seminarium „Bezpieczny Lublin”, które było poświęcone promocji ww. projektu.

W ramach Podprogramu „Stop Kradzieżom” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2019 r. przekazywali osobom w podeszłym wieku ulotki „Bezpieczny Senior – Stop oszustom” oraz „Bezpieczny Senior – Nie daj się oszukać”. Ponadto, w siedzibie Sekcji pracy socjalnej Nr 5 Fili Nr 5 MOPR w Lublinie udostępniony został plakat „Jak nie stać się ofiarą przestępstwa?”, zawierający informacje z zakresu unikania ewentualnych zagrożeń oraz wskazujący numery alarmowe. Dodatkowo w ekspozycji ww. Sekcji znajdował się plakat „Dzielnicowy bliżej nas” informujący o działaniach na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców, wskazujący Krajową Mapę Zagrożeń oraz kontaktowe numery alarmowe. Pracownicy socjalni MOPR w Lublinie prowadzili również rozmowy profilaktyczno - edukacyjne, podczas wizyt w środowiskach u osób starszych, mające na celu podniesienie świadomości o istniejących zagrożeniach a także włączali się w rozpowszechnianie inicjatyw, realizowanych przez Wydział Prewencji Miejskiej Policji w Lublinie w formie przekazywania informacji, dotyczących bezpiecznych zachowań mających na celu podniesienie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych.

Podprogram – „Sezon Turystyczny”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Komenda Miejska Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin.

Głównymi celami podprogramu są wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i turystów, utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w najczęściej odwiedzanych rejonach miasta oraz ochrona życia, zdrowia i mienia osób wypoczywających. W ramach prowadzonych działań w tym zakresie realizowany jest program pn. „BEZPIECZNE WAKACJE”. W zakresie działań programu przeprowadzono

spotkania dla dzieci i młodzieży omawiając zagadnienia dotyczące bezpiecznych zachowań podczas letniego wypoczynku oraz przekazywano materiały profilaktyczno - prewencyjne, tj. odblaski, ulotki.

W ramach akcji policjanci KMP w Lublinie osiągnęli następujące wyniki:

- liczba legitymowanych małoletnich - 284,
- ujawniono małoletnich pod wpływem alkoholu - 15,
- liczba sporządzonych wniosków do Sądów, w związku z wykroczeniami popełnionymi na szkodę małoletnich - 1 art.106 kw, 1 - art. 77 kw, 1 - art. 119 kw,
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w stosunku do sprawców, którzy popełnili przestępstwo na szkodę małoletnich - 4 nie alimentacja art.209 par. 1a kk,
- liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby małoletnie z uwzględnieniem wykroczeń - 22 - art. 119 kw, 3 - art.62 upn, 1 – art. 288 par.1 kk,
- przeprowadzono 20 rozmów profilaktyczno - ostrzegawczych z małoletnimi oraz 12 rozmów z opiekunami,
- liczba wypadków drogowych, w których uczestniczyły dzieci - 7,
- liczba uciekinierów ogółem - 19 w tym: z domów rodzinnych - 3, z placówek opiekuńczo - wychowawczych - 6,
- liczba skontrolowanych placówek wypoczynku letniego - 17 półkolonii,
- liczba spotkań z organizatorami/kierownikami placówek wypoczynku i ośrodków wczasowo - wypoczynkowych - 17.
- wyniku przeprowadzonych kontroli ujawniono 8 tzw. „dzikich” miejsc wypoczynku.

W ramach akcji „Bezpieczne ferie” policjanci KMP w Lublinie przeprowadzili 210 spotkań w szkołach, przedszkolach oraz miejscach zorganizowanych form zimowego wypoczynku na terenie Lublina i powiatu lubelskiego , w których wzięło udział 7225 osób.

W realizację podprogramu „Sezon Turystyczny” wpisują się działania Straży Miejskiej Miasta Lublin. W okresie „Sezonu Turystycznego” zwiększonym nadzorem Straży Miejskiej objęte zostały:

- rejony oraz obiekty atrakcyjne i uczęszczane turystycznie: Zamek i Plac Zamkowy, Stare Miasto, Deptak przy ul. Krakowskie Przedmieście,
- reprezentacyjne place miejskie, np. Plac Litewski, Plac Łokietka,
- Ogród Saski,
- rejon byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku,

- rejon skansenu i ogrodu botanicznego,
- dworce i przystanki komunikacji publicznej: Dworzec Główny PKP, Dworzec Główny PKS,
- przystanki komunikacji miejskiej szczególnie w rejonach atrakcyjnych turystycznie,
- rejony aktywnego wypoczynku,
- rejon zalewu Zemborzyckiego,
- obszary parków miejskich i tereny leśne w granicach administracyjnych miasta,
- ciągi ścieżek rowerowych.

Najważniejszymi zadaniami Straży Miejskiej w sezonie letnim były także stałe i systematyczne kontrole:

- miejsc publicznych, w których spożywane są napoje alkoholowe ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich oraz pod względem zakłócania porządku i spokoju publicznego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na: zachowania uciążliwe i nieakceptowane społecznie, niszczenie urządzeń użytku publicznego, grupowanie się w miejscach publicznych osób nieletnich (boiska, skwery, parki),
- placówek handlowych pod względem porządkowym oraz przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- parków, skwerów, alejek spacerowych, ścieżek rowerowych, boisk sportowych, przystanków MPK pod względem porządku i spokoju publicznego.

Ponadto funkcjonariusze zobowiązani byli do reagowania na rażące łamanie przepisów prawa miejscowego (np. dyscyplinowanie właścicieli psów w zakresie wyprowadzania psów bez smyczy oraz niesprzątania psich odchodów, blokowanie głównych ciągów komunikacyjnych przez użytkowników pojazdów, właściwe utrzymanie porządku i czystości w miejscach publicznych). Wśród głównych zagrożeń ładu i porządku wymienić należy: kradzieże kieszonkowe, kradzieże bagażu podróżnych, wymuszenia pieniędzy, żebractwo, zakłócanie spokoju przez osoby nietrzeźwe, zaśmiecanie, spożywanie napojów alkoholowych i palenie wyrobów tytoniowych w miejscach zabronionych.

Kolejną jednostką, która uczestniczy w realizacji programu jest Państwowy Powiatowy Inspektor Saniatarzy. W czasie trwania sezonu turystycznego obejmującego okres letni ale i również również okres ferii zimowych prowadzone były kontrole obiektów związanych z ruchem turystycznym tj. dworzec autobusowy, dworzec busów, dworzec kolejowy oraz zajezdnię autobusową i trolejbusową. Łącznie przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych. Kontrolą objęto również 3 autobusy szynowe Przewozów Regionalnych

relacji Lublin - Zamość i Lublin – Parczew. Ponadto podczas kontroli zajezdni przy ul. Grygowej i ul. Stefczyka w Lublinie skontrolowano miejskie środki transportu publicznego należące do MPK Lublin Sp. z o.o. tj. 2 autobusy, 2 trolejbusy oraz 5 samochodów do przewozu osób niepełnosprawnych. W roku 2019 skontrolowano 14 szaleatów publicznych, przy czym szaleat na ul. Krańcowej dwukrotnie z uwagi na złożoną interwencję. W szalecie na targowisku przy ul. Krańcowej nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego za niewłaściwy stan sanitarno - porządkowy. Pozostałe szaleaty utrzymane były we właściwym stanie sanitarnym. Ponadto, na skutek złożonych interwencji skontrolowano 2 toalety ogólnodostępne w barze Shot Bar „U-bott” przy ul. Kapucyńskiej w Lublinie oraz w Centrum Handlowym „E.LECLERC” przy ul. Turystycznej w Lublinie. W 2019 r. w ramach realizacji planu kontroli oraz w związku z wpływającymi interwencjami, a także wnioskami o kontrolę przeprowadzono 35 kontroli w 30 hotelach oraz 20 kontroli w 17 tzw. „innych obiektach świadczących usługi hotelarskie”. Podczas sezonu letniego kontrolą objęto 58 placów zabaw, na których znajdowało się 71 piaskownic, administrowanych przez 12 administracji. Podczas kontroli sprawdzany był bieżący stan sanitarny terenu placów zabaw, piasku w piaskownicach oraz weryfikowano dokumenty potwierdzające coroczną wymianę piasku. W trakcie kontroli przypomniano administratorom o obowiązku utrzymania nieruchomości w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. Ponadto, jesienią 2019 r. przeprowadzono ze Strażą Miejską Miasta Lublin 23 kontrole w 42 kamienicach znajdujących się na Starym Mieście, w związku z problemem występowania gryzoni. W realizację programu Sezon Turystyczny wpisuje się również codzienny codzienny monitoring obiektów zgłaszanych do bazy wypoczynku. W 2019 roku PPIS uzyskał informację o niżej wymienionych formach wypoczynku:

- 44 formy wypoczynku zimowego (2 wyjazdowych i 42 w miejscu zamieszkania),
- 163 formy wypoczynku letniego (18 wyjazdowych i 145 w miejscu zamieszkania).

Ponadto w czasie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży odbywały się następujące kontrole stanu sanitarno - higienicznego miejsc wypoczynku:

- 15 kontroli wypoczynku zimowego, z którego skorzystało 511 dzieci i młodzieży, zorganizowanego w miejscu zamieszkania, na bazie klubów, świetlic, domów kultury, obiektów okazjonalnie wykorzystywanych do tego celu,
- kontrolę wypoczynku zimowego, z którego skorzystało 35 uczestników, zorganizowanego w formie wyjazdowej na bazie obiektu okazjonalnie wykorzystywanego do tego celu,
- 24 kontroli wypoczynku letniego, z którego skorzystało 907 dzieci i młodzieży,

zorganizowanego w miejscu zamieszkania,

- 4 kontrole wypoczynku letniego, z którego skorzystało 171 uczestników zorganizowanego w formie wyjazdowej.

W ubiegłym roku nie stwierdzono przypadków funkcjonowania wypoczynku niezgłoszonego do bazy wypoczynku. W 6 letnich wypoczynkach zorganizowanych w miejscu zamieszkania i 1 letnim zorganizowanym w formie wyjazdowej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące warunków sanitarno - higienicznych. Na 1 wypoczynku w formie wyjazdowej wyłączono z użytkowania krytą pływalnię. W trakcie prowadzonych kontroli prowadzono także działalność informacyjno - edukacyjną i profilaktyczną oraz propagowano treści prozdrowotne związane z zagrożeniami mogącymi wystąpić w okresie zimowym i letnim w zakresie:

- podstawowych zasad zachowania bezpieczeństwa podczas wypoczynku,
- zasad organizacji bezpiecznego wypoczynku zimowego,
- zagrożeń występujących w sezonie letnim: odkleszczowego zapalenia opon mózgowych i mózgu, bąblowicy, szkodliwości nadmiernej ekspozycji słonecznej i promieniowania ultrafioletowego, użądleń i ukąszeń przez owady, świerzbu, toksokarozy, salmonelli, zakażeń rotawirusami,
- zasad bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego „zimowe dni”,
- zasad bezpieczeństwa podczas upałów,
- profilaktyki zakażeń grypą,
- zasad higienicznego mycia rąk,
- racjonalnego odżywiania i znaczenia aktywności fizycznej,
- profilaktyki chorób zakaźnych (m.in. meningokoki),
- profilaktyki wszawicy,
- propagowania stylu życia wolnego od nałogów (alkohol, narkotyki, dopalacze, nikotyna).

Przeprowadzono pogadanki z uczestnikami i personelem:

1. na 16 formach wypoczynku zimowego z 520 uczestnikami i przekazano 192 ulotki,
2. na 28 formach wypoczynku letniego zarówno w miejscu zamieszkania oraz formach wyjazdowych z 1 168 uczestnikami i 45 osobami personelu przekazano 560 ulotek.

Podprogram – „Wolność”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Policji w Lublinie.

Policjanci i pracownicy Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie działając na rzecz przeciwdziałania narkomanii realizują przedsięwzięcie profilaktyczne pod nazwą „Wolność”, którego podstawowym celem jest kształtowanie świadomości wśród młodzieży szkolnej na temat negatywnego wpływu środków odurzających na funkcjonowanie organizmu człowieka oraz skutkach prawnych z tym związanych. W realizację programu wpisują się działania związane z programem „Odpal myślenie nie wchodź w uzależnienie”. Program obejmuje następujące działania:

- Przeprowadzanie przez policjantów KMP w Lublinie spotkań z nauczycielami celem zmotywowania do wdrażania różnorodnych form pracy z uczniem, jak również zorganizowanie spotkania z osobą, która wskaże młodym ludziom alternatywę spędzania wolnego czasu, wolną od uzależnień.
- Organizowanie debat przez młodzież szkolną, w których uczestniczą partnerzy projektu.
- Organizowanie spotkań dla rodziców oraz uczniów, podczas których omawiana jest przedmiotowa problematyka.

W 2019 r. zrealizowano dwie edycje programu (w I i II semestrze szkolnym). VI edycję programu zrealizowano w okresie od 01 lutego do 15 czerwca 2019 roku, zaś VII edycję w okresie od 01 września do 20 grudnia 2019 roku.

Spotkania edukacyjne realizowali policjanci i pracownicy Wydziału Prewencji KMP w Lublinie oraz dzielnicowi Komisariatów Policji podległych KMP w Lublinie, Oddział ds. Uzależnień Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, Ośrodek Leczenia Uzależnień w Albrechtówce z Fundacji Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U”, Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Lublinie, Klinika Toksykologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie Oddziału Toksykologiczno - Kardiologicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie. Odbiorcami VI i VII edycji programu było ok. 700 uczniów, 130 rodziców i 72 pedagogów. W ramach programu w 2019 roku przeprowadzono 1 spotkanie dla Rady Pedagogicznej Schroniska dla Nieletnich w Dominowie, 2 spotkania dla rodziców w Szkole Podstawowej w Konopnicy i Szkole Podstawowej nr 3 w Lublinie oraz 13 spotkań z uczniami w formie debaty. W ramach ww. programu policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie prowadzili spotkania skierowane przede wszystkim do młodzieży szkolnej dotyczące profilaktyki

w obszarze uzależnień.

W realizacji podprogramu bierze udział również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. W ramach Podprogramu „Wolność” pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2019 r. na bieżąco udzielali informacji na temat programów oraz placówek udzielających pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy związane ze stosowaniem środków psychoaktywnych przez młodzież. Realizowali także działania profilaktyczne mające na celu podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży dotyczącej negatywnych skutków używania narkotyków, środków psychoaktywnych oraz zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży. W dniu 26 listopada 2019 r. w siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej odbyła się pogadanka pt. „Bezpieczeństwo dzieci w miejscach publicznych oraz w sieci internetowej”. Poruszono zagadnienia na temat konsekwencji prawnych w sytuacji przemocy fizycznej, psychicznej oraz cyberprzemocy wśród dzieci. Pogadanka skierowana była do dzieci – uczestników Grup Wsparcia. Organizatorem spotkania było Centrum Aktywności Środowiskowej. Pogadankę przeprowadzili dzielnicowi VI Komisariatu Policji w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyło łącznie 15 osób.

W realizacji podprogramu „Wolność” czynny udział bierze także Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie. W ramach projektu pn. „Bądź sobą” edukowano uczniów szkół lubelskich, przeprowadzano pogadanki, omawiano zagrożenia zdrowotne wynikające z uzależnienia od dopalaczy i środków odurzających, przekazywano wiadomości nt. odpowiedzialności prawnej w oparciu o przepisy prawne i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, podejmowano działania profilaktyczne poprzez przekazywanie materiałów informacyjno - prewencyjnych, organizowano szkolenia kadry pedagogicznej.

W realizacji podprogramu udział brało też Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie. W 2019 roku w CIK przeprowadzono 565 konsultacji i porad dla 138 osób uzależnionych lub współuzależnionych. W całodobowym telefonie zaufania przeprowadzono 352 rozmowy w związku z problemem uzależnienia, w tym 20 w związku z uzależnieniem od narkotyków.

Podprogram – „GIMBUS PATROL - Puste Ławki – Stop”.

Podmiotem realizującym podprogram jest Komenda Miejska Policji w Lublinie wspólnie ze Strażą Miejską Miasta Lublin.

Podprogram obejmuje działania prewencyjne zapobiegające zjawisku wagarowania wśród dzieci i młodzieży szkolnej mające na celu:

- eliminację zjawisk patologicznych wśród dzieci i młodzieży,

- zapewnienie społecznego poparcia i udziału rodziców w programie,
- poprawę stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
- twórcze inspirowanie, aktywizowanie dzieci i młodzieży do pracy i zabawy w szkole.

W ramach realizowanego przez Straż Miejską Miasta Lublin Projektu „Bezpieczna Szkoła”, w 2019 r. patrole mieszane w składzie dzielnicowy strażnik - policjant dzielnicowy, wykonywały działania, których zadaniem było systematyczne i bieżące patrolowanie, kontrolowanie i monitorowanie rejonów szkół i placówek oświatowych na terenie miasta celem poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w rejonach szkół oraz zapewnienie w tych okolicach porządku i spokoju publicznego. Ogółem w 2019 r. działaniami objęto 48 szkół (wraz z terenami do nich przyległymi), w tym: szkoły podstawowe – 41, Zespoły Szkół – 4, Zespoły Szkół Ogólnokształcących – 2, Licea Ogólnokształcące – 1.

Łącznie wykonano 116 patroli, w wyniku których, m.in:

- wylegitymowano 64 osoby,
- dokonano przeglądu bagażu – 30,
- przeprowadzono powierzchowną kontrolę osobistą – 31,
- sprawdzono telef. komórkowe – 2,
- przeprowadzono kontrolę 234 miejsc grupowania się młodzieży,
- przeprowadzono kontrolę 61 miejsc, w których mogło dochodzić do dystrybucji substancji psychotropowych,
- przeprowadzono kontrolę 155 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, pod kątem dostępu do nich osób nieletnich,
- nałożono 4 mandaty karne na kwotę 450 zł.
- pouczono 2 osoby.

W trakcie realizacji zintegrowanych działań prewencyjnych w ramach ww. projektu funkcjonariusze nawiązywali kontakt i przeprowadzali rozmowy z dyrekcją i pedagogami oraz dziećmi i młodzieżą. Dyrekcje szkół pozytywnie oceniały ich przebieg, zwracając uwagę na znaczącą poprawę bezpieczeństwa w rejonach szkół dzięki systematycznej obecności funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w tych miejscach.

Ponadto funkcjonariusze Straży Miejskiej na pisemne wnioski dyrekcji szkół, pomagali w zabezpieczeniu licznych szkolnych imprez i uroczystości. Okolice szkół patrolowane były wówczas głównie pod kątem bezpiecznego i spokojnego przebiegu imprezy, zakłócania spokoju i porządku, spożywania napojów alkoholowych i palenia papierosów przez młodzież. W okresie od 2 do 6 września 2019 r. dzielnicowi Straży Miejskiej brali udział w akcji organizowanej przez Policję pn. „Bezpieczny powrót do szkoły”. Patrole mieszane w składzie dzielnicowy strażnik - policjant dzielnicowy,

w godz. od 7⁰⁰ do 15⁰⁰ prowadziły działania skoncentrowane głównie w okolicach szkół podstawowych, gdyż początek września jest szczególnie niebezpieczny dla najmłodszych uczestników ruchu drogowego. Prowadzono kontrole w zakresie właściwego oznakowania przejść dla pieszych oraz respektowania przez kierowców, rowerzystów i pieszych zasad oraz przepisów ruchu drogowego. Szczególnie w rejonie przejściach dla pieszych dyscyplinowano kierowców, zwracano uwagę rowerzystom i pouczano ich o obowiązku przeprowadzania roweru, a nie przejeżdżania na nim przez przejście, pomagano najmłodszym bezpiecznie przejść na drugą stronę jezdni.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 r. stałą obecnością strażników miejskich objętych było 6 szkół podstawowych, a od 1 września – 8 szkół podstawowych tj.:

- Szkoła Podstawowa nr 18 przy ul. Długosza 8,
- Szkoła Podstawowa nr 27 przy ul. Kresowej 1,
- Szkoła Podstawowa nr 28 przy ul. Radości 13,
- Szkoła Podstawowa nr 44 przy ul. Tumidajskiego 6A,
- Szkoła Podstawowa nr 45 przy ul. Radzyńskiej 5,
- Szkoła Podstawowa nr 51 przy ul. Bursztynowej 22,
- Szkoła Podstawowa nr 2 przy ul. Mickiewicza 24,
- Szkoła Podstawowa nr 30 przy ul. Nałkowskich 110.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej oddelegowani do pracy w ww. szkołach (pracowali w godz. od 7⁰⁰ do 15⁰⁰) byli zobowiązani, m.in. do:

- codziennego patrolowania terenów wokół szkół,
- stałej współpracy z Oddziałami Straży Miejskiej w zakresie profilaktyki oraz eliminowania zagrożeń i problemów stwierdzonych w szkołach i ich okolicach,
- kontrolowania przestrzegania przepisów o ruchu drogowym w przydzielonym rejonie,
- reagowania na przestępstwa i wykroczenia popełniane szczególnie z udziałem nieletnich,
- zapobiegania patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży,
- reagowania na zdarzenia związane ze sprzedażą nieletnim wyrobów alkoholowych i tytoniowych, spożywaniem przez nieletnich wyrobów alkoholowych, używaniem przez nieletnich wyrobów tytoniowych, z posiadaniem i używaniem przez nieletnich środków odurzających i substancji psychotropowych.

Strażnicy przydzieleni do ww. szkół, realizowali przede wszystkim zadania w zakresie zapewnienia spokoju i porządku publicznego w szkołach, wokół szkół i terenach przyległych, tj.:

- zapewniali bezpieczeństwo uczniom i osobom znajdującym się na terenie obiektu,

a także na terenach przyległych,

- pilnowali, żeby do szkoły nie wchodziły niepożądane osoby z niepożądanymi przedmiotami,
- podczas dużych przerw funkcjonariusze pomagali utrzymywać porządek na korytarzach i schodach,
- dbali nie tylko o to, co dzieje się w samej szkole, ale i w jej okolicy - sprawdzali czy w otoczeniu budynku szkoły nie są np. spożywane napoje alkoholowe, czy nie są palone papierosy, czy nie przebywają dilerzy narkotyków,
- sprawdzali okolice sklepów (usytuowanych w pobliżu szkoły) w których sprzedawane były napoje alkoholowe pod kątem dostępu do nich osób nieletnich,
- zwracali uwagę na niszczenie zieleni oraz nieprawidłowe parkowanie w okolicach placówek.

W wyniku działań funkcjonariuszy przydzielonych do szkół, łącznie w 2019 r. w ww. szkołach oraz w ich okolicach przeprowadzono 5 076 kontroli, wykonano 483 interwencje, ukarano mandatami karnymi 17 sprawców wykroczeń i 16 pouczoneo.

Podprogram – „Bezpieczeństwo i pomoc w sytuacjach trudnych”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

Głównymi celami podprogramu jest popularyzacja służby w Państwowej Straży Pożarnej, upowszechnianie wiedzy na temat telefonicznych numerów alarmowych oraz propagowanie wśród dzieci i młodzieży prawidłowych zasad w obliczu zagrożeń.

W ramach realizacji podprogramu Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie podejmowała następujące działania:

- organizacja pokazów sprzętu i umiejętności ratowania podczas imprez plenerowych, uroczystości i świąt. W 2019 roku strażacy KM PSP wzięli udział w 20 festynach i innych imprezach organizowanych przez podmioty zewnętrzne, promujących zasady bezpieczeństwa,
- przyjmowanie zorganizowanych grup dzieci i młodzieży w Jednostkach Ratowniczo – Gaśniczych. W 2019 roku strażacy KM PSP przyjęli 92 zorganizowane grupy dzieci i młodzieży,

Ponadto strażacy przeprowadzili 75 pogadank na terenie placówek pedagogicznych. Pogadanki były prowadzone w ramach udziału strażaków w próbnym ewakuacjach.

Straż Pożarna odgrywa ważną rolę w przygotowaniu bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży prowadząc kontrolę obiektów przewidzianych do wypoczynku. W 2019 roku przeprowadzono 17 czynności kontrolno – rozpoznawczych w obiektach

gdzie zostały zaplanowane zajęcia w ramach zorganizowanego wycieczki dla dzieci i młodzieży.

Ponadto w marcu 2019 r. strażacy KM PSP w Lublinie brali udział w organizacji Turnieju Wiedzy Pożarniczej na szczeblu powiatowym.

Podprogram – „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin.

Program jest adresowany do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych a realizowany przez nauczycieli doradców metodycznych. W Lublinie funkcjonuje Miejska Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie Miasta Lublin, zorganizowana w związku z realizacją projektu koordynowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej pt. Przedszkole i Szkoła Promujące Zdrowie, któremu wspólnie patronuje Światowa Organizacja Zdrowia, Rada Europy i Komisja Europejska. Organizacja Miejskiej Sieci i związane z jej funkcjonowaniem Miejskiego Zespołu ds. Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie, którego członkami są przedstawiciele instytucji zewnętrznych oraz jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Lublin, w tym Wydziału Oświaty i Wychowania, Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydziału Sportu i Turystyki, Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, Straży Miejskiej Miasta Lublin, jak również Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie, Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz doradców metodycznych, zapewnia wsparcie podejmowanych przez przedszkola, szkoły i placówki, działań w obszarze szeroko rozumianego zdrowia, w tym bezpieczeństwa. W wyniku upowszechnienia koncepcji Programu i podejmowanych działań wspierających jego realizację, aktualnie na terenie miasta Lublin Program Szkoła i Przedszkole Promujące Zdrowie realizowany jest przez 70 przedszkoli, szkół i placówek, z których 61 otrzymało Miejskie Certyfikaty „Szkoła Promująca Zdrowie”, 19 - Wojewódzkie Certyfikaty „Szkoła Promująca Zdrowie” a 3 szkoły podstawowe - Krajowe Certyfikaty „Szkoła Promująca Zdrowie”. Wśród podjętych działań związanych z funkcjonowaniem Miejskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie w zakresie upowszechniania wśród najmłodszych mieszkańców naszego miasta zdrowego stylu życia dot. bezpieczeństwa m.in.: przeprowadzono profesjonalne szkolenia i warsztaty na temat dojrzałości emocjonalno - społecznej dzieci i młodzieży, tworzenia prawidłowych relacji międzyludzkich i higieny zdrowia psychicznego, dla dzieci, uczniów, nauczycieli oraz rodziców, w których brało udział ponad 10 000 osób z 52 placówek oświatowych należących do Miejskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie Miasta Lublin, w celu zapobiegania niewłaściwym, w tym agresywnym zachowaniom. Dodatkowo

w związku z realizacją programu, przedszkola, szkoły i placówki należące do Miejskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie samodzielnie podejmowały działania prozdrowotne dostosowane do zdiagnozowanych problemów m.in. w obszarze bezpieczeństwa, angażując w nie całą społeczność przedszkolną lub szkolną, w tym rodziców dla wzmocnienia tego czego dziecko uczy się w przedszkolu i szkole. Wśród działań tych można wyróżnić m. in. następujące programy i projekty: „Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży”, „Bezpieczna droga do szkoły i domu”, „Przyjazna zebra”, „Przemocy NIE”, „Chrońmy Dzieci”, „Klub Bezpiecznego Puchatka”, „Z nami bezpiecznie i ekologicznie”, „Uczeń w sieci. Bezpieczna i przyjazna szkoła”, „Bezpieczna i Przyjazna Świetlica Szkolna”, „Ambasadorzy Bezpiecznego Internetu”, „Dziecko w sieci”, „Bezpieczna e-szkoła”, „Ratujemy i Uczymy Ratować”, „Cyberprzemoc”, „Moje dziecko idzie do szkoły”, „Nie odbieraj mi młodości”, „Bezpieczny w domu, w szkole, na ulicy”, „Bezpieczne wakacje i ferie”, „Stop cyberprzemocy” oraz projekty autorskie nauczycieli pt. „Moje ręce nie biją”, „Ratuję więc jestem”, „Gdy szukasz pomocy”, „Pierwsza pomoc przedmedyczna”, „Jestem uczniem klasy czwartej – moje bezpieczeństwo”.

W lubelskich placówkach promujących zdrowie odbywały się również cykliczne spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej i Pogotowia Ratunkowego, których celem była edukacja z zakresu bezpieczeństwa, rozpoznawania zagrożeń i trudnych sytuacji, odpowiedzialności karnej nieletnich, zagrożeń płynących z niewłaściwego użytkowania sieci Internet oraz zdobywania podstawowych umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy, nabywanie właściwych nawyków i postaw w sytuacji zagrożenia ze świata ludzi, roślin, zwierząt, otoczenia m.in. pt. „Bezpiecznie to znaczy jak?”, „Przemoc i jej następstwa”, „Bezpieczne przedszkole, bezpieczny przedszkolak!”.

Lubelskie szkoły organizowały również zajęcia warsztatowe prowadzone m. in. przez pracowników Szkoły Policealnej Pracowników Służb Społecznych, które dotyczyły następującej tematyki: „Radzenie sobie z presją ze strony rówieśników”, „Umiejętność zachowania w sytuacji agresji fizycznej”, „Skuteczne sposoby redukcji stresu związanego z działalnością edukacyjną”, jak również warsztaty pt. „Pierwsza pomoc przedmedyczna”, „Czy psy muszą gryźć”, „Bezpieczeństwo w sieci, możliwe zagrożenia”. Organizowanych było również wiele dodatkowych inicjatyw w kontekście bezpieczeństwa i profilaktyki przemocy, m. in. apel tematyczny pt. „Zapobieganie przemocy w domu i szkole”, Dni Przeciw Agresji i Przemocy, Dzień Bezpiecznego Internetu „Lepszy Internet Zależy od Ciebie”, Festyn „Bezpieczna szkoła – bezpieczna Lubelszczyzna”.

W lubelskich szkołach, przedszkolach i ośrodkach należących do Miejskiej Sieci

Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie dzieci i uczniowie mieli okazję także uczestniczyć w wielu konkursach, testach i quizach dot. bezpieczeństwa m. in. pn. „Stop agresji”, „Jestem bezpieczny”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, „Jestem bezpieczny w ruchu drogowym”, „Dzień bezpiecznego komputera”, „Mały ratownik”, „Quiz wiedzy o zdrowiu i bezpieczeństwie”, quiz „Chcą być sprawni i bezpieczni nasi mali podopieczni”, „Jestem bezpiecznym przedszkolakiem”, Wojewódzki Turniej Wiedzy BRD oraz Ogólnopolski Test Wiedzy o Bezpieczeństwie.

Wśród pozostałych działań podejmowanych przez szkoły, przedszkola i ośrodki promujące zdrowie można wyróżnić:

- akcję „Stop agresji” opierającej się na założeniu, że najlepszym sposobem przeciwdziałania przemocy i agresji jest budowanie atmosfery współpracy, życzliwości oraz wprowadzenie pozytywnych wzorów zachowań i standardów funkcjonowania szkoły,
- akcję przeciw przemocy wobec dzieci, w której uczniowie wraz z nauczycielami zorganizowali akcję przeciw przemocy wobec dzieci „Nie bij mnie, kochaj mnie”,
- akcję „Blask Szczypiorniaka Ratuje Dzieciaka” propagującą noszenie elementów odblaskowych,
- kampanię szkolną „Stop wulgaryzmem”, która została zorganizowana w dowód sprzeciwu wobec akceptacji dla wszechobecnych wulgaryzmów,
- organizowanie wycieczek do Straży Pożarnej, Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, Straży Miejskiej Miasta Lublin,
- realizację godzin wychowawczych podejmujących temat bezpieczeństwa, przykładowe tematy: „Bezpieczna droga ze i do szkoły”, „Bezpieczeństwo podczas wyjść poza szkołę: teatr, kino, lodowisko”, „Przestrzeganie regulaminów i odpowiedniego zachowywania się w szkole”, „Kontakty międzyludzkie”,
- funkcjonowanie w jednej ze szkół klas „B jak bezpieczeństwo” realizujących innowacje dla uczniów zainteresowanych tematyką pierwszej pomocy przedmedycznej, pragnących poszerzać swoją wiedzę z zakresu biologii, chemii i fizyki, a także rozwijać swoją sprawność fizyczną.

W realizacji podprogramu „Żyj Zdrowo i Bezpiecznie” w 2019 roku czynnie uczestniczył Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej organizowali szkolenia, wykłady, warsztaty z zakresu zdrowego trybu życia oraz z zasad udzielania pierwszej pomocy.

W ramach ww. programu:

- przeprowadzono 8 prelekcji na temat edukacji konsumenckiej dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych – 367 odbiorców,
- przeprowadzono 4 prelekcje na temat zasad zdrowego stylu życia: zdrowego

- odżywiania i aktywności fizycznej dla uczniów szkół podstawowych – 431 odbiorców,
- przeprowadzono 10 prelekcji na temat zasad bezpiecznego wypoczynku podczas wakacji i ferii zimowych dla uczestników półkolonii letnich i zimowych – 331 odbiorców,
  - zorganizowano wystawę grzybów pt. „Poznaj grzyby – unikniesz zatrucia” na Placu Teatralnym dla mieszkańców Lublina, w tym dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym – 1 107 odbiorców,
  - promowano higienę osobistą poprzez przeprowadzenie prelekcji na temat wszawicy dla rodziców w wieku przedszkolnym – 10 odbiorców, prelekcji na temat higieny jamy ustnej dla 35 odbiorców oraz udzielenie wywiadu telewizyjnego na temat Światowego Dnia Mycia Rąk – 20 000 odbiorców,
  - przeprowadzono 29 prelekcji na temat szkodliwości palenia tytoniu dla uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych, wychowanków burs szkolnych, pacjentów i personelu szpitala – 1 159 odbiorców,
  - prowadzono kampanię informacyjną z okazji Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach, w ramach której przeprowadzono 10 instruktaży oraz rozdano 1 932 materiałów edukacyjnych na temat bezpiecznego stosowania antybiotyków,
  - w ramach Kampanii „Jasne jak słońce” prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych na temat szkodliwości promieniowania UV – 11 350 odbiorców,
  - prowadzono kampanię informacyjną „Oszczędź dziecku ospy” w ramach której przekazano 330 ulotek i plakatów do żłobków,
  - prowadzono całoroczną dystrybucję materiałów edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz w 16 Punktach Konsultacyjno – Diagnostycznych zorganizowanych dla ogółu społeczeństwa, uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych, wychowanków burs szkolnych oraz pacjentów szpitala – 3 255 odbiorców,
  - wykonano 367 badań profilaktycznych za pomocą analizatora składu ciała w 8 Punktach Konsultacyjno – Diagnostycznych. Poza tym wykonano badania profilaktyczne w 16 Punktach Konsultacyjno – Diagnostycznych: 563 badań zawartości CO w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera oraz 488 badań pojemności wyrzutowej płuc za pomocą pikflometra,
  - wysłano 123 pisma oraz przeprowadzono 18 instruktaży dla organizatorów wypoczynku letniego i zimowego w ramach interwencji nieprogramowej „Bezpieczny i Zdrowy wypoczynek letni i zimowy” na temat działań z zakresu edukacji prozdrowotnej dotyczących promowania zdrowego stylu życia oraz zasad bezpiecznego wypoczynku letniego i zimowego – 4 139 odbiorców,

- zorganizowano 7 szkoleń dla właścicieli i pracowników sektora usług pozamedycznych (tj. salonów fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu) pt. „Zapobieganie zakażeniom HCV, HBV, HIV oraz zalecane wymagania higieniczno – sanitarne dotyczące personelu, sprzętu i pomieszczeń, w których udzielane są usługi fryzjerskie, kosmetyczne oraz tatuażu” – 159 odbiorców,
- zorganizowano 13 szkoleń dla pracowników bloków żywieniowych pt. „Profilaktyka zakażeń oraz wymagania sanitarne dla zakładów żywnościowo – żywieniowych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dezynfekcji i sterylizacji” – 263 odbiorców.

Łączna liczba odbiorców: 46 241osób

W program wpisują się również działania pn. „Bezpieczny Internet” realizowane przez Komendę Miejską Policji w Lublinie. Działania propagujące zasady bezpiecznego korzystania z Internetu mają na celu: kształtowanie świadomości i wrażliwości społeczeństwa na niebezpieczeństwa czyhające w Internecie, zwrócenie uwagi na zjawisko cyberprzemocy, które jest częstym narzędziem w rękach dzieci i młodzieży, edukację dzieci w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, wzmacnianie potrzeby przeciwdziałania zagrożeniom związanym z niewłaściwym korzystaniem z sieci internetowej. W ramach powyższego przedsięwzięcia w 2019 roku w placówkach oświatowo-wychowawczych przeprowadzono łącznie 166 spotkań dla 7 646 osób z zakresu omawianej problematyki.

Podprogram – „Przeciwdziałanie Utrwalaniu Zjawiska Bezdomności”.

Podmiotem wiodącym w realizacji podprogramu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W ramach działań zmierzających do integracji społeczno - zawodowej osób dotkniętych problemem bezdomności, pracownicy socjalni Sekcji pracy socjalnej Nr 15 w Lublinie realizowali zadania wsparcia ww. grupy osób. Działania podejmowane wobec osób bezdomnych, w pierwszej kolejności koncentrowały się na zapewnieniu wsparcia w postaci schronienia i zabezpieczenia elementarnych potrzeb. Osoby bezdomne były mobilizowane do podjęcia leczenia odwykowego i ambulatoryjnego, rejestracji w Miejskim Urzędzie Pracy, unormowania sytuacji socjalno-bytowej, ustalenia stopnia niepełnosprawności, powrotu do rodziny, jak również uzyskania lokalu z zasobów gminy. Pracownicy socjalni systematycznie współpracowali z pracownikami Caritas Archidiecezji Lubelskiej, który od 2019 r. prowadzi Dzienny ośrodek dla osób bezdomnych oraz przygotowuje posiłki. Na bieżąco współpracowali również z innymi instytucjami i organizacjami. Dodatkowo w 2019 r. w ramach współpracy ze Strażą Miejską odbywały się wspólne patrole (pierwszy od godz. 6⁰⁰, drugi od godz. 17⁰⁰) miejsc, w których mogły

przebywać osoby bezdomne. Pracownicy socjalni podczas ww. zadania udzielali informacji o możliwości otrzymania schronienia i gorącego posiłku, przekazywali aktualne ulotki oraz wypełniali kwestionariusze osobowe. Ponadto, pracownicy socjalni udzielali informacji w obszarze poradnictwa w sprawach eksmisji, zadłużenia, możliwości odpracowania zaległości czynszowych w ZNK poprzez prace społecznie użyteczne (w ramach obowiązującego porozumienia MOPR - MUP - ZNK).

Przedstawiciele służb społecznych MOPR w Lublinie brali również udział w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji i ustalenia zasadności przedłużenia pobytów:

- Schroniska dla bezdomnych kobiet przy ul. Bronowickiej 3 w Lublinie: liczba posiedzeń Zespołu Zadaniowego, na których dokonywano przedłużenia pobytu – 10, liczba zaopiniowanych przedłużeń pobytu – 35, łączna liczba kobiet którym przedłużono pobyt – 17.
- Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży przy ul. Bronowickiej 3 w Lublinie: liczba posiedzeń Zespołu Zadaniowego, na których dokonywano przedłużenia pobytu – 9, liczba zaopiniowanych przedłużeń pobytu – 16, łączna liczba kobiet którym przedłużono pobyt – 15, liczba rodzin – 15, w tym liczba dzieci – 11.
- Schroniska dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Garbarskiej 17 w Lublinie: liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, na których dokonywano przedłużenia pobytu – 13, liczba zaopiniowanych przedłużeń pobytu – 53, łączna liczba mężczyzn którym przedłużono pobyt – 37.

Podejmowano współpracę ze służbami Policji, Straży Miejskiej, placówkami służby zdrowia, administratorami budynków mieszkalnych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych oraz posiadających trudne warunki mieszkaniowe. Udzielano wsparcia w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w formie świadczenia pieniężnego, obiadów barowych oraz wydawano skierowania do uczestnictwa w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020, uprawniające do otrzymywania żywności trwałej. W okresach niekorzystnych warunków atmosferycznych (niskie temperatury) stale monitorowano sytuację osób zamieszkujących w lokalach o obniżonym stanie technicznym, ogrzewanych węglem, drewnem, zwłaszcza osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin z dziećmi. Monitorowano miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne tj.: targowiska, pustostany, altanki działkowe. Podejmowano współpracę w tym zakresie ze Strażą Miejską, Policją, administratorami budynków i osiedli. W ramach działań socjalnych podejmowanych przez pracowników socjalnych na rzecz osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych prowadzono aktywizację zawodową, zapewniano pomoc finansową oraz w formie

gorącego posiłku oraz wskazywano możliwość skorzystania ze wsparcia schronisk, noclegowni jak również specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego. W miejscach ogólnie odstępnych (przychodnie zdrowia, budynki administracji osiedli, tablice informacyjne itp.) były wywieszane wykazy instytucji i organizacji znajdujących się na terenie Miasta Lublin wspierających osoby bezdomne. Uwrażliwiano środowisko lokalne na trudną sytuację życiową osób bezdomnych. Zwracano uwagę, aby wszelkie informacje na temat osób bezdomnych były na bieżąco przekazywane służbom socjalnym.

W dniu 20 grudnia 2019 r. w Ośrodku Wsparcia dla Osób Bezdomnych im. Św. Brata Alberta przy ul. Dolnej Panny Marii 32 zorganizowano inicjatywę pn. „Gwiazdka dla Bezdomnych”. Celem inicjatywy była integracja mieszkańców schroniska.

W realizację podprogramu wpisują się także działania podejmowane przez Straż Miejską Miasta Lublin. Funkcjonariusze wykonując swoje codzienne obowiązki służbowe zobowiązani są również do zwracania uwagi na osoby bezdomne, tj. do lokalizowania ich miejsc pobytu, reagowania w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia, przekazywania informacji o ofercie pomocowej. Kontrolując miejsca przebywania osób bezdomnych lub podejmując interwencje w trakcie rutynowych działań, funkcjonariusze na bieżąco informowali osoby bezdomne o możliwości pobytu w schronisku lub noclegowni. Prowadzone były cykliczne kontrole miejsc, w których mogą przebywać osoby bezdomne. Weryfikowane były miejsca, w których bezdomni przebywali w poprzednim sezonie oraz ustalane były nowe. Stały i systematyczny monitoring tych miejsc ułatwiał strażnikom realizację zadań pomocowych w okresie zimowym. Działania te w okresie jesienno - zimowym skupiały się na problemie ludzi wykluczonych, pozbawionych własnego lokum, dotkniętych chorobami, którzy adaptowali na prowizoryczne mieszkania pustostany, altany śmietnikowe, wnęki budynków, zajmują altany działkowe, okupują dworce PKP i PKS. Funkcjonariusze informowali bezdomnych o adresach schronisk oraz noclegowni i wielokrotnie w razie potrzeby osoby te do nich przewozili. W przypadkach tego wymagających wzywane były zespoły pogotowia ratunkowego. Opracowano ulotki informacyjne z adresami i numerami telefonów do schronisk i noclegowni, które były rozdawane osobom bezdomnym podczas interwencji. Nie wszyscy jednak chcieli korzystać z pomocy schronisk i noclegowni. Wykonując w 2019 r. kontrole miejsc przebywania osób bezdomnych, strażnicy zastali 512 osób na: klatkach schodowych, zspach, schodach, przystankach MPK. Pod wpływem alkoholu było 51 osób, z czego 4 osoby odwieziono w celu wytrzeźwienia do Ośrodka Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin przy ul. Północnej (CIK). W dniu 9 września 2019 r. w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie przy udziale m.in. Dyrektora MOPR raz Komendanta SMML odbyło się spotkanie, na którym ustalono

wspólne przeprowadzanie kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych. W okresie od 23 do 27 września 2019 r. razem z pracownikami MOPR, sprawdzono 64 miejsca przebywania osób bezdomnych, w których zastano 20 osób bezdomnych. Podczas kontroli osoby bezdomne proszone były o dobrowolne wypełnienie specjalnie opracowanych kwestionariuszy osobowych, zawierających m.in.: imię i nazwisko, nr pesel, miejsce lokalizacji, przyczynę bezdomności, wykształcenie, okres pracy zawodowej, adres ostatniego miejsca zamieszkania, adres ostatniego miejsca zameldowania. Sporządzono 17 kwestionariuszy osobowych a zebrane w ten sposób informacje pomogą pracownikom MOPR i SMML lepiej realizować działania pomocowe, zmierzające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb osób bezdomnych. Nawiązywany w ten sposób kontakt z osobami bezdomnymi umożliwia udzielenie wsparcia, np. przy załatwianiu formalności związanych z otrzymaniem stałych lub doraźnych form pomocy, w załatwianiu spraw urzędowych, np. wniosku o przydział mieszkania socjalnego, kompletowania dokumentacji do ZUS w celu otrzymania świadczeń socjalnych, pomocy w zakresie uzyskania zatrudnienia, itp. W 2019 r. strażnicy przeprowadzili ogółem 1 562 interwencje wobec osób bezdomnych w około 216 miejscach na terenie miasta, wpytując te osoby, m.in. o sytuację materialno-bytową, czy posiadają stałe zameldowanie, rodzinę, rentę lub emeryturę itp. Uzyskane informacje przekazywane były do MOPR w Lublinie. Wspólnie z pracownikami MOPR strażnicy wykonali około 54 działań na rzecz osób bezdomnych, samotnych oraz w podeszłym wieku, okupujących ulice, pustostany, altany śmietnikowe, klatki schodowe, parki, ogródki działkowe.

Liczba bezdomnych systematycznie rośnie. Część z nich nie pochodzi z naszego regionu ale z różnych przyczyn wybiera Lublin na miejsce przebywania. Z uwagi na migrację osób oszacowanie liczby bezdomnych jest trudne, stąd też duża rozpiętość zbieranych danych. Oficjalna liczba bezdomnych w Lublinie (wg informacji MOPR) wynosi około 300 osób, jednak wolontariusze współpracujący ze Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Lublinie szacują, że z uwagi na migrację w Lublinie może być ich nawet około 1000.

Podprogram – „ABC Seniora”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W 2019 r. Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej w zakresie polityki senioralnej realizowało działania założone w „Programie Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2016-2020” tj. tworzenie warunków do rozwoju form wsparcia i aktywności społecznej osób starszych. edukacyjnym, kulturalnym, zdrowotnym, sportowym itp. Wśród nich wymienić należy:

- Miejskie obchody Dnia Babci i Dziadka, które odbyły się 21 stycznia. W ramach tego wydarzenia wystąpili uczniowie Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie, prezentując swoje umiejętności w interpretacjach klasycznych utworów.
- Z okazji Dnia Kobiet, 12 marca, w Teatrze Muzycznym w Lublinie, został zorganizowany koncert muzyki włoskiej „W blasku słońca Italii”, dedykowany Seniorom.
- 25 kwietnia mieszkańcy Lublina uroczystie celebrowali Dzień Solidarności Międzypokoleniowej. W Archikatedrze Lubelskiej została odprawiona msza święta w intencji wszystkich pokoleń mieszkańców naszego miasta. Bezpośrednio po mszy św., z placu Katedralnego na plac Litewski przeszedł barwny Korowód Międzypokoleniowy, zakończony symbolicznym Mostem Pokoleń.
- Lubelskie Dni Seniora (3-7 czerwca) zaoferowały ponad 300 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, zdrowotnym, sportowym. W tym czasie odbywały się spotkania tematyczne, koncerty, spektakle teatralne, projekcje filmów, turnieje warcabowe, warsztaty komputerowe i plastyczne, wykłady, prezentacje multimedialne, gry integracyjne, zajęcia rekreacyjno-ruchowe, spotkania muzyczno-kabaretowe. Seniorzy mieli również możliwość korzystania z bezpłatnych badań i konsultacji medycznych. W tym roku szczególną uwagę zwracała duża ilość propozycji przygotowanych przez dzieci – w szkołach i przedszkolach znalazło się wiele interesujących wydarzeń dedykowanych seniorom. Codziennie, w Punkcie Informacyjnym przed Ratuszem, pracownicy Wydziału Inicjatyw i Programów Społecznych oraz członkowie Rady Seniora wydawali harmonogramy LDS i udzielali informacji nt. form wsparcia osób starszych. Można było wypełnić i złożyć wniosek o Lubelską Kartę Seniora. Zakończenie Lubelskich Dni Seniora uświetnił Koncert Ireny Santor w Centrum Spotkania Kultur.
- Szósta edycja wydarzenia „Odczaruj Jesień Życia” odbyła się 12 października w Galerii Olimp. Główną atrakcją imprezy był pokaz mody senioralnej z udziałem osób starszych. Do dyspozycji gości było Miasteczko dla Seniorów. Tutaj można było skorzystać m.in. z porad medycznych, kosmetycznych, dietetycznych. Osoby starsze i ich rodziny mogły zapoznać się z ofertą lokalnych instytucji, które prowadzą działania na rzecz aktywizacji seniorów i świadczą pomoc w różnych formach. Wśród wystawców Miasteczka dla Seniora była też Komenda Miejskiej Policji w Lublinie z informacjami dotyczącymi bezpieczeństwa osób starszych. Wydarzenie „Odczaruj Jesień Życia” uświetniły pokazy i występy artystyczne.
- Lubelskie Spotkania Seniorów LUBSENIOR miały miejsce w dniach 25-27

października. W Targach Lublin można było wykonać bezpłatne badania lekarskie, uzyskać porady lekarza w specjalnie urządzonym gabinecie, zapoznać się z ofertą sanatoriów, biur podróży, domów opieki, uzyskać informacje na temat programów pomocowych, zasięgnąć bezpłatnej porady prawnej, poszerzyć swoją wiedzę w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, porozmawiać z mediatorem, a także uczestniczyć w wydarzeniach towarzyszących przygotowanych we współpracy z partnerami branżowymi. Seniorzy uczestniczyli w pokazach fryzjerstwa, makijażu cery dojrzałej a także w pokazie mody senioralnej. Dużą atrakcją były występy artystyczne: koncert Haliny Frąckowiak, Dariusza Tokarzewskiego, Łukasza Jemioły, solistów Teatru Muzycznego w Lublinie a także dancing z zespołem Pasjonatta.

- W ramach 8. edycji konkursu „Miejsce Przyjazne Seniorom” (28 października) Kapituła Konkursowa przyznała 78 certyfikatów. W dotychczasowych edycjach przyznano łącznie 353 certyfikaty, które obowiązują przez rok. Doceniane są podmioty gospodarcze, kulturalne, społeczne, które w swoim codziennym funkcjonowaniu biorą pod uwagę potrzeby i oczekiwania osób starszych: stosują rozwiązania techniczne i architektoniczne ułatwiające seniorom korzystanie z ich oferty, proponują skierowane do seniorów usługi, zniżki i produkty, a co najważniejsze – tworzą przyjazną dla osób starszych atmosferę. Konkurs „Miejsce Przyjazne Seniorom” wpisuje się w prowadzoną w Lublinie politykę społeczną, ukierunkowaną na wspieranie i promowanie aktywności najstarszych mieszkańców naszego miasta. Głównym jego celem jest wzmacnianie więzi międzypokoleniowych, przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia, wykluczeniu społecznemu oraz wskazywanie możliwości spędzania czasu wolnego.

Referat ds. inicjatyw senioralnych w Wydziale Inicjatyw i Programów Społecznych jest miejscem planowania, organizacji i koordynacji działań i inicjatyw na rzecz seniorów a także upowszechniania informacji na temat podejmowanych działań prosenioralnych. W Wydziale umieszczone są tablice informacyjne i ekspozytory na ulotki i foldery organizacji, instytucji, firm oferujących m.in. wieloaspektową aktywizację, rozwój osobisty, nabywanie nowych umiejętności, informatory i plakaty dot. bezpieczeństwa w różnych aspektach życia. W 2019 r. ogłoszony został po raz piąty konkurs ofert na realizację zadań w ramach „Programu Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2016-2020”. Z dotacji skorzystało 5 organizacji pozarządowych. Seniorzy wzięli udział m.in. w zajęciach sportowych, wycieczkach i spotkaniach integracyjnych, wykładach, spacerach, przeglądzie artystycznym. W ramach Programu „Lublin Strefa 60+” kontynuowana była Lubelska Karta Seniora. W 2019 r. uczestniczyło w tej inicjatywie ponad 160 podmiotów z ofertą zniżek i rabatów dla seniorów. Łącznie

wydano ponad 19 900 Kart Seniora. Program wspiera i wzmacnia aktywność społeczną seniorów, zwiększa dostępność do różnego rodzaju usług oraz dóbr, poprawia jakość życia osób starszych jak również kształtuje ich pozytywny wizerunek. Usługa Telewsparcia psychologicznego dla Seniorów Tele 60+ skierowana jest do najstarszych mieszkańców Lublina. Od poniedziałku do piątku w godz. 17⁰⁰ - 20⁰⁰ pod nr telefonu 81 4666999 seniorzy mogą korzystać z poradnictwa psychologów w zakresie spraw dotyczących problemów funkcjonowania w życiu społecznym, rozwiązywania różnych trudności życiowych oraz informacji na temat działalności instytucji i organizacji oferujących różne formy aktywizacji.

Realizowane projekty:

- „Klub Seniora JESTEM” - udziela wsparcia 60 seniorom z dzielnic: Za Cukrownią, Czuby i Wrotków. Działania Klubu integrują seniorów i wspierają aktywność osób starszych, ale przede wszystkim zapewniają im dobre towarzystwo w pobliżu miejsca zamieszkania. Gmina Lublin jest odpowiedzialna za dwa główne działania: poradnictwo prawne oraz udział w kulturze i życiu społecznym. Poradnictwo prawne obejmuje m.in. dyżur prawnika oraz wykłady i prelekcje na tematy ważne dla seniorów.
- „Klasztor w sercu miasta - Klub Samopomocy przy Klasztorze OO. Dominikanów” – udziela wsparcia dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem z terenu dzielnicy Stare Miasto i terenów przyległych w Lublinie poprzez rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy. Projekt jest realizowany w oparciu o nowo powstałą infrastrukturę w partnerstwie z Europejskim Domem Spotkań - Fundacją Nowy Staw oraz Gminą Lublin. Główne zadania w ramach projektu to: poradnia z Samopomocową Grupą Wsparcia, poradnia z Klubem Młodzieży, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, muzykoterapia/choreoterapia, aktywizacja zawodowa, aktywizacja życiowa, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, aktywizacja społeczna. Gmina Lublin jest odpowiedzialna za realizację Zadania 8 - Aktywizacja społeczna. W ramach zadania członkowie Klubu Samopomocy zaangażowani są czynnie w realizację Korowodu Międzypokoleniowego, przedsięwzięcia realizowanego w celu budowania solidarności pomiędzy młodszymi i starszymi mieszkańcami Lublina, w tym z dzielnicy Stare Miasto.
- „Klub Seniora - Integracja poprzez kulturę” - wspiera osoby starsze w wieku 60+ z dzielnicy Za Cukrownią w Lublinie. Jego działalność umożliwia wzajemną integrację przyczyniając się do zmniejszenia izolacji społecznej seniorów. Uczestnicy projektu są angażowani w liczne aktywności kulturalne i twórcze. Klub ma charakter nieformalny a jego zakres działania obejmuje m.in poradnictwo

psychologiczne i prawne, edukację w zakresie nowoczesnych technologii, promowanie zdrowego stylu życia oraz zajęcia z zakresu kultury i sztuki. Gmina Lublin odpowiedzialna jest za realizację zadania nr 2 „Wsparcie instytucjonalne klubu seniora” w tym: porady prawne dla osób starszych, konsultacje psychologiczne, szkolenia z zakresu załatwiania spraw urzędowych, prewencji, zagrożeń bezpieczeństwa.

- Projekt „LUBInclusiON – działania profilaktyczne i usamodzielniające w środowisku lokalnym oraz utworzenie nowych miejsc usług społecznych” zakłada stworzenie do 2021 r. zintegrowanego i kompleksowego systemu usług świadczonych w lokalnym środowisku dla 266 osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym m.in. osób starszych, osób z niepełnosprawnością, osób niesamodzielnych oraz osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia, lecz nie wymagają całodobowej opieki. W ramach projektu utworzono 8 Klubów Seniora dla 105 osób, 2 mieszkania wspomagane dla 6 osób oraz nowe formy i miejsca usług społecznych. Wydział Inicjatyw i Programów społecznych jest odpowiedzialny za realizację działania „Metamorfozy 60+”.

W działaniach na rzecz poprawy jakości życia i bezpieczeństwa seniorów aktywny udział biorą też pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, działając poprzez 5 Filii oraz 20 Sekcji Pracy Socjalnej, obejmujących swoim działaniem obszar całego Miasta Lublin, realizuje szereg działań środowiskowych ukierunkowanych na aktywizację i integrację lubelskich seniorów. Dzięki usytuowaniu komórek organizacyjnych MOPR w Lublinie na terenie całego miasta organizowane inicjatywy trafiają do szerokiego grona odbiorców oraz przyczyniają się do sprawnej realizacji działań o charakterze lokalnym. Osoby starsze często nie czują się na siłach aby pokonywać duże odległości i brać udział w wydarzeniach kulturalnych odbywających się w centrum miasta czy też na terenie dużych obiektów sportowych. Inicjatywy lokalne odbywające się w różnych dzielnicach miasta, dają seniorom szansę na udział w życiu społecznym, możliwość spotkania w gronie znajomych i są dostosowane do ich szczególnych potrzeb, takich jak poczucie bezpieczeństwa czy niezależność. Podczas pracy z osobami starszymi, samotnymi czy długotrwale chorymi, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie często spotykają się z barierą dotyczącą udziału seniorów w aktywności społecznej. Osoby te rzadko wychodzą z domów czy biorą udział w wydarzeniach kulturalnych. Wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, samotnych i schorowanych Ośrodek, poprzez liczne działania aktywizujące, tworzy seniorom możliwość rozwijania swoich zainteresowań, poznawania

nowych ludzi oraz skorzystania z pomocy i wsparcia specjalistów. Głównym celem działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, podejmowanych na rzecz i z udziałem seniorów, jest zwiększenie udziału osób starszych w życiu społecznym, rozwój aktywności osobistej, wskazanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu a także edukacja w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

Na przestrzeni 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie podjął szereg działań na rzecz integracji międzypokoleniowej, promocji aktywnego spędzania czasu przez seniorów, propagowania zdrowego stylu życia, były to:

- W dniu 23.01.2019 r. Sekcja pracy socjalnej Nr 3 zorganizowała spotkanie pn nazwą „Kolędowanie z Seniorami”, które odbyło się w Centrum Słuchania-Rut przy ul. Podwale 3. Celem spotkania było budowanie więzi międzypokoleniowej poprzez wspólne kolędowanie, a także ukazanie sposobów na spędzanie czasu wolnego. Podczas spotkania Seniorzy wspólnie kolędownali z dziećmi z Zespołu Szkół Plastycznych przy ul. Muzycznej 10 a, a także obejrzeni występ zaprezentowany przez młodzież. Na koniec uroczystości odbył się słodki poczęstunek. W spotkaniu udział wzięło 12 seniorów korzystających z pomocy Ośrodka.
- W dniu 24.01.2019 r. Sekcja Pracy Socjalnej nr 15 zorganizowała spotkanie dla Seniorów pn. „Jasełka” w Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów nr 3 przy ul. Niecałej 16. Spotkanie skierowane było do seniorów korzystających z usług Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów nr 3, podczas którego wystąpiły dzieci z Przedszkola nr 4 przy ul. Niecałej 1. Celem spotkania była integracja osób starszych oraz ukazanie sposobów na spędzanie czasu wolnego. W spotkaniu udział wzięło 15 seniorów oraz 13 dzieci. Na koniec spotkania dzieci wręczyły seniorom własnoręcznie wykonane upominki.
- W dniu 30.01.2019 r. w siedzibie Sekcji pracy socjalnej Nr 1 zorganizowano pogadankę dla osób starszych pn. „Bezpieczny senior”. Współorganizatorami spotkania byli dzielnicowi z Komisariatu IV Policji w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyło 6 osób.
- W dniu 25.02.2019 r. w siedzibie Sekcji pracy socjalnej Nr 1 zorganizowano pogadankę dla osób starszych pn. „Bezpieczny senior” oraz „Oszustwo na wnuczka i na policjanta”. Współorganizatorami spotkania byli dzielnicowi z Komisariatu IV Policji w Lublinie. Funkcjonariusze Policji omówili metody stosowane przez oszustów podających się za członków dalekiej rodziny lub za służby mundurowe. Zwrócono uwagę seniorom na niebezpieczeństwo utraty oszczędności życia. W spotkaniu wzięło udział 15 osób.

- W dniu 29.03.2019 r. Sekcja pracy socjalnej Nr 2 zorganizowała wyjście do Teatru im. J. Osterwy w Lublinie na spektakl „Kram z piosenkami”. Z oferty skorzystało 5 seniorów.
- W dniu 11.04.2019 r. w siedzibie Sekcji pracy socjalnej Nr 2 MOPR w Lublinie przy ul. Głębokiej 8a odbyło się spotkanie edukacyjne dla seniorów pn. „Zachowaj trzeźwy umysł”. Spotkanie prowadził pracownik Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Spotkanie miało na uwrażliwienie i zwiększenie świadomości uczestników na temat sytuacji występowania zagrożeń, wynikających z korzystania m.in. Internetu. W spotkaniu wzięło udział 12 seniorów.
- W dniach 15 – 19.04.2019 r. pracownicy socjalni Sekcji pracy socjalnej Nr 19 zorganizowali Akcję świąteczną pn. „Wielkanoc z uśmiechem”. W ramach inicjatywy przekazano 12 osobom samotnym, starszym i niepełnosprawnym świąteczne stroiki oraz słodki poczęstunek. Celem przedsięwzięcia było kultywowanie polskich tradycji związanych ze Świątami Wielkanocnymi oraz niwelowanie poczucia osamotnienia i wykluczenia.
- W dniu 9.03.2019 r. zorganizowano spotkanie pn. „Od przedszkola do seniora”, którego celem była wielopokoleniowa integracja społeczności lokalnej. Spotkanie odbyło się w amfiteatrze przy Parafii Niepokalanego Serca Maryi i św. Franciszka z Asyżu przy Al. Kraśnickiej 76. W inicjatywie wzięli udział: grupa przedszkolna „Żuczek” z Przedszkola Nr 36, „Brzdąc” ze Szkoły Podstawowej Nr 38, mieszkańcy oraz Klub Seniora przy Domu Pomocy Społecznej „Betania”, mieszkańcy oraz Klub Seniora przy Domu Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła, uczestnicy Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 1, ul. Pozytywistów 16, uczestnicy środowiskowego Domu Samopomocy „Roztocze”, ul. K. Wallenroda. W spotkaniu wzięło udział 140 osób, w tym 54 seniorów.
- W dniu 2.06.2019 r. na placu przy kościele p. w. Dobrego Pasterza w Lublinie odbył się Festyn międzypokoleniowy pn. „Dziecięcy dzień radości” pod hasłem „Energia pokoleń”. Program uroczystości obejmował zabawy z wodzirejem, gry i zabawy sportowe, liczne konkursy, loterię fantową, występy zespołów dziecięcych i młodzieżowych, zabawy na dmuchanej zjeżdżalni, malowanie twarzy oraz możliwość skorzystania z oferty gastronomicznej. Działanie organizowane było w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie miasta Lublin w latach 2014 – 2020. W festynie wzięło udział 250 osób.
- W dniu 4.06.2019 r. na terenie Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie odbyło się spotkanie w formie grilla na świeżym powietrzu pn. „W przeddzień lata”. Organizatorami przedsięwzięcia byli pracownicy Domu

Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie. Pracownicy socjalni Sekcji pracy socjalnej Nr 1 włączyli się w organizację pikniku plenerowego. Inicjatywa miała charakter profilaktyczny, promujący solidarność międzypokoleniową oraz zachowania prospołeczne, integrujące społeczność lokalną. Działanie zorganizowano w ramach Lubelskich Dni Seniora 3-7 czerwca 2019 r. W działaniu uczestniczyło 50 osób.

- W dniu 4.06.2019 r. odbyła się inicjatywa pn. „Kwiaty i zioła wokół nas”, która została zrealizowana przez pracowników Sekcji pracy socjalnej Nr 5. Działanie adresowane było do osób w wieku senioralnym, w spotkaniu udział wzięło 7 kobiet. Uczestnicy zostali zapoznani przez dietetyczkę z zasadami żywienia z wykorzystaniem ziół i roślin oraz przygotowali indywidualną, doniczkową kompozycję. Dla gości zapewniony został poczęstunek, a każdy z uczestników otrzymał dyplom i informator zielarski. Celem powyższego działania było przekazanie wiedzy na temat możliwości minimalizowania codziennego stresu i poprawy zdrowia psychicznego za pomocą kwiatów i ziół.
- W dniu 6.06.2019 r. w Filii nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lublinie, przy ul. Lwowskiej 6 odbyło się spotkanie dla Seniorów pt. „Wieczór z piosenką”. Celem głównym spotkania było zapobieganie alienacji społecznej poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego oraz udział w wydarzeniach kulturalnych osób starszych. Na spotkanie zostały zaproszone 22 osoby starsze korzystające z pomocy Filii Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Wszystkie osoby otrzymały imienne zaproszenia. W spotkaniu udział wzięło 6 Seniorów. W trakcie spotkania odbył się godzinny występ wokalny pracownicy Filii nr 10 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lublinie oraz słodki poczęstunek.
- W dniu 6.06.2019 r. na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Lublinie odbył się Festyn Rodzinny pn. „Od Unii Lubelskiej do Unii Pokoleń”. Była to impreza otwarta, zorganizowana została w ramach Programu Wsparcia Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin. Celem wydarzenia była aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym seniorów. Harmonogram obejmował: występy artystyczne, pokazy, gry i zabawy dla dzieci, zajęcia warsztatowe i sportowe, a także stoiska promocyjne i edukacyjne, dmuchany plac zabaw, poczęstunek. W działaniu wzięło udział 360 osób, w tym około 100 seniorów.
- W dniu 15.06.2019 r. na boisku przy Szkole Podstawowej Nr 30 w Lublinie, odbył się „Festyn Rodzinny na Wrotkowie” (impreza o charakterze otwartym). Organizatorem działania była Spółdzielnia Mieszkaniowa im. Z. i W. Nałkowskich

oraz lokalni partnerzy, w tym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Podczas festynu odbyły się m.in.: występy dzieci, młodzieży, seniorów i wykonawców zawodowych oraz „Wielki turniej rodzin”. Atrakcją była obecność służb mundurowych – Policji oraz maskotki „Poli”. Celem inicjatywy była integracja społeczności lokalnej i umożliwienie mieszkańcom aktywnego wypoczynku.

- W dniu 15.06.2019 r. na terenie ogrodów klasztornych przy Parafii „Poczekajka” odbył się Festyn rodzinny pn. „Wspólnota to Ty i Ja”, którego organizatorami byli: Stowarzyszenie Przyjaciół Parafii „Poczekajka” oraz Parafia pw. Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka z Asyżu. Pracownicy Sekcji pracy socjalnej Nr 14 Filii Nr 3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie włączyli się w przygotowanie festynu wspierając organizatorów przy realizacji zaplanowanych wydarzeń. Ponadto, pracownicy Filii w przygotowanym punkcie informacyjnym udzielali informacji na temat zakresu oraz form pomocy, świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Była to działanie otwarte, którego celem była mająca aktywizacja i integracja społeczności lokalnej. Harmonogram wydarzenia obejmował występy artystyczne, zajęcia warsztatowe, pokazy, wspólne zabawy, konkursy, stoiska informacyjne, gastronomiczne oraz potańcówkę.
- W dniu 17.06.2019 r. na Osiedlu „Piastowskie” LSM zorganizowane zostało działanie o charakterze środowiskowym pn. „Dzień sąsiada”. Była to impreza otwarta, której celem była aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, w tym seniorów. Inicjatywa zorganizowana została w ramach Programu Wsparcia Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin. Harmonogram obejmował: występy artystyczne dzieci z Przedszkola Nr 47, gry i zabawy, konkursy z nagrodami, zajęcia pilates dla seniorów oraz słodki poczęstunek. W działaniu wzięło udział 120 osób, w tym 30 seniorów.
- W dniu 27.06.2019 r. Sekcja pracy socjalnej Nr 20 zrealizowała inicjatywę pn. „Zamek Lubelski”. Celem powyższego działania była integracja i podniesienie aktywności osób w wieku senioralnym. 9 uczestników wraz z przewodnikiem zapoznało się z historią Zamku Lubelskiego. Seniorzy zwiedzili Kaplicę Trójcy Świętej oraz Wieżę Zamkową, gdzie mieli możliwość podziwiania panoramy Lublina.
- W dniu 11.09.2019 r. w sali konferencyjnej Filii Nr 3 MOPR w Lublinie, Sekcja pracy socjalnej Nr 8 zorganizowała spotkanie pn. „Lublin – nasza mała ojczyzna” Wydarzenie skierowane było do seniorów oraz młodych osób z obszaru działania Filii Nr 3 MOPR w Lublinie, którego celem było pogłębianie solidarności międzypokoleniowej oraz dyskusja międzypokoleniowa na temat zmieniającego

się modelu kontaktów towarzyskich oraz prezentacja twórczości seniorów. W harmonogramie spotkania przewidziano recytację wierszy o Lublinie, wspólne śpiewanie piosenek przy akompaniamencie muzycznym, prezentację kroniki ze spotkań koleżeńskich, prowadzonej przez jedną z seniorek, dyskusję oraz słodki poczęstunek. W spotkaniu wzięło 32 osoby, w tym: 25 seniorów.

- W dniu 26.09.2019 r. w ramach Międzynarodowego dnia Seniora, Filia Nr 1 MOPR w Lublinie zorganizowała spotkanie dla seniorów i osób samotnych pod nazwą „Kreatywne poranki”. W spotkaniu udział wzięły również osoby zaproszone przez Bibliotekę. Podczas spotkania uczestnicy pod okiem instruktora wykonywały ozdoby z filcu, metodą filcowania na zimno – torebki i etui na telefon. Celem spotkania była integracja społeczności lokalnej, ukazanie kreatywnych sposobów na spędzanie czasu wolnego, zapobieganie alienacji, rozbudzanie pasji i zainteresowań. Na spotkanie zostało zaproszonych 12 osób. W spotkaniu udział wzięło 6 osób oraz pracownicy Biblioteki i Filii Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.
- W dniu 15.10.2019 r. odbyło się bezpłatne zwiedzanie Państwowego Muzeum na Majdanku, które zorganizowała Sekcja pracy socjalnej Nr 6. Celem inicjatywy było promowanie pozytywnych form spędzania czasu wolnego, upowszechnianie dostępu do lokalnych obiektów muzealnych. Udział w zwiedzaniu wzięło 10 osób, w tym 2 seniorów.
- W dniu 18.10.2019 r. (w ramach uroczystych obchodów Dni Seniora w dzielnicy Czechów) przy współudziale Filii Nr 4 w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury SM „Czechów” przy ul. Kiepury 5a, odbył się koncert wokalnie–taneczny pn. „Barwy Jesieni”. Celem uroczystości była integracja pokoleń oraz organizacja czasu wolnego osobom starszym i samotnym. Program spotkania obejmował występy grup tanecznych „Perfekt” i „Aurum”, prezentacje uczniów Szkoły Podstawowej Nr 45 w Lublinie, recital, wernisaż akwareli pn. „Pamiętasz, była jesień”. Działanie, które było inicjatywą otwartą zrealizowano w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin 2016 – 2020, wzięło w nim udział 100 osób.
- W dniu 18.10.2019 r. w Barze Kaprys przy ul. Lwowskiej 6 w Lublinie, odbyło się działanie pn. „Barwy Jesieni”. Organizatorem działania była Filia Nr 1 MOPR w Lublinie. W spotkaniu udział wzięło 18 seniorów oraz przedstawiciele Filii Nr 1. Celem głównym spotkania była integracja osób starszych oraz ukazanie sposobów na spędzanie czasu wolnego. W trakcie spotkania odbył się występ artystyczny z akompaniamentem gitarowym oraz zabawa taneczna z wodzirejem.

- W dniu 23.10.2019 r. w Domu Kultury LSM w Lublinie, przy ul. K. Wallenroda 2D, odbyło się spotkanie z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Seniora oraz Dnia Osób Niepełnosprawnych, zorganizowane w ramach współpracy lokalnych nieformalnych partnerów, przy współudziale Filii Nr 3 MOPR w Lublinie. Impreza miała charakter otwarty i skierowana była do mieszkańców z obszaru działania Filii Nr 3, w tym seniorów oraz osób niepełnosprawnych, a także ich opiekunów. Celem inicjatywy była aktywizacja i integracja społeczności lokalnej. W harmonogramie wydarzenia były występy artystyczne dzieci z Przedszkoli Nr 33, 36, 47, występ zespołu wokalnego z Domu Kultury LSM, występ muzyka Filharmonii Lubelskiej, wieczorek taneczny prowadzony przez zespół „Pasjonatta” oraz poczęstunek. W spotkaniu udział wzięło 150 osób, w tym 100 seniorów.
- W dniu 8.11.2019 r. w sali widowiskowej Dzielnicowego Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechów” przy ul. Kiepury 5a w Lublinie, odbył się koncert pieśni patriotycznych pn. „Przybyli Ułani”. Program przedsięwzięcia przewidywał występy zespołu muzyki tradycyjnej Malachej-Angieły-Aniołowie, prezentację dorobku artystycznego seniorów, dzieci i młodzieży, a także występy recytatorek z młodzieżowego teatru „Inwencja”. Inicjatywa miała na integrację międzypokoleniową, kultywowanie tradycji narodowej związanej z odzyskaniem niepodległości, propagowanie pieśni lokalnych oraz kształtowanie uczuć patriotycznych. Wydarzenie miało charakter otwarty, zostało zrealizowane w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin na lata 2016 – 2020. Organizatorami przedsięwzięcia byli: Dzielnicowy Dom Kultury SM „Czechów” oraz Filia Nr 4 MOPR, zaś partnerem Szkoła Podstawowa Nr 45 w Lublinie. W działaniu udział wzięło 100 osób.
- W dniu 20.11.2019 r. w budynku Charytatywnego Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia”, przy ul. Abramowickiej 122 zrealizowano działanie pn. „Senior żywą historią”. W spotkaniu udział wzięli seniorzy zamieszkujący obszar dzielnicy „Głusk” i „Abramowice”. Inicjatywa została zrealizowana we współpracy z Radą Dzielnicy Abramowice. Inicjatywa miała na celu upamiętnienie odzyskania niepodległości przez Polskę po 123 latach niewoli. Podczas spotkania zaprezentowano tematyczną prezentację historyczną, odbyło się również wspólnie śpiewanie pieśni patriotycznych oraz rozmowy na temat obchodów Dnia Niepodległości w czasach II wojny światowej.
- W dniu 28.11.2019 r. Sekcja pracy socjalnej Nr 11 zrealizowała projekt socjalny pn. „Bal seniora”, w ramach którego zorganizowano zabawę taneczną. Bal odbył się w siedzibie Pracowni Kultury Tatarskiej Filii Dzielnicowego Domu Kultury

„Bronowice” przy ul. Hutniczej 28 A w Lublinie. Organizatorami działań byli: Sekcja pracy socjalnej Nr 11, Pracownia Kultury „Tatary”, Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 2, Klub seniora „Klub Aktywnych Kobiet”. Celem inicjatywy była aktywizacja osób starszych, włączenie seniorów w życie społeczności lokalnej oraz przeciwdziałanie osamotnieniu i zachęcenie do podejmowania aktywności społecznej. W wydarzeniu wzięło udział 31 zaproszonych seniorów.

- W dniu 29.11.2019 r. Filia Nr 1 MOPR w Lublinie zorganizowała spotkanie dla seniorów i osób samotnych pn. „Wieczór andrzejkowy” w ramach projektu socjalnego „Wieczory w Bibliotece”. W spotkaniu udział wzięło 12 osób, objętych wsparciem MOPR w Lublinie oraz pracownicy Biblioteki i Ośrodka. Celem głównym spotkania była integracja osób starszych, ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego. Podczas spotkania zaproszone osoby przy kawie, herbacie i słodkim poczęstunku wzięły udział w zorganizowanych zabawach andrzejkowych.
- W dniu 11.12.2019 r. na placu osiedlowym, przy ul. Zbigniewa Herberta, odbyła się inicjatywa pn.: „Świąteczne Drzewko Międzypokoleniowe”. W inicjatywie udział wzięli zaproszeni seniorzy, inne osoby w podeszłym wieku zamieszkujące obszar Osiedla im. Zbigniewa Herberta oraz dzieci uczęszczające do Szkoły Podstawowej Nr 40 i Przedszkola Nr 35 w Lublinie. Podczas spotkania odbyło się uroczyste ubieranie drzewka świątecznego, występy artystyczne przedszkolaków, wspólne kolędowanie i składanie życzeń. Seniorom przekazano kartki świąteczne przygotowane przez dzieci. Dla uczestników zapewniony został także gorący poczęstunek i ciasto.
- W dniu 12.12.2019 r. zorganizowano spotkanie dla seniorów i osób samotnych w ramach projektu „Kreatywne poranki”. Miejsce spotkania: Filia Nr 11 Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Lwowska 6. W ramach spotkania zaproszone osoby wykonywały bombki oraz kartki świąteczne, które każdy mógł sobie wziąć do domu. Celem głównym spotkania była integracja osób starszych, ukazanie sposobów spędzania czasu wolnego oraz kultywowanie tradycji bożenarodzeniowych.
- W dniu 13.12.2019 r. w sali Domu Kultury „Kalinowszczyzna” przy ul. Tumidajskiego 2 w Lublinie, odbyły się wielopokoleniowe świąteczne warsztaty integracyjne pn. „Kalina pod gwiazdami”. Organizatorami działania byli pracownicy socjalni Sekcji pracy socjalnej Nr 18, a partnerami Dom Kultury „Kalinowszczyzna”, Wielopokoleniowy Klub Wolontariusza, Niepubliczne Przedszkole „Stonoga”. Program warsztatów przewidywał spotkanie z lubelską pisarką - laureatką Orderu Uśmiechu, autorskie czytanie wierszy, zapoznanie

uczestników warsztatów z dorobkiem artystycznym artystki. Odbyło się również wspólne ubieranie choinki, gry i zabawy, warsztaty rękodzieła oraz poczęstunek. Wydarzenie miało charakter zamknięty, zostało realizowane w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin na lata 2016 – 2020. Wzięło w nim udział 80 osób.

- W dniu 14.12.2019 r. w Auli parafii Matki Bożej Królowej Polski w Lublinie, przy ul. Gospodarczej 7, odbyło się spotkanie pn. „Dziadkowe mikołajki”. Adresatami spotkania była 40 osobowa grupa dzieci z rodzin objętych wsparciem MOPR zamieszkałych w dzielnicy Tatary oraz 20 seniorów, uczestników Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 2 i Klubu „Aktywnych Kobiet”. Działanie realizowane było w ramach projektu socjalnego, którego głównym celem była aktywizacja i integracja międzypokoleniowa. W ramach działania odbyła się zabawa mikołajkową oraz wręczenie dzieciom prezentów przygotowanych przez seniorów.
- W dniach 16.12.2019 r – 20.12.2019 r. pracownicy socjalni Filii Nr 4 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie odwiedzili 10 osób samotnych i w podeszłym wieku, które nie miały możliwości spędzenia świąt w gronie rodziny. Organizatorem działania byli pracownicy Filii Nr 4 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie przy współpracy z Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 1, przy ul. Poturzyńskiej 1 w Lublinie oraz Parafią p.w. Dobrego Pasterza, przy ul. Radzyńskiej 3 w Lublinie. Odwiedzane osoby otrzymały stroiki świąteczne przygotowane przez uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz dzieci ze świetlicy środowiskowej „Pasterzówka” działającej przy Parafii. Inicjatywa miała na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób osamotnionych oraz podniesienie ich poczucia wartości.
- W dniu 17.12.2019 r. Sekcja pracy socjalnej Nr 7 i 12 zrealizowały projekt socjalny pn. „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe”. Inicjatywa polegała na wspólnym ubieraniu zielonego drzewka rosnącego na terenie Schroniska dla bezdomnych kobiet i samotnych matek z dziećmi, przy ul. Bronowickiej 3 w Lublinie. Głównym celem projektu była aktywizacja i integracja międzypokoleniowa oraz budowanie poczucia solidarności i współpracy między pokoleniami. Wydarzenie dedykowane było w szczególności osobom starszym i dzieciom. Podczas spotkania odbyło się uroczyste ubieranie drzewka świątecznego, śpiewanie kolęd, poczęstunek oraz inscenizacja dotycząca Świąt Bożego Narodzenia, przygotowana przez dzieci z Przedszkola nr 14 w Lublinie. W działaniu udział wzięło 50 osób.
- W dniu 19.12.2019 r. na „Placu z fontanną”, przy ul. K. Wallenroda na osiedlu

im. A. Mickiewicza Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Lublinie, odbyło się działanie pn. „Ubieranie osiedlowej choinki”. Organizatorami działania byli pracownicy Filii Nr 3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Adresatami działania byli mieszkańcy osiedla im. A. Mickiewicza LSM oraz dzieci z osiedlowych szkół i przedszkoli. W ramach działania odbyło się wspólne ubieranie osiedlowej choinki, kolędowanie oraz poczęstunek. Inicjatywa miała na celu integrację mieszkańców oraz kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych. W spotkaniu wzięło udział około 200 osób.

- W dniu 19.12.2019 r. na placu przy Słomianym Rynku, przy ul. Kalinowszczyzna w Lublinie, odbyło się działanie pn. „Świąteczne drzewko międzypokoleniowe”. Organizatorami działania była Filia Nr 1 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Adresatami przedsięwzięcia byli mieszkańcy dzielnicy Kalinowszczyzna, w tym dzieci i młodzież z okolicznych przedszkoli i szkół, seniorzy, osoby samotne oraz korzystające z pomocy MOPR w Lublinie. Podczas spotkania odbyło się wspólnie ubieranie choinki, śpiewanie kolęd oraz odwiedziny św. Mikołaja.
- W dniu 22.12.2019 r. w Parafii pw. Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka z Asyżu w Lublinie, odbyła się „Wigilia dla samotnych”. Organizatorami działania była Parafia pw. Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka z Asyżu w Lublinie oraz pracownicy Filii Nr 3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Działanie adresowane było do 100 osób zamieszkałych w sąsiedztwie ww. Parafii, w tym osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. W trakcie spotkania odbył się uroczysty poczęstunek, wspólne śpiewanie kolęd i pastorałek oraz wręczenie uczestnikom drobnych upominków.

Ponadto, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2019 r. realizował wydawanie pudełek w ramach Projektu pn. „Pudełko życia”. Projekt, skierowany do osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych ma na celu podniesienie poczucia bezpieczeństwa ww. osób w zakresie zdrowia i życia. W pudełku, opatrzonym specjalną naklejką z logo akcji, znajduje się karta informacyjna, zawierająca informacje o numerach telefonów lub adresach do najbliższych, których należy poinformować o pobycie w szpitalu, dane na jaką chorobę osoba choruje oraz jakie leki przyjmuje. Ważne mogą okazać się informacje, że w domu znajduje się kot lub pies i komu przekazać zwierzę pod opiekę podczas nieobecności właściciela.

W realizację programu wpisują się również działania Komendy Miejskiej Policji w Lublinie mające na celu wzrost poczucia bezpieczeństwa społeczności lubelskich seniorów. W ramach powyższej inicjatywy policjanci KMP w Lublinie podejmowali w 2019

roku szereg działań ukierunkowanych na zapobieganie przestępczości wymierzonej wobec osób starszych. Dzielnicy z Komisariatów Policji podległych KMP w Lublinie nawiązywali kontakty z duchownymi, przedstawicielami placówek służby zdrowia, administracji osiedlowych, oświatowo - wychowawczych, banków jak również pracownikami socjalnymi MOPR i GOPS, celem przekazania materiałów profilaktycznych promujących przedsięwzięcie „Bezpieczny Senior”. W związku ze zwiększoną liczbą nieuczciwych praktyk stosowanych na rynku usług i towarów, jak również ogólnych zasad codziennego bezpieczeństwa funkcjonariusze KMP w Lublinie przeprowadzili 507 spotkań dla 6404 seniorów z Klubów Seniora, Domów Pomocy Społecznej, Ośrodków Wsparcia MOPR w Lublinie i GOPS z powiatu lubelskiego i Uniwersytetu III Wieku. Podczas prowadzenia spotkań policjanci korzystali z materiałów profilaktycznych w postaci spotów reklamowych i ulotek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów udostępnionych na potrzeby kampanii „Seniorze nie daj się oszukać” realizowanej wspólnie z ZUS, KRUS i Policją.

Podprogram – „Przełamujemy Bariery”.

Podmiotami wiodącymi w realizacji podprogramu są Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych.

W ramach Podprogramu realizowano następujące zadania:

- poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami, poprzez umożliwienie im rzeczywistego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, na równi z innymi osobami,
- aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie aktywnego uczestnictwa w różnych obszarach funkcjonowania tj. społecznym, kulturalnym, edukacyjnym, zawodowym itp.

Zadania te finansowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dział realizuje także zadania skierowane bezpośrednio do osób niepełnosprawnych oraz skierowane do nich za pośrednictwem organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

W ramach zadań bezpośrednich dofinansowywane były:

1. wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny, bariery techniczne, w komunikowaniu się i architektoniczne,
2. turnusy rehabilitacyjne,
3. usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,

4. obszary w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Zadanie 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Realizacja ww. zadań osiągnęła następujące wskaźniki:

- Na dofinansowanie do wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych w 2019 roku złożonych było 4 827 wniosków na kwotę 4 311 635 zł. Wypłacono dofinansowania dla 4 535 osób

na kwotę 2 449 324 zł.

- Na dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wpłynęło w 2019 r. 47 wniosków na łączną kwotę 73 627 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym 29 umów na łączną kwotę 18 587 zł, natomiast faktycznie zrealizowano 27 umów na kwotę 16 603 zł.
- W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych wpłynęły w 2019 r. 453 wnioski na łączną kwotę 2 080 196 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym 266 umów na łączną kwotę 637 209 zł, natomiast faktycznie zrealizowano 251 umów na kwotę 572 066 zł.
- O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się w 2019 roku 1 233 osoby. Dofinansowanie uzyskało 711 osób na kwotę 728 648 zł, a ostatecznie wypłacono 614 241 zł dla 609 osób.
- W ramach usług tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika złożonych w roku 2019 zostało 7 wniosków na kwotę 69 121 zł. Zawarto 7 umów na łączną kwotę dofinansowania 51 030 zł, wypłacono natomiast kwotę 49 373 zł.

Zadania wymienione w poszczególnych obszarach programu „Aktywny samorząd” doskonale wpisują się w realizację podprogramu „Przełamujemy Bariery”. Poszczególne moduły programu oraz jego obszary wprost odnoszą się do niwelowania skutków niepełnosprawności oraz wskazują likwidację barier w różnych obszarach funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Dane liczbowe dotyczące realizacji pilotażowego Programu „Aktywny samorząd” w 2019 r. przedstawiają dwie poniższe tabele:

TABELA NR 1

Wysokość dofinansowania udzielonego Beneficjentom programu (kwoty wypłacone ogółem)											
L.p.	MODUŁ PROGRAMU	OBSZAR	NR ZADANIA	Rodzaj niepełnosprawności (dysfunkcji) Beneficjenta	Stopień niepełnosprawności Beneficjenta						
					znaczny lub orzeczenie równoważne		umiarkowany lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzeczenie równoważne	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)	
					Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	I	A	1	dysfunkcja narządu ruchu	0	0	0	0	X	0	
2	I	A	2	dysfunkcja narządu ruchu	0	X	4597,50	X	X	X	
3	I	A	3	dysfunkcja narządu słuchu	0	X	12417,50	X	X	X	

4	I	A	4	dysfunkcja narządu słuchu	0	X	0	X	X	X
5	I	B	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	5000,00	0	X	X	X	0
	I	B	1	dysfunkcja narządu wzroku	69349,00	0	X	X	X	0
	I	B	1	<i>w tym osoby niewidome (urządzenia brajlowskie)</i>	0	0	X	X	X	0
6	I	B	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	0	0	X	X	X	0
	I	B	2	dysfunkcja narządu słuchu	0	0	0	0	X	0
	I	B	2	dysfunkcja narządu wzroku	6000,00	0	0	X	X	0
	I	B	2	<i>w tym osoby głuchoniewidome</i>	0	0	0	X	X	0
7	I	B	3	dysfunkcja narządu wzroku	X	X	4618,00	X	X	X
8	I	B	4	dysfunkcja narządu słuchu	0	0	7648,20	X	X	0
9	I	B	5	dysfunkcja obu kończyn górnych	0	0	X	X	X	0
	I	B	5	dysfunkcja narządu słuchu	0	0	0	0	X	0
	I	B	5	dysfunkcja narządu wzroku (łącznie)	0	0	0	X	X	0
10	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	20000,00	0	X	X	X	0
11	I	C	2	użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	6783,85	0	X	X	X	0
12	I	C	3	amputacje (łącznie)	0	X	0	X	0	X
	I	C	3	<i>w tym kończyny/kończyn górnych</i>	0	X	0	X	0	X
	I	C	3	<i>kończyny/kończyn dolnych</i>	0	X	0	X	0	X
	I	C	3	<i>jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych</i>	0	X	0	X	0	X
13	I	C	4	amputacje (łącznie)	0	X	0	X	0	X
	I	C	4	<i>w tym: kończyny/kończyn górnych</i>	0	X	0	X	0	X
	I	C	4	<i>kończyny/kończyn dolnych</i>	0	X	0	X	0	X

	I	C	4	jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych	0	X	0	X	0	X
14	I	C	5	dysfunkcje powodujące problemy w samodzielnym przemieszczaniu się	9875,00	0	X	X	X	5000,00
15	I	D	x	X	15773,83	0	27488,90	0	X	X
16	II	x	x	X	61253,50	0	336392,50	0	X	X
RAZEM:					194035,18	0	393162,60	0	0	5000,00

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie na podstawie danych własnych

TABELA NR 2

Liczba Beneficjentów pomocy ogółem (dotyczy sytuacji, gdy środki zostały wypłacone)											
L.p.	MODUŁ PROGRAMU	OBSZAR	NR ZADANIA	Rodzaj niepełnosprawności (dysfunkcji) Beneficjenta	Stopień niepełnosprawności Beneficjenta						
					znaczny lub orzeczenie równoważne		umiarkowany lub orzeczenie równoważne		lekki lub orzeczenie równoważne	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)	
					Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.	Ogółem	w tym osoby do 18 r.ż.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	I	A	1	dysfunkcja narządu ruchu	0	0	0	0	X	0	
2	I	A	2	dysfunkcja narządu ruchu	0	X	2	X	X	X	
3	I	A	3	dysfunkcja narządu słuchu	0	X	5	X	X	X	
4	I	A	4	dysfunkcja narządu słuchu	0	X	0	X	X	X	
5	I	B	1	dysfunkcja obu kończyn górnych	1	0	X	X	X	0	
	I	B	1	dysfunkcja narządu wzroku	13	0	X	X	X	0	
	I	B	1	<i>w tym osoby niewidome (urządzenia brajlowskie)</i>	0	0	X	X	X	0	
6	I	B	2	dysfunkcja obu kończyn górnych	0	0	X	X	X	0	
	I	B	2	dysfunkcja narządu słuchu	0	0	0	0	X	0	
	I	B	2	dysfunkcja narządu wzroku	5	0	0	X	X	0	

	I	B	2	<i>w tym osoby głuche i niewidome</i>	0	0	0	X	X	0
7	I	B	3	dysfunkcja narządu wzroku	X	X	2	X	X	X
8	I	B	4	dysfunkcja narządu słuchu	0	0	3	X	X	0
9	I	B	5	dysfunkcja obu kończyn górnych	0	0	X	X	X	0
	I	B	5	dysfunkcja narządu słuchu	0	0	0	0	X	0
	I	B	5	dysfunkcja narządu wzroku (łącznie)	0	0	0	X	X	0
10	I	C	1	dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym	2	0	X	X	X	0
11	I	C	2	użytkownicy wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	0	X	X	X	0
12	I	C	3	amputacje (łącznie)	0	X	0	X	0	X
	I	C	3	<i>w tym kończyny/kończyn górnych</i>	0	X	0	X	0	X
	I	C	3	<i>kończyny/kończyn dolnych</i>	0	X	0	X	0	X
	I	C	3	<i>jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych</i>	0	X	0	X	0	X
13	I	C	4	amputacje (łącznie)	0	X	0	X	0	X
	I	C	4	<i>w tym: kończyny/kończyn górnych</i>	0	X	0	X	0	X
	I	C	4	<i>kończyny/kończyn dolnych</i>	0	X	0	X	0	X
	I	C	4	<i>jednoczesna: kończyny/kończyn górnych i dolnych</i>	0	X	0	X	0	X
14	I	C	5	dysfunkcje powodujące problemy w samodzielnym przemieszczaniu się	2	0	X	X	X	1
15	I	D	x	X	11	0	18	0	X	X
16	II	x	x	X	29	0	133	0	X	X
RAZEM:					65	0	163	0	0	1

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie na podstawie danych własnych

Zadaniami, finansowanymi ze środków PFRON, skierowanymi do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem jednostek prawnych są natomiast:

- warsztaty terapii zajęciowej,
- sport, kultura, rekreacja i turystyka,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zajęcia klubowe „WTZ”,
- zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Na terenie miasta Lublina funkcjonuje 9 warsztatów terapii zajęciowej Uczestniczy w nich 270 os. niepełnosprawnych, korzystając z rehabilitacji społecznej i zawodowej. W 2019 r. dofinansowanie do działalności WTZ ze środków PFRON wyniosło 4 873 788 zł, co stanowiło nie więcej niż 90% kosztów działalności, dopełnieniem kosztów działalności WTZ były środki z budżetu Miasta Lublin w wysokości 717 644 zł (zgodnie z umowami zawieranymi z jednostkami prowadzącymi WTZ, środki z budżetu Miasta Lublin stanowiły więcej niż 10% rocznych kosztów działalności). W 2019 roku były rozpatrywane wnioski na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki złożone do 30.11.2018 roku. Okres ich realizacji dotyczył projektów i zadań realizowanych w 2019 roku. Zawarto 35 umów na kwotę 192 357 zł. Ostatecznie wypłacono dofinansowania w zakresie sportu, turystyki oraz spotkań kulturalnych i rekreacyjnych dla 1017 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 160 00 zł. Wnioski na dofinansowanie niniejszego zadania złożone też zostały do 30.11.2019 r. i przewidziane są do realizacji na rok 2020. Łącznie wpłynęło 39 wniosków na kwotę 357 875 zł. Już od 2018 r. realizowany jest program „Zajęcia klubowe w WTZ”. Ma on na celu wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie przez WTZ zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W ramach programu WTZ zainteresowany prowadzeniem zajęć klubowych może ubiegać się o ich dofinansowanie. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganie uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Na realizację programu, ze środków PFRON, przeznaczono w 2019 r. kwotę 33 600 zł., która, zgodnie z zawartą umową, została wypłacona jednemu warsztatowi terapii zajęciowej na pokrycie kosztów prowadzenia zajęć klubowych w okresie od 01 lutego 2019 do 31 stycznia 2020 roku dla 7 osób.

Miasto Lublin zmierzając do utworzenia spójnego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych przeznacza środki zarówno ze środków PFRON, jak i ze środków pochodzących z budżetu samorządu powiatowego na różnego rodzaju zadania realizujące ten cel. O podnoszenie świadomości społecznej oraz kształtowanie

pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnościami w Lublinie w największym stopniu dbają organizacje pożytku publicznego, którym zlecane są w drodze otwartych konkursów ofert zadania publiczne do realizacji. W ramach zadań zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowane były trzy zadania publiczne:

- Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji – kwota przekazana – 13 516,60 zł ze środków PFRON będących w dyspozycji Gminy Lublin, wsparła utworzenie punktu konsultacyjnego dla mieszkańców Lublina mających kłopoty z pamięcią, które mogą być początkiem choroby Alzheimera lub innych form demencji. Ponadto dofinansowano kampanię społeczną „Jestem taki jak Ty”, mającą na celu promocję zatrudniania osób niepełnosprawnych jako pełnowartościowych pracowników, zwiększenie postaw akceptujących oraz tolerancyjnych.
- Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego – 16 483,40 zł ze środków PFRON. Trzy organizacje zorganizowały różne formy aktywności osób niepełnosprawnych w dziedzinie: śpiewu i gry na instrumentach (Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia”) oraz tańca (Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną „CAMINO”, a także Stowarzyszenie Miłośników Tańca).
- Organizowanie lokalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach, na którą ze środków PFRON przeznaczono kwotę 10 000 zł. W ramach dotacji dofinansowane zostały imprezy: „Niepełnosprawni Superkulturalni” (Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy „Misericordia”), XXIX „Taneczne Spotkania Mikołajkowo - Gwiazdkowe” (Stowarzyszenie Miłośników Tańca) oraz koncert „AAC-owy Przyjaciel” (Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Lublinie).

Łączna wysokość środków na realizację zadań publicznych przez fundacje i stowarzyszenia współfinansowanych ze środków PFRON rozstrzyganych w drodze otwartego konkursu ofert w planie budżetowym roku 2019 wynosiła 40 000 zł i w całości została rozdysponowana.

Ponadto w ramach Podprogramu „Przełamujemy bariery” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie podejmowali następujące działania:

- W ramach projektu „Bank usług środowiskowych” dofinansowanego

z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w 2019 r. udzielono wsparcia w formie usługi asystenta osoby niepełnosprawnej na rzecz 33 osób,

- Realizowano wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.
- Prowadzono działania, mające na celu aktywizację i integrację społeczną osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie aktywnego uczestnictwa w różnych obszarach funkcjonowania tj. społecznym, kulturalnym, edukacyjnym, zawodowym.
- Propagowano i wspierano inicjatywy społeczne organizacji pozarządowych, podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Współpracowano z organizacjami pozarządowymi: Polski Czerwony Krzyż, Caritas Archidiecezji Lubelskiej, Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego, Stowarzyszenie Synergia, Fundacja Egida, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Bractwo Miłosierdzia im. Brata Alberta, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE, Stowarzyszenie WIOSNA, Fundacja Fuga Mundi.
- Informowano osoby niepełnosprawne o możliwościach skorzystania z dostępnych form pomocy oraz o instytucjach świadczących pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Przekazywano informacje na temat działalności placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Miasta Lublin, świadczone poradnictwo na rzecz ww. osób i ich rodzin w zakresie praw i uprawnień.
- Organizowano spotkania wolontariuszy z osobami niepełnosprawnymi.

Aktywne działania na rzecz osób niepełnosprawnych prowadziło Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Lublin. W 2019 r. Wydział zrealizował następujące działania:

I. W zakresie realizacji propagowania idei uniwersalnego projektowania Wydział realizował następujące działania:

- zakończył się w projekt badawczy pt. „Lubelskie Gwarancje na START - monitoring jednostek administracji publicznej w województwie lubelskim pod kątem dostosowania do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata: 2014 - 2020 Oś Priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.6 Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

Urząd Miasta Lublin jest jedną z 56 instytucji z województwa lubelskiego, która bierze udział w projekcie badawczym realizowanym przez Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych. W 2019 r. został opracowany raport końcowy oraz zalecenia,

- odbyło się 5 spotkań dotyczących dostępności kultury organizowanych przez Wydział Kultury Urzędu Miasta Lublin, w tym omówienie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- udział w spotkaniu zorganizowanym przez ZTM w sprawie dostępności,
- udział w otwartym spotkaniu z mieszkańcami w ramach projektu „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030”. Tematem spotkania było „Miasto bez barier”. W spotkaniu tym uczestniczyli także członkowie Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Lublin,
- udział w spotkaniu zorganizowanym przez Wydział Partycypacji w sprawie zmian w Budżecie Obywatelskim wynikającymi z ustawy o zapewnieniu dostępności dla osób z różnymi potrzebami,
- udział w spotkaniu zorganizowanym z inicjatywy Pani Prezydent Moniki Lipińskiej z udziałem przedstawicieli kierownictwa największych lubelskich placówek medycznych, Narodowego Funduszu Zdrowia i Urzędu Marszałkowskiego. Spotkanie dotyczyło trudności i barier w dostępie do usług medycznych dla osób z niepełnosprawnościami a w szczególności kobiet mających utrudniony dostęp do usług ginekologicznych,
- udział w warsztatach dotyczących rewitalizacji Śródmieścia zorganizowanych przez Biuro Partycypacji Społecznej UM Lublin,
- udział w spotkaniu dotyczącym Platformy Informacyjno-Płatniczej, która umożliwia sprawdzanie oraz uregulowanie przez Internet zobowiązań podatkowych oraz wybranych opłat cywilnoprawnych. Spotkanie zostało zorganizowane przez Sekretarza Miasta Lublin,
- spotkanie w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju - prezentacji założeń rządowego programu „Dostępność Plus przyjazna Polska 2018-2025” i eksperckiej dyskusji na temat potrzeb i pomysłów do realizacji w ramach programu.

II. W zakresie akcji promujących działania lokalnego samorządu na rzecz osób niepełnosprawnych:

- działalność Ośrodka Informacji Osób Niepełnosprawnych funkcjonującego w strukturze Wydziału. W 2019 r. Ośrodek udzielił 4445 porad, z czego 168 porad zostało udzielonych przez psychologa i tłumacza języka migowego,

- kontynuacja wdrożonej w 2012 r. usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Wybrani oferenci: Fundacja Fuga Mundi oraz Polski Związek Niewidomych realizowały zadanie do końca 2019 roku. Zadanie finansowane jest w pełni ze środków Miasta w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2016-2010”,
- udział w cyklicznych spotkaniach Społecznej Rady przy Prezydencie Miasta Lublin oraz Wojewódzkiej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych,
- udział w 30 Jubileuszowym Walnym Zgromadzeniu Sprawozdawczo-Wyborczym Lubelskiego Związku Inwalidów Narządu Ruchu, podczas którego rozmawiano także o problemach osób z niepełnosprawnością narządu ruchu,
- udział w VI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej pt.: „Komunikacja oraz jej alternatywy w zachowaniach społecznych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu” zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Fundację „ALLOT” w Lublinie, Szkołę podstawową Specjalną nr 26 w Lublinie oraz stowarzyszenie „Radość Dawania”,
- udział w XXIX Spotkaniach Artystów Nieprzetartego Szlaku - Międzynarodowy Przegląd Teatrów Osób Niepełnosprawnych „Baśnie i Legendy”. W ramach wydarzenia zorganizowana została w dniu 13 kwietnia Baśniowa Parada: Ratusz - Plac Litewski. W spotkaniu wzięły udział teatry osób niepełnosprawnych z całej Polski (od Sopotu po Sanok) oraz z Litwy, Białorusi i Ukrainy,
- współorganizacja IV Wojewódzkiego Konkursu Gastronomicznego skierowanego do uczniów z różnymi niepełnosprawnościami. Głównym organizatorem był Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych im. Prof. Zofii Sękowskiej w Lublinie. Konkurs stwarzał możliwość integracji oraz był okazją do zaprezentowania osiągnięć uczniów szkół specjalnych z województwa lubelskiego,
- udział w Światowym Dniu Zespołu DOWNA zorganizowanym przez Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb” w Lublinie i współfinansowanych przez Prezydenta Miasta Lublin. Obchody odbyły się w Centrum Kultury w Lublinie. Występy artystyczne przygotowały dzieci i młodzież z Zespołem Downa. Uroczystość była okazją do spotkania rodzin osób z Zespołem Downa, wymianie doświadczeń i rozmów w środowisku,
- wsparcie wydarzenia sportowego - losowanie grup Mistrzostw Świata Niesłyszących w Koszykówce poprzez oddelegowanie tłumacza PJM,
- udział w Międzynarodowym Seminarium pt. „Wobec autonomii osób ze spektrum autyzmu” współorganizowanym przez Fundację Alpha, Wydział Pedagogiki i Psychologii UMCS w Lublinie, Koło Naukowe Pedagogów Specjalnych im. Zofii

Sękowskiej oraz Miasto Lublin. Powyższe wydarzenie dedykowane było osobom pracującym z osobami ze spektrum autyzmu, rodzicom, terapeutom, nauczycielom, studentom i wykładowcom,

- udział w licznych spotkaniach środowiskowych organizowanych m.in. w instytucjach, ośrodkach wsparcia, warsztatach terapii zajęciowej, domach pomocy społecznej z okazji Świąt Wielkanocnych, które były zarówno okazją do złożenia życzeń, jak i rozmów o potrzebach osób niepełnosprawnych i realizowanych przez Miasto formach pomocy,
- udział w pokazie belgijskiego filmu „Patrz na mnie” połączonego z debatą na temat inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych z zespołem Downa. Gościem specjalnym spotkania był Jego Ekscelencja Pan Luc Jacobs ambasador Królestwa Belgii w Polsce. Projekcja filmu była okazją do dyskusji o integracji społecznej, jej osiągnięciach i wyzwaniach. Debatę poprzedziło spotkanie Prezydenta Miasta Lublin z Ambasadorem oraz z członkami delegacji belgijskiej, podczas którego zostały omówione działania na rzecz osób niepełnosprawnych w Belgii i Polsce,
- na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej Związku Miast Polskich w dniu 20 maja, Pani Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych została wybrana na przewodniczącą komisji, a Pani Joanna Olszewska Dyrektor Wydziału ds. Osób Niepełnosprawnych na sekretarza Komisji. Komisja reprezentuje interesy ponad 300 samorządów miejskich w zakresie polityki społecznej,
- udział w objętej honorowym patronatem Prezydenta Miasta Lublin III Wojewódzkiej Gali Integracyjno-Patriotyczno-Kulturalnej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej pod nazwą „Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej” współorganizowanej przez Radę i Zarząd Dzielnicy Bronowice oraz Szkołę Podstawową Specjalną nr 26 w Lublinie,
- udział w zorganizowanej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych konferencji „Włączeni – działania instytucji zaufania publicznego na rzecz osób z niepełnosprawnościami w województwie lubelskim”,
- udział w konferencji pt: „Zdrowie mężczyzn” odbywającej się w ramach VII Lubelskich Dni Promujących Zdrowie, których hasłem wiodącym było „Zdrowie Mężczyzn”. Współorganizatorem wydarzenia było Miasto Lublin wraz z Uniwersytetem Medycznym oraz Kłastrem Lubelska Medycyna,
- udział w imprezie pod nazwą „Świetlicowe śniadanie na trawie” zorganizowaną przez społeczność Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 im. Janusza Korczaka w Lublinie. Celem spotkania była promocja zdrowego stylu odżywiania, aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu oraz integracja uczniów, nauczycieli i rodziców. Przedstawiono też możliwości pomocy oferowanej przez Miasto

- oraz pozyskiwania środków z funduszy PFRON i ROPS,
- udział we współorganizowanych przez Miasto Lublin Ogólnopolskich Zawodach Łuczniczych Osób Niepełnosprawnych „Koziołek 2019”, których organizatorem było Integracyjne Centrum Sportu i Rehabilitacji „Start”,
  - udział w seminarium ,pt: „Skuteczna metodyka nauczania języka migowego” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Rozwoju „PITAGORAS”,
  - udział w Walnym Zgromadzeniu w Lubelskim Stowarzyszeniu Osób Chorych na Padaczkę „Drgawka”
  - udział w pikniku integracyjnym „Jesteśmy razem” organizowanym przez Fundację Szansa dla Niewidomych,
  - Miasto Lublin pozyskało dodatkowe środki na wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów przystępując do Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja 2019”. Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych był realizatorem Modułu III Programu,
  - udział w spotkaniu zorganizowanym przez Lubelskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych dla przedstawicieli organizacji pozarządowych. Podczas spotkania przedstawiono aktualne działania Miasta kierowane do osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów,
  - w dniu 25 września odbyła się Gala „Aktywni z Lublina”, której organizatorem był Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych. W trakcie uroczystości wyróżniono przedstawicieli środowisk osób niepełnosprawnych 10 Medalami Prezydenta Miasta Lublin oraz jednym dyplomem. Konkurs rozstrzygany był w trzech kategoriach: kategoria I – wybitne osiągnięcia zawodowe, twórcze, sportowe osób niepełnosprawnych; kategoria II – realizacja przez osoby fizyczne przedsięwzięć na rzecz aktywizacji i integracji niepełnosprawnych mieszkańców Lublina; kategoria III – zaangażowanie instytucji/organizacji w działalność na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz integracji osób niepełnosprawnych. Konkurs organizowany jest corocznie z inicjatywy Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Lublin,
  - udział w uroczystości 70 lecia Oddziału lubelskiego Polskiego Związku Głuchych. Uroczystość była okazją do podsumowania działań Związku oraz dyskusji na temat spraw ważnych dla środowiska osób z niepełnosprawnościami, szczególnie niesłyszących i słabosłyszących,
  - udział w zawodach o Pucharu Polski w Goalball. Głównym organizatorem wydarzenia było Integracyjne Centrum Sportu i Rekreacji „START”, przy wsparciu Urzędu Miasta Lublin,
  - udział w spotkaniu w Polskim Związku Niewidomych – Koło w Lublinie z okazji dnia

Białej Laski, na którym zostały omówione sprawy aktywizacji społeczno - zawodowej osób z niepełnosprawnością narządu wzroku. Wręczone zostały także Medale Prezydenta Miasta Lublin osobom szczególnie zaangażowanym w działania na rzecz osób niewidomych i niedowidzących,

- W dniu 21 października odbyła się zorganizowana przez Wydział konferencja podsumowująca Projekt „Otwórzmy przed nimi życie”,
- udział w obchodach X - lecia działalności Zakładu Aktywności Zawodowej działającego przy Charytatywnym Stowarzyszeniu Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia” w Lublinie,
- udział w obchodach Międzynarodowego Miesiąca ACC (komunikacji alternatywnej) w ramach którego odbył się koncert pt: „Acc-owy przyjaciel” zorganizowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Kolo w Lublinie. Miasto wsparło organizację koncertu,
- udział w pokazie inspirowanym szekspirowskim spektaklem „Perykles”, zorganizowanym przez Fundację ALPHA we współpracy z angielskimi aktorami pod kierownictwem Kelly Hunter, autorki metody terapii „Metoda Rytmu Serca – Kelly Hunter Heartbeat Metod”. W spektaklu obok profesjonalnych aktorów wzięły także udział osoby ze spektrum autyzmu, podopieczni Fundacji ALPHA,
- udział w jubileuszowym spotkaniu z okazji 25 lecia Stowarzyszenia Ochrony i Pomocy Rodzinie SOPRA. Stowarzyszenie zostało uhonorowane Medalem Unii Lubelskiej, wręczono także 4 Medale Prezydenta Miasta Lublin dla osób działających w Stowarzyszeniu,
- udział w obchodach Światowego Dnia Walki z Cukrzycą zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Diabetyków Koło nr 4 w Lublinie. Podczas okolicznościowego spotkania wręczone zostały dwa Medale Prezydenta Miasta Lublin osobom zasłużonym w działaniach na rzecz środowiska osób cukrzycą,
- udział w Międzynarodowych Spotkaniach z Piosenką Nieprzetartego Szlaku pt. „Przemiany”. Organizatorem była Fundacja Nieprzetartego Szlaku. Wydarzenie współfinansowane było ze środków Miasta Lublin,
- W dniu 4 grudnia Wydział organizował VII edycję Lubelskich Targów Aktywności Osób Niepełnosprawnych. Swoją ofertę skierowaną do osób z niepełnosprawnościami zaprezentowało 70 wystawców – pracodawców, biur pośrednictwa pracy, placówek edukacyjnych, instytucji wspierających i organizacji pozarządowych. Równolegle z częścią wystawienniczą trwał kiermasz wyrobów i ozdób świątecznych wykonanych przez osoby z niepełnosprawnością. Odbyły się także warsztaty plastyczne i rękodzieła, prezentacja kuchni regionalnej oraz występy artystyczne osób z niepełnosprawnościami podczas przeglądu

małych form scenicznych. Targom towarzyszyły wystawy fotograficzne: „Skarby w Rodzinie” i „Fotografia Teatralna”,

- w dniu 5 grudnia, pracownicy Wydziału wzięli udział w Dniach Tolerancji i Życzliwości w Liceum Ogólnokształcącym im. Jana III Sobieskiego, przedstawiając młodzieży zasady savoir vivre wobec osób z niepełnosprawnościami,
- udział w imprezie integracyjnej „Festiwal – Mikołajki HIP-HOPOWE”, zorganizowanej przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Camino”,
- udział w Lubelskich Dniach Seniora,
- udział w posiedzeniu kapituły konkursu „Lodołamacze”,
- wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Lublin,

III. W zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych:

- udział w konferencjach i wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych, wymienionych powyżej,
- zlecenie organizacjom pozarządowym w drodze konkursu wielu zadań do realizacji na rzecz poprawy dostępu do rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnym mieszkańcom Lublina (zadanie realizowane przez MOPR),
- Wydział zakończył realizację dwóch projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, w których Miasto Lublin jest partnerem. Projekty wspierają funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami. Liderem projektu „Aktywizacja społeczna od najmłodszych lat” była Niepubliczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna INTEGRA, zaś Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Lublinie jest liderem projektu pn. „Otwórzmy przed nimi życie”. W ramach projektu odbyły się specjalistyczne warsztaty poznawczo - doradczy wspierające rozwój i aktywizację społeczną osób niepełnosprawnych. Poruszone zostały trzy bloki tematyczne: „Ulgi i uprawnienia Osób Niepełnosprawnych, możliwości wsparcia finansowego, rzeczowego, etc”, „Niepełnosprawny pacjent a publiczna Służba Zdrowia” oraz „Niepełnosprawny, a podatki”,
- w wyniku prac komisji konkursowej w dniu 9 kwietnia wyłoniono 20 ofert, złożonych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które zostały wsparte dotacją w łącznej kwocie

199 263,00 zł. Środki zostały przeznaczone na realizację następujących działań:

- 1) Kształtowanie pozytywnych postaw wobec osób z niepełnosprawnościami u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym,
  - 2) Rozwijanie pasji i zainteresowań osób niepełnosprawnych w różnym wieku,
  - 3) Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
  - 4) Rehabilitacja osób niepełnosprawnych,
- programy promujące osiągnięcia osób niepełnosprawnych,
  - umożliwienie zdobycia niezbędnego doświadczenia zawodowego osobom niepełnosprawnym,
  - w dniu 27 września został rozstrzygnięty otwarty konkurs na zadania współfinansowane ze środków PFRON: promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego, prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji, organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach Zawarto umowy na realizację powyższych zadań z 8 podmiotami,
  - obecnie działa 9 Warsztatów Terapii Zajęciowej prowadzonych przez organizacje pozarządowe dla 270 uczestników. Miasto dofinansowuje średnio z własnych środków o 3% więcej na WTZ, niż wynika z ustawy (10%).

Od 1 stycznia 2019 r. z dotychczas funkcjonującego Biura ds. Osób Niepełnosprawnych powstał Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych. Zmiana podyktowana była zarówno rosnącą liczbą projektów i wydarzeń kierowanych do niepełnosprawnych mieszkańców miasta, uporządkowaniem realizacji zadań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Miasta a także przygotowaniem do wdrożenia Programu Dostępny Lublin, a co za tym idzie realizacji nowych zadań. Dzięki tej zmianie Urząd przejął zadania realizowane dotychczas przez MOPR w zakresie wspierania i powierzania zadań ze środków własnych Miasta organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych.

Obszar Informacyjny – Promocyjny

Promocja Programu „Bezpieczny Lublin”.

Podmiotem wiodącym jest Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

Cele i założenia Programu „Bezpieczny Lublin” są propagowane głównie w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych a także wśród lokalnej społeczności. Słowa uznania należy skierować szczególności do podmiotów, które prowadząc działania nadają realny kształt ideom zawartym w Programie. W szczególności dotyczy to funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i Straży Miejskiej Miasta Lublin, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, pracowników poszczególnych Wydziałów i Biur Urzędu Miasta Lublin oraz pedagogów z placówek oświatowo - wychowawczych z terenu miasta.

Działania promujące Program prowadził również Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W szczególności polegały one na partycypacji w przedsięwzięciach mających na celu profilaktykę i pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań wśród mieszkańców miasta, zwłaszcza tych najmłodszych. Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań sfinansowano zakup nagród w konkursach dla dzieci i młodzieży (kolejne edycje konkursu pn. „Jestem Bezpieczny”, „Bezpieczny Przedszkolak”, „XI Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, VI edycja Festiwalu Zdrowia Przedszkolaka „Jem kolorowo ale zdrowo”) a także sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających w 2 lubelskich placówkach w ramach akcji pn. „Mikołajki”.

Szczegółowa informacja nt. działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin została zawarta w dalszej części przedmiotowej Informacji

Czynny udział w działaniach edukacyjnych i promujących program oraz pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań prowadziła także Straż Miejska Miasta Lublin. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. Zespół ds. Profilaktyki SMM Lublin realizował programy profilaktyczno - społeczne, tj. przeprowadził działania edukacyjno -

informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa poprzez realizację następujących programów profilaktycznych:

- „Jestem bezpieczny” mający na celu poprawę stanu bezpieczeństwa uczniów w szkole i środowisku lokalnym. Dzieci w czasie zajęć uczyły się zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, omawiane były najważniejsze przepisy prawa ruchu drogowego oraz udzielane wskazówki jak zapobiegać niebezpieczeństwom oraz zagrożeniom,
- „O Florce, która chciała zostać piłkarzem”, który ma na celu wyposażenie uczniów w wiadomości i umiejętności niezbędne do bezpiecznego i samodzielnego funkcjonowania, uświadomienie sytuacji i zachowań zagrażających ich zdrowiu i życiu, zapoznanie z sytuacjami zagrożenia ze strony nieznajomych oraz wykształcenie postawy asertywnej w stosunku do osób obcych,
- „Cyberprzemoc” - program ma na celu zwrócenie uwagi na problem cyberprzemocy w społeczności szkolnej, uświadomienie skutków nadużywania środków przekazu, tj. Internetu i telefonu komórkowego, wzbogacanie wiedzy na temat prawidłowego i rozsądnego korzystania z internetu,
- „Dziecko w sieci” - uświadomienie rodzicom i nauczycielom zagrożeń wynikających z użytkowania Internetu (oszustwa, wyłudzenia, ujawnianie poufnych informacji, kontakt z treściami pornograficznymi, propagującymi przemoc, itp.), zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu, a także informowanie o możliwościach wsparcia ze strony organizacji zajmujących się zwalczaniem nielegalnych treści w sieci,
- „STOP dopalaczom” - celem programu jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, zwiększenia ostrożności a zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami,
- „Ja i Alkohol” celem programu jest ochrona uczniów przed rozpoczęciem zażywania alkoholu. Zwiększenie świadomości, że alkohol to środek uzależniający, a jego nadużywanie prowadzi do nałogów. Przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o nie zażywaniu alkoholu, a także dostarcza im podstawowej wiedzy na temat alkoholu i jego oddziaływania na organizm człowieka,
- „Przemocy NIE”, który ma na celu eliminowanie zachowań agresywnych, wzrost poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole, dostarczenie wiedzy na temat praw człowieka oraz procedur postępowania w przypadku łamania zasad. Informowanie o różnych rodzajach zagrożeń bezpieczeństwa i zdrowia człowieka i możliwości ich minimalizowania,
- „Dzik jest Dziki, Dzik jest Zły”, program ten ma na celu uświadomienie dzieci

- o istniejących zagrożeniach, w tym dzikich zwierząt na terenie miasta oraz dostarczenie wiedzy na temat reagowania w sytuacjach zagrożenia,
- „Spotkanie z Autochodzikiem” - jest to zestaw edukacyjny dostosowany do poziomu rozwoju ruchowego dzieci w wieku 4 - 8 lat, który daje szerokie możliwości nauki ruchu drogowego poprzez zabawy edukacyjne. Pozwala on na symulacje sytuacji spotykanych w życiu codziennym. Celem tego programu jest przygotowanie dzieci do samodzielności w ruchu drogowym,
  - „Odpowiedzialność karna nieletnich” - zapoznanie uczniów z podstawowymi przepisami ustaw: o postępowaniu w sprawach nieletnich, kodeksu wykroczeń oraz kodeksu karnego, szczególnie w zakresie dotyczącym odpowiedzialności karnej nieletnich. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie oraz przedstawienie obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy Straży Miejskiej oraz innych instytucji powołanych do egzekwowania obowiązków prawnych,
  - „Na straży porządku” celem programu jest zapoznanie dzieci z pracą strażnika miejskiego,
  - „Bądź kumplem, nie dokuczaj” głównym założeniem programu jest przedstawienie i wytłumaczenie dzieciom problemu z jakim mogą się spotkać czyli dokuczaniem, także jak sobie radzić w sytuacjach zagrożenia ze strony rówieśników,
  - „Telefon komórkowy - wróg czy przyjaciel” celem programu jest zapoznanie uczniów z istnieniem zagrożeń, które wiążą się z korzystaniem z telefonu komórkowego, a także zaznajomienie z umiejętnościami bezpiecznego korzystania z telefonu komórkowego oraz utrwalenie zasad bezpiecznego korzystania z niego,
  - „Lekcja bezpieczeństwa” - zapoznanie uczniów z zagrożeniami prywatności w sieci oraz pokazanie konsekwencji nierozważnych działań online, a także wypracowanie zasad bezpiecznego korzystania z sieci,
  - „EkologJA” celem programu jest kreowanie odpowiedzialności dzieci za swoje środowisko i zdrowie, świadomego faktu, że każde działanie ma wielokierunkowy wpływ na środowisko i zdrowie, uświadomienie pozycji człowieka w przyrodzie, jego wpływu na środowisko i zależność od środowiska, a także ocenę wpływu działalności człowieka na los ziemi,
  - „Wystrzałowe, Wybuchowe, Kolorowe” – Fajerwerki” program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych mający na celu uświadomienie zagrożeń płynących z nieostrożnego używania fajerwerków,
  - „Uzależnienia” przekazanie informacji o zagrożeniach zdrowotnych, społecznych i moralnych spowodowanych zażywaniem szkodliwych substancji. Używanie przez dzieci i młodzież alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających, przy jednoczesnym obniżeniu granicy wieku, powodują konieczność podejmowania

przez szkoły działań zmierzających do eliminowania tych zjawisk.

Poniżej przedstawiono dane z realizacji przedmiotowych programów w 2019 r. w formie tabeli:

Lp.	Nazwa Programu	Liczba uczestników	Liczba placówek
1	Autochodzik	2275	12 x przedszkoli 15 x szkoła podst. 1 x festyn
2	Bądź kumplem nie dokuczaj	1255	2 x przedszkole 14 x szkoła podst.
3	Bezpieczeństwo/Bezpieczne ferie	1002	3 x przedszkole 7 x szkoła podst.
4	Cyberprzemoc (gra)	3725(700)	31 x szkoła podst. 4 x szkoła podst. 9 x szkoła średnia
5	Dopalacze	640	5 x szkoła podst. 4 x szkoła średnia
6	Dziecko w sieci- zebrania z rodzicami	450	2 x szkoła podst. 1 x szkoła średnia
7	Dzień z życia	450	6 x szkoła podst.
8	Dzik jest dziki	250	2 x przedszkole 1 x szkoła podst.
9	Ekologia	190	3 x przedszkole
10	Fajerwerki	80	2 x szkoła podst.
11	Ja i alkohol	110	1 x szkoła podst. 1 x SOSW
12	Jestem bezpieczny	1390	4 x przedszkole 10 x szkoła podst.
13	Lekcja bezpieczeństwa	510	4 x szkoła podst.
14	Na straży porządku	395	4 x przedszkole 1 x szkoła podst.
15	O Florce, która chciała zostać piłkarzem	1285	15 x przedszkole 4 x szkoła podst.
16	Obchody tygodnia PCK	150	5 x przedszkole
17	Odpowiedzialność karna nieletnich i młodocianych	1390	10 x szkoła podst. 6 x szkoła średnia 2 x bursa
18	Papierosy	40	1 x szkoła podst.
19	Przemocy NIE	1315	18 x szkoła podst. 1 x SOSW
20	Telefon komórkowy	440	7 x szkoła podst.
21	Uzależnienia	30	1 x szkoła podst.
22	Szkolenie Rady Pedagogicznej	30	1 x szkoła podst.
Razem		17 412	49 – przedszkoli 133 – szkoły podst. 19 – szkół średnich 2 x SOS W 1 x bursa 1 x festyn

Łącznie w roku 2019 r. funkcjonariusze zespołu ds. profilaktyki zajęcia profilaktyczne z ww. programów, przeprowadzili w 204 placówkach, a udział w zajęciach wzięło 17 412 osób (rodzice, uczniowie, nauczyciele, pedagodzy szkolni). Funkcjonariusze podczas prezentacji programów, przeprowadzali m.in. różnego rodzaju konkursy, inscenizowali zabawne lub nietypowe zdarzenia, sytuacje, scenki rodzajowe, celem uatrakcyjnienia prezentacji, a uczestniczące w nich dzieci nagradzane były drobnymi gadżetami i upominkami.

W 2019 r. kontynuowany był program Straży Miejskiej i Policji „Edukacja dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży: STOP CYBEPRZEMOCY” - rozpoczęty w 2018 r. Głównym realizatorem była Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie natomiast partnerem Straż Miejska Miasta Lublin, Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego oraz Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin. Działanie sfinansowano ze środków Urzędu Miasta Lublin.

Cele szczegółowe programu:

- Zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży klas III oraz VII szkół podstawowych w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu oraz nabycie umiejętności prawidłowego reagowania w przypadku zaistnienia zagrożenia związanego z korzystaniem z sieci internetowej, elektronicznych komunikatorów oraz serwisów społecznościowych,
- podniesienie poziomu wiedzy nauczycieli szkół podstawowych oraz rodziców w zakresie właściwego reagowania na przypadki cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży.

W ramach programu Strażnicy z zespołu profilaktyki wspólnie z dzielnicowymi Policji przeprowadzali zajęcia edukacyjne dla rodziców. Każdy z uczestników otrzymał materiały edukacyjne, które zawierały informacje z obszaru bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, zapobiegania cyberprzestępczości. Ponadto w dniach 26-27 września 2019 r. zorganizowano konferencję podsumowującą dla nauczycieli, wychowawców oraz opiekunów dzieci i młodzieży. Organizatorem konferencji była Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie, a jej tematem było zapobieganie cyberprzemocy i cyberprzestępczości. Konferencja, była przeprowadzona w formie wykładowej i każdy z uczestników konferencji otrzymał pakiet materiałów edukacyjnych.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW W 2019 ROKU.

Poza realizacją Programu „Bezpieczny Lublin”, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańcom miasta Lublin, Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin podjął i wykonał w 2019 r. działania zmierzające do pełnej realizacji przyjętych zadań, które zostały podzielone na poszczególne działy i opisane poniżej.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego na terenie miasta jest obowiązkiem realizowanym przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie oraz Prezydenta Miasta Lublin. Powyższe wynika z ustaw o Państwowej Straży Pożarnej oraz ustawy o samorządzie gminnym i samorządzie powiatowym. Komendant Miejski PSP składa corocznie informację o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Lublin, która jest następnie rozpatrywana i przyjmowana przez Radę Miasta na komisjach a następnie na sesji Rady.

Prezydent Lublina sprawując nadzór nad ochroną przeciwpożarową powierzył tą kompetencję Wydziałowi Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego. W 2019 roku skontrolowano 14 obiektów stanowiących siedziby Urzędu Miasta oraz budynki wynajmowane przez Gminę Lublin, w których pracują komórki organizacyjne Urzędu. Po pożarze Domu Pomocy Społecznej na ul. Głowackiego 26 przeprowadzono także lustrację wszystkich placówek Domów Pomocy Społecznej pod kątem bezpieczeństwa pożarowego. Kontrolę obiektów Urzędu Miasta zakończono opracowaniem analizy bezpieczeństwa pożarowego.

Najistotniejszym zadaniem miasta wynikającym z Ustawy o ochronie przeciwpożarowej jest nadzór nad funkcjonowaniem Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie Lublina działają trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. W 2019 r. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej z siedzibą w Głusku uczestniczyła trzykrotnie w działaniach ratowniczych tj.: pożarach oraz usuwając skutki miejscowych zagrożeń (pompowanie wody). Strażacy uczestniczyli na terenie dzielnicy w akcjach promujących bezpieczne zasady zachowania dzieci i młodzieży. Dwóch strażaków podnosiło swoje kwalifikacje uczestnicząc w kursie podstawowym strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych organizowanym przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Przeszkolenie niezbędne do prowadzenia działań ratowniczo

- gaśniczych posiada obecnie 23 strażaków OSP Głusk. W działaniach uczestniczą jedynie strażacy posiadający aktualne badania lekarskie oraz ubezpieczenie. Systematycznie poprawia się wyposażenie ratownicze jednostki. W roku ubiegłym zakupiono część wyposażenia osobistego min: buty i umundurowanie specjalne co wydatnie poprawia możliwości prowadzenia skutecznych działań. Systematycznie powiększa się stan osobowy oraz stan wykszolenia jednostki. Na bieżące funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych przeznaczony był w budżecie środki w wysokości 35 000 zł. Ze środków rady dzielnicy Głusk przeznaczono także kwotę 1000 zł na zakup umundurowania.

Działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadzone były przez 1 pracownika zatrudnionego na stanowisku główny specjalista.

DZIAŁANIA NA RZECZ WSPARCIA POLICJI I PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

Na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przekazał środki w wysokości ok. 20 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności m.in. serwis rowerów i zakup strojów dla policjantów pełniących służbę w patrolu rowerowym oraz zakup maskotek policyjnych – miś Poli. Ze środków będących w dyspozycji WBMiZK ufundowano również nagrody dla laureatów i uczestników konkursu organizowanego dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych pn. „Jestem bezpieczny”. W związku z realizacją porozumienia w sprawie zorganizowania w 2019 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie finansowanych ze środków stanowiących dochody własne Gminy Lublin, na rzecz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie zostały przekazane środki w wysokości 100 000 zł. Na podstawie Porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Lublin, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Centrum Interwencji Kryzysowej a Komendantem Miejskim Policji w Lublinie dofinansowane zostały również działania w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewniania bezpieczeństwa dzieciom poprzez organizację „Przyjaznych Patroli”. Środki finansowe w wysokości 25 800 zł zostały przeznaczone na wynagrodzenia policjantów z KMP. Koszty działań podejmowanych przez pracowników MOPR i CIK poniesione zostały ze środków budżetu miasta przekazanych do ww. jednostek. Całość przedsięwzięcia była finansowana ze środków Gminy Lublin i wyniosła ok. 88 000 zł.

Na potrzeby Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przekazał środki w wysokości ok. 70 000 zł z przeznaczeniem na kontynuację realizacji projektu „Edukacja dla bezpieczeństwa dzieci

i młodzieży STOP CYBERPRZEMOCY”, którego celem było zwiększenie wiedzy uczniów klas III i klas VII szkół podstawowych w zakresie bezpiecznego korzystania z internetu, podniesienie poziomu wiedzy rodziców i nauczycieli w zakresie właściwego reagowania na przypadki cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży. W realizacji programu udział brała Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie oraz Straż Miejska Miasta Lublin we współpracy z Wydziałem Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego i Wydziałem Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin. Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Lublin a Komendą Wojewódzką Policji w Lublinie zostały przekazane środki finansowe w wysokości 174 607,80 zł z przeznaczeniem na zorganizowanie staży adaptacyjnych funkcjonariuszy Policji znajdujących się w służbie przygotowawczej Policji na terenie miasta Lublin. W ramach projektu zrealizowano łącznie 1619 służb, które były pełnione przez 46 Policjantów.

Dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie przekazano środki finansowe w wysokości ok. 3 000 zł, które zostały wykorzystane na zakup materiałów profilaktycznych (zostały rozdysponowane w formie drobnych upominków dla dzieci i młodzieży szkolnej odwiedzającej podległe komendzie Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze).

DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPRAW OBRONNYCH O OBRONY CYWILNEJ.

Przedsięwzięcia w zakresie spraw obronnych w 2019 roku realizowane były na podstawie zarządzenia nr 179/1/2018 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w 2019 roku. W ramach powyższego zadania prowadzone były następujące zadania:

- zorganizowano i przeprowadzono szkolenie obronne dla dyrektorów wydziałów i biur Urzędu Miasta Lublin oraz kierowników jednostek organizacyjnych miasta – w szkoleniu uczestniczyło 45 osób,
- w dniu 21 marca 2019 r. przeprowadzono trening Stałego Dyżuru utworzonego dla potrzeb Prezydenta Miasta Lublin z udziałem jednostek organizacyjnych miasta Lublin, w którym uczestniczyło 13 stałych dyżurów, natomiast w dniu 14 listopada 2019 WBMiZK wziął udział w treningu prowadzonym przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie – uczestniczyło 14 stałych dyżurów,
- przeprowadzono 710 postępowań administracyjnych w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych zakończonych wydaniem decyzji nakładających lub uchylających obowiązek wykonania świadczeń na rzecz obrony w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa,

- przeprowadzono 5 kontroli problemowych wykonywania zadań obronnych w wydziałach i biurach Urzędu Miasta Lublin oraz jednostkach organizacyjnych miasta. Stwierdzono, że kontrolowane podmioty są przygotowane do realizacji zadań obronnych.

Przedsięwzięcia w zakresie obrony cywilnej w 2019 roku realizowane były na podstawie zarządzenia nr 203/1/2019 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie „Planu działania miasta Lublin w zakresie obrony cywilnej w latach 2019-2023”, zarządzenia nr 141/2/2019 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie szkolenia z zakresu obrony cywilnej w 2019 r., zarządzenia nr 190/2/2019 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zatwierdzenia „Planu kontroli w 2019 roku instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych realizujących zadania z zakresu obrony cywilnej na terenie miasta Lublin”.

Do realizacji zadań w zakresie obrony cywilnej wyznaczonych było 153 instytucje państwowe, przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne oraz społeczne organizacje ratownicze funkcjonujące na terenie miasta Lublin.

W 2019 roku w ramach zadań obrony cywilnej przeprowadzono:

- weryfikację formacji obrony cywilnej na terenie miasta,
- aktualizację „Planu Obrony Cywilnej miasta Lublin”,
- aktualizację „Planu ochrony zabytków miasta Lublin na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych”,
- przeprowadzono kontrolę 16 podmiotów/zakładów pracy, przedsiębiorców, instytucji/ w zakresie przygotowania do realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej,
- dokonano „Oceny stanu przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej miasta Lublin” według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

Ponadto przeprowadzono szkolenia z powszechnej samoobrony w pięciu zakładach pracy na terenie miasta Lublin i w Urzędzie Miasta Lublin w których udział wzięło 337 osób. Przeprowadzono miejskie ćwiczenie epizodyczne nt. „Monitorowanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie oraz informowanie ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania”, połączone ze szkoleniem obsady Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania, w składzie którego pracuje 14 osób (MOADA). W ramach szkoleń organizowanych dla kierowników i pracowników instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin – przeszkolono 122 osoby.

Działalność nadzorcza w zakresie zabezpieczenia logistycznego i infrastruktury technicznej w 2019 roku prowadzona była poprzez systematycznie analizowano i weryfikowano istniejące - ujęte w bazie danych, zasoby budownictwa ochronnego, w szczególności w zakresie ich ilości i możliwości wykorzystania w warunkach zagrożeń – wykaz opublikowano na stronie internetowej UM Lublin. Pozyskano z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego sprzęt obrony cywilnej na kwotę 14 978 zł.

Działalność w zakresie spraw obronnych i obrony cywilnej prowadzona była przez 5 pracowników. Finansowana jest z budżetu Wojewody Lubelskiego - w 2019 r. była to kwota w wysokości 14 600zł.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

W ramach Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego prowadzono następujące zadania:

W 2019 roku zapewniono organizację czterech posiedzeń Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, podczas których omawiane były najważniejsze kwestie dotyczące bezpieczeństwa publicznego oraz bieżących, najbardziej aktualnych problemów.

Głównymi tematami posiedzeń Zespołu były sprawy związane z:

- działaniami związanymi ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF) ,
- profilaktyką w zakresie sposobów zapobiegania nadpopulacji psów i kotów oraz dzikich zwierząt na terenie miasta Lublin,
- działaniami prowadzonymi w zakresie ograniczania populacji lisów oraz dzików na terenie miasta Lublin,
- stanem przygotowań służb, inspekcji i straży do działań zapewniających bezpieczeństwo podczas organizowanych w mieście Lublin rozgrywek piłki nożnej w ramach Mistrzostw Świata FIFA U-20,
- zabezpieczeniem sanitarno-epidemiologicznym miejsc pobytu oraz tras przemieszczania cudzoziemców na obszarze miasta Lublin,
- problemami związanymi z opuszczonymi i zdegradowanymi technicznie obiektami budowlanymi,
- udzielaniem pomocy bezdomnych i potrzebującym szczególnie w sezonie zimowym, a także przygotowanie do zimowego utrzymania dróg na terenie miasta.

Pracownicy MCZK brali bezpośredni udział w działaniach mających na celu minimalizację skutków zagrożeń naturalnych obejmujących m.in. podtopienia posesji, usuwanie skutków silnych wiatrów oraz udzielali wsparcia osobom poszkodowanym

w wyniku pożarów mieszkań. Podejmowano interwencje w Zarządzie Dróg i Mostów w zakresie prawidłowego utrzymania ulic po wystąpieniu niekorzystnych warunków meteorologicznych tj. opadach śniegu.

MCZK w 2019 roku współdziałało z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze koordynując działania służb, inspekcji i innych podmiotów między innymi podczas:

- gwałtownych i intensywnych opadach śniegu w dniu 13 stycznia, które spowodowały znaczne utrudnienia w ruchu drogowym na terenie miasta,
- pożaru poddasza na ul. Lubartowskiej 25 w dniu 6 marca, następstwem czego była konieczność zapewnienia zastępczego zakwaterowania dla 6 osobowej rodziny,
- pożaru mieszkania w budynku wielorodzinnym na ul. Składowej 6 w dniu 17 czerwca, gdzie zachodziła konieczność zapewnienia zakwaterowania trzech osób,
- pożaru w dniu 31 sierpnia budynku Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty na ul. Głowackiego 26, gdzie zachodziła konieczność ewakuacji 102 pensjonariuszy (osoby starsze, w większości niepełnosprawne) do innych domów pomocy społecznej. W wyniku pożaru powstały bardzo duże straty materialne,
- prac rozbiórkowych budynku przy ul. Dzierżawnej 3 w dniu 16 października. Po zawaleniu się części kamienicy zachodziła konieczność zapewnienia lokalu zastępczego dla 2 osób oraz wyburzenie pozostałej naruszonej konstrukcji budynku,
- pożaru mieszkania w 4 kondygnacyjnej kamienicy przy ul. Sierocej 9 w dniu 11 listopada, po którym mieszkańcy nie mogli powrócić do mieszkań,
- zalania ulicy Dębowej w dniu 18 maja uniemożliwiającego dojazd mieszkańców do posesji,
- zalania po ulewnych deszczach alei Andersa w dniu 21 czerwca, uniemożliwiających przejazd samochodów osobowych oraz komunikacji miejskiej.

MCZK prowadzi ścisłą współpracę ze służbami, instytucjami i strażami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie zagrożeniom mającymi wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin. Przeprowadzono wizję lokalną zabudowy oraz zgłaszanych przez mieszkańców utrudnieniach na drogach dojazdowych do budynków przy ul. Głowackiego 28 i 28A. Wypracowane wnioski przedstawiono mieszkańcom oraz spółdzielni mieszkaniowej zarządzającej terenem. Występowano do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego miasta Lublin z prośbą o objęcie kontrolą obiektów w których stwierdzono zły stan techniczny budynków m.in. kamienicy przy Krakowskim Przedmieściu 15.

Na potrzeby Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego na bieżąco monitorowano oraz raportowano o utrudnieniach powstałych po intensywnych zjawiskach meteorologicznych oraz potwierdzonych przypadkach zachorowania na odrę.

W celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, po każdym zdarzeniu ze skutkiem śmiertelnym, przeprowadzano komisyjne oględziny miejsc wypadków. Przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji, Zarządu Dróg i Mostów oraz MCZK formułowali oraz rekomendowali do realizacji wnioski poprawiające stan techniczny infrastruktury drogowej oraz usprawniające organizację ruchu. W 2019 r. na terenie miasta przeprowadzono 6 przeglądów miejsc wypadków drogowych.

Przeprowadzony został proces aktualizacji Miejskiego Planu Zarządzania Kryzysowego. Dokonano przeglądu publikatorów aktów prawnych oraz zaktualizowano zmiany w dokumencie. Prowadzone były również stałe uzgodnienia planów zagospodarowania przestrzennego pod względem bezpieczeństwa oraz stref zagrożenia powodziowego.

W ramach doskonalenia współpracy ze służbami oraz instytucjami, uczestniczono w dniu 19 czerwca w praktycznym ćwiczeniu obejmującym postępowanie podczas wystąpienia podłożenia ładunku wybuchowego w obiektach Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego SP ZOZ przy Alei Kraśnickiej 100. W ramach integracji Wojsk Obrony Terytorialnej z podmiotami zarządzania kryzysowego, uczestniczono w praktycznym ćwiczeniu poszukiwawczo-ratowniczym organizowanym w dniu 16 listopada w obiektach budynku szkolnego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 przy ul. Radzyńskiej 5. Podczas szkolenia wypracowano propozycje rozwiązań zapewniających sprawną koordynację udziału żołnierzy Obrony Terytorialnej w sytuacjach kryzysowego (niemilitarnych).

Realizowano comiesięczną kontrolę systemu wykrywania i alarmowania na terenie miasta Lublin poprzez głośne oraz ciche włączanie syren alarmowych oraz prowadzenie dokumentacji w tym zakresie. Na stronie internetowej Urzędu Miasta jest dostępny aktualny harmonogram przeprowadzania tych testów. Równocześnie o takich ćwiczeniach zawsze są informowane lokalne media.

W 2019 roku doskonalono jednolity system codziennego raportowania o szkodach na mieniu do Zarządu Dróg i Mostów.

Dokonywano aktualizacji informacji zamieszczanych na stronie internetowej Urzędu Miasta w zakładce „Zarządzanie kryzysowe”. Publikowane są tam najważniejsze informacje nt. działalności MCZK jak również szereg przydatnych porad i zaleceń nt. zasad postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń niekorzystnych, a także

prognozy pogody, treningi i harmonogramy uruchamiania syren czy też postępowanie w przypadku udzielenia pierwszej pomocy medycznej.

W ramach osłony meteorologicznej miasta kontynuowano współpracę z firmą MeteoSky w sprawie opracowywania, przesyłania i publikowania indywidualnych, aktualnych prognoz pogody oraz ostrzeżeń dedykowanych dla miasta Lublin. Dodatkowa współpraca dotyczyła stałej konsultacji telefonicznej z dyżurnym meteorologiem.

Na oficjalnej stronie internetowej Urzędu kontynuowano prowadzenie zakładki „Komunikaty i ostrzeżenia”, w której są umieszczane przez dyżurnego MCZK aktualne ostrzeżenia meteorologiczne oraz komunikaty. W roku 2019 umieszczono 86 ostrzeżeń.

Kontynuowano współpracę z firmą, która zapewnia realizację usług z zakresu ratownictwa technicznego, prac ziemno-wyburzeniowych oraz przeciwpowodziowych, prowadzonych w ramach zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania prowadzony jest stały monitoring meteorologiczny poziomu wód w rzekach miasta oraz zanieczyszczenia powietrza.

Mając na uwadze bezpieczeństwo osób wypoczywających nad akwenami wodnymi, monitorowano prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną działania w zakresie oceny jakości i przydatności wody do kąpieli w kąpieliskach nad Zalewem Zemborzyckim.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom zatrudnionym w Urzędzie Miasta Lublin i ochronę infrastruktury zapewniającej bezpieczne i ciągłe funkcjonowanie organów administracji publicznej aktualizowano dokumentację planistyczną, obejmującą procedury wzmocnienia systemu ochrony obiektów, urządzeń i instalacji dla przeciwdziałania wystąpieniu zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym i minimalizacji ich skutków.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego stale korzysta z Centralnej Aplikacji Raportującej przesyłając za jej pomocą dobowe oraz doraźne raporty dotyczące występujących na terenie miasta zdarzeń ujętych w katalogu wdrażanej aplikacji. Raporty są generowane przez dyżurnego MCZK, a następnie wysyłane do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W 2019 r. na polecenia Prezesa Rady Ministrów w maju, sierpniu/wrzeźniu oraz październiku wdrożono oraz realizowano zadania wynikające z wprowadzonych stopni alarmowych.

Na bieżąco prowadzono modernizację Systemu Wspomagania Decyzji DART w MCZK oraz w Straży Miejskiej i innych wydziałach Urzędu Miasta Lublin.

W 2019 roku pracownicy MCZK odnotowali w systemie DART – 957 zdarzenia na terenie Miasta Lublin. Odnotowano zdarzenia o następującym charakterze: zdarzenia na drogach – 840, zagrożenia naturalne (opady śniegu, podtopienia, powalone drzewa, śliskość na jezdni) – 16, zdarzenia techniczne (awarie wodociągowe, energetyczne, ciepłownicze oraz uszkodzenia budynków) – 40, pożary w mieszkaniach i kamienicach – 22, zagrożenia porządku publicznego i porządkowe – 14, zagrożenia chemiczno - ekologiczne i sanitarne – 3, zdarzenia ze zwierzętami – 5, terrorystyczne (fałszywe alarmy o podłożeniu ładunku) – 7 oraz zakwalifikowane jako inne/różne – 10.

Pracownicy MCZK dokonywali również okresowych wizualnych przeglądów utrzymania rzek i urządzeń wodnych na terenie miasta. Szczególnym nadzorem objęto funkcjonowanie elektrowni wodnej zlokalizowanej na rzece Bystrzyca oraz monitorowano zjawisko zalewania ulicy Wapiennej powstające w wyniku piętrzenia wody przez elektrownię. Poprzez system czujników zainstalowanych na zaporze czołowej Zalewu Zemborzyckiego, w MCZK monitorowany jest poziom wody, wielkość przepływu oraz przesunięcia sejsmiczne.

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo o zgromadzeniach MCZK prowadziło całodobowe przyjmowanie, przesyłanie oraz publikację na stronach BIP Urzędu Miasta Lublin zgłoszeń zamiaru przeprowadzenia zgromadzenia publicznego w trybie uproszczonym. Przyjęto 154 zgłoszenia w trybie uproszczonym o zgromadzeniach publicznych.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego zrealizowało trzy inwestycje na łączną kwotę 160 715.49 zł w wyniku, których zostało doposażone w ścianę wizyjną, drona oraz stację meteorologiczną.

W 2019 roku Miejski Magazyn Przeciwpowodziowy znajdujący się w budynkach KM PSP przy ul. Szczerbowskiego podlegał okresowym przeglądom a jego stan został sprawdzony i nie wymagał uzupełnienia sprzętem technicznym.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE MONITORINGU WIZYJNEGO MIASTA LUBLIN.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego prowadzono stałą obserwację obszaru objętego zasięgiem kamer, rejestrację oraz obsługę zarejestrowanego materiału. Nagrane przez wszystkie kamery materiał jest przechowywany na dyskach przez okres 30 dni. W przypadku zaistnienia takiej konieczności wybrane nagrania były archiwizowane na płytach DVD a następnie wykorzystywane do celów procesowych.

W chwili obecnej system monitoringu wizyjnego liczy 230 kamer. Dodatkowo

Centrum Monitoringu Wizyjnego ma dostęp do kamer zainstalowanych na miejskich obiektach tj. Aqua Lublin - 143 kamery, Arena Lublin - 118 kamer, Stadion Startu - 39 kamer. W 2019 r. prowadzona była dalsza rozbudowa systemu monitoringu miasta Lublin, która przede wszystkim polegała na budowie nowych punktów kamerowych.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego dokonano zakupów mających na celu doposażenie CMW w sprzęt niezbędny do jego sprawnego funkcjonowania, w tym m.in.:

- punktów dostępowych Ubiquiti na potrzeby punktów kamerowych,
- dysków twardych do macierzy nagrywających materiał wideo z kamer monitoringu,
- manipulatora do stacji poglądowej systemu monitoringu,
- płyt dvd do archiwizacji materiału wideo z kamer monitoringu,
- przezroczystych kopułek do kamer monitoringu,
- listw zasilających,
- akumulatorów do urządzeń zasilania awaryjnego UPS w punktach kamerowych,
- okablowania sygnałowego do stacji roboczych w CMW,
- testera do okablowania sieciowego z funkcją PoE i ping,
- części zamiennych do kamer (slip ringi),
- uchwytów i rur połączeniowych do kamer.

Uiszczano opłaty za zużycie energii elektrycznej zasilającej punkty monitoringu zlokalizowane m.in. przy ul. Braci Wieniawskich, ul. M.C. Skłodowskiej 30, ul. Lubartowskiej 19, ul. Lubartowskiej 49, ul. Rynek 5, ul. Radości 9, ul. Kunickiego 52, ul. Bursztynowej 1, ul. Krakowskie Przedmieście 50, ul. Krakowskie Przedmieście 29, ul. Witosa, ul. Orkana, ul. Kunickiego 15, ul. Rybnej 9, ul. Rynek 14, ul. Lubartowskiej 35, Unicka 2, Męczenników Majdanka 47, 1 Maja 29, Zygmuntowskie 5, Narutowicza 80a, Zamojska 43, Plac Zamkowy 10, Ponikwoda 67, Lwowska 6, Pogodna 34, Osmolicka/pętla, Siemiradzkiego 35, Siemiradzkiego 34. Dokonywano napraw uszkodzonych kamer i innych elementów monitoringu oraz czyszczenia kloszy kamer wchodzących w skład systemu monitoringu wizyjnego.

Monitoring wizyjny znacząco przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez działanie prewencyjne – widok kamery odstrasza potencjalnych sprawców przestępstw i wykroczeń. Ponadto, dzięki pracy operatorów monitoringu udało się utrwalić przebieg różnych zdarzeń takich jak bójki, pobicia, kradzieże i włamania itp. opisanych często w prasie i telewizji. Nagrania z kamer pomagają także wyjaśnić szereg spornych zdarzeń drogowych itp. W roku 2019 służbom uprawnionym na ich prośby przekazano około 2500 płyt DVD z materiałem dowodowym.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO.

Działania w przedmiotowym zakresie realizowane były przez 5 pracowników referatu ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego. W 2019 r. wydano 61 decyzji - zezwoleń na zorganizowanie imprez masowych o charakterze artystycznym oraz sportowym. Wydanie każdej decyzji poprzedzone było dokładnym sprawdzeniem stanu przygotowań organizatora do przeprowadzenia imprezy, w tym analizą dokumentów określających stan techniczny obiektu oraz opinii podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. W związku z powyższym pracownicy referatu wielokrotnie kontrolowali zgodność przebiegu imprez masowych z warunkami określonymi w zezwoleniu.

Przyjęto i zarejestrowano 182 zawiadomienia o organizacji zgromadzeń publicznych, z czego 28 zgromadzeń organizowanych w trybie zwykłym i 154 w trybie uproszczonym. W związku z istotnym i realnym zagrożeniem bezpieczeństwa ludzi oraz mienia Prezydent Miasta Lublin wydał 1 decyzję zakazującą organizacji zgromadzenia. Szczegółowe informacje nt. planowanych zgromadzeń każdorazowo przekazywano do Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, Straży Miejskiej Miasta Lublin i innych zainteresowanych podmiotów. Niejednokrotnie zachodziła konieczność organizowania spotkań mających na celu omówienie zasad i sposobu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas organizowanych zgromadzeń. Pracownicy referatu ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego wielokrotnie brali udział w zgromadzeniach w charakterze przedstawicieli Prezydenta Miasta Lublin, podczas których ściśle współpracowali zarówno z organizatorami jak i Policją oraz Strażą Miejską Miasta Lublin.

Ponadto pracownicy referatu ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego brali udział w wielu spotkaniach mających na celu omówienie zasad zabezpieczenia i zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprez takich jak Noc Kultury, Carnaval Sztukmistrzów, Jarmark Jagielloński. Pracownicy referatu brali również aktywny udział w przygotowaniach do organizacji i zabezpieczenia meczy rozgrywanych w Lublinie w ramach Mistrzostw Świata do lat 20 w Piłce Nożnej.

Zorganizowane zostały 4 posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, podczas których omówiono m. in. następujące kwestie:

- przyjęto informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za 2018 rok, w tym o realizacji Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli – „Bezpieczny Lublin”,
- przyjęto informacje Komendanta Miejskiej Policji, Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej

o realizacji zadań w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców w 2018 r.,

- przyjęto informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Lublin w 2018 roku oraz informację Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego miasta Lublin nt. działalności służb nadzoru budowlanego miasta Lublin,
- omówiono stan przygotowań do organizacji i zabezpieczenia Lubelskich Dni Kultury Studenckiej 2019,
- omówiono stan przygotowań do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom podczas „Sezonu Turystycznego”,
- omówiono funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym,
- omówiono stan przygotowań Miasta Lublin w zakresie organizacji i bezpieczeństwa podczas meczów turnieju finałowego FIFA U – 20 World Cup 2019.
- omówiono zagadnienia związane z przestępczością przeciwko mieniu,
- omówiono stan przygotowań oraz koordynację służb miejskich działających w obszarze zabezpieczenia społecznego na rzecz osób bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia w celu zapobiegania negatywnym skutkom zimy,
- omówiono rolę i zadania Centrum Interwencji Kryzysowej w zakresie pomocy interwencyjno – psychologicznej w tym rola i zadania Przyjaznego Patrolu,
- przedstawiono zagadnienia działalności gospodarczej a bezpieczeństwem użytkowników na przykładzie wybranych obiektów budowlanych,
- omówiono postępowanie z pacjentami po spożyciu alkoholu przez zespoły ratownictwa medycznego,
- omówiono bezpieczeństwo osób starszych w oparciu o współdziałanie międzyinstytucjonalne.
- zaopiniowano projekt budżetu Miasta Lublin na 2020 rok w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W trakcie prac Komisji jej członkowie podnosili różnego rodzaju kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom miasta.

Szczegółowa informacja nt. prac Komisji została zawarta w sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego za 2020 rok, z którym Rada Miasta Lublin zapoznała się podczas sesji w dniu 30 stycznia 2020 r.

Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa na wodzie osobom korzystającym z Zalewu Zemborzyckiego, zawarto z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Lublinie umowę, w ramach której ratownicy w okresie od 15 sierpnia

do 15 września 2019 r., w dni wolne od pracy i święta pełnili patrole oraz podejmowali działania ratownicze w przypadku wystąpienia zagrożeń.

W 2019 r. do Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego wpłynęło 29 wniosków o umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności powstałych z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych wystawionych przez Straż Miejską Miasta Lublin.

Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań podejmowane były następujące inicjatywy:

1. Sfinansowano zakup nagród w konkursach realizowanych w ramach Programu „Bezpieczny Lublin” m.in. w kolejnej edycji konkursu „Jestem Bezpieczny”, „Bezpieczny Przedszkolak” „XI Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, VI edycja Festiwalu Zdrowia Przedszkolaka „Jem kolorowo ale zdrowo”.
2. W ramach akcji „Mikołajki” sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających na oddziałach dziecięcych Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Lublinie. Pracownicy WBMiZK wraz z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wzięli udział w spotkaniach z małymi pacjentami, podczas których przeprowadzano pogadanki profilaktyczne a dzieciom wręczono drobne upominki.

Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego sprawuje także nadzór nad realizacją zadań wykonywanych przez Straż Miejską Miasta Lublin oraz współpracuje i wykonuje czynności związane ze sprawowaniem przez Prezydenta Miasta Lublin zwierzchnictwa nad Komendą Miejską Policji w Lublinie oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Wykonywanie ww. czynności polega przede wszystkim na bieżącej ścisłej współpracy, stałej wymianie informacji, organizacji spotkań, narad oraz odpraw zadaniowo – rozliczeniowych.

DYREKTOR
Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców
i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin

Jerzy Ostrowski

Prezydent Miasta Lublin

dr Krzysztof Żuk